

Willy Puttemans – Frank Ruttens – Jean-Louis Tastenhoye

125 jaar
Koninklijke Fanfare Sint Rochus
1874 - 1999

**Geschiedenis van een fanfare
en haar parochie**

**Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van
het 125-jarig jubileum van
de Koninklijke Fanfare Sint Rochus
van Eizer**

Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder de gebruikelijke vermelding van de bron.

...Heel Gallië ? Nee, een kleine nederzetting bleef moedig
weerstand bieden aan de overweldigers, en maakte het leven
van de Romeinen in de omliggende legerplaatsen bepaald
niet gemakkelijk...

(uit "Asterix de Galliër")

Inhoud

<i>Deel I : De grote geschiedenis van een kleine parochie</i>	8
Inleiding	10
De ontstaansgeschiedenis van Eizer	11
Het ontstaan van de parochie Eizer	18
Omtrent St Rochus	33
<i>Deel II : De kleine geschiedenis van een grote fanfare</i>	37
Inleiding	38
Het prille begin	40
Donkere wolken boven Eizer	44
De lucht klaart even op	52
Het interbellum	55
Na den oorlog	61
Een eeuw Sint Rochus in 1974	67
En wat gebeurde er verder in de jaren 70?	71
De jaren '80	74
De jaren '90	79
125 jaar Koninklijke Fanfare Sint Rochus	80
Met de fanfare op stap	93
Over teerfeesten en andere eefstijnen	108
De concertavonden	111
De toneelkring Jong maar Moedig	117
De jeugdwerking	130
De dirigenten van Sint Rochus	135
De presidenten van Sint Rochus	143
Van erepresidenten, schrijvers en schatbewaarders	149
Lijst van de spelende leden anno 1999	151
Het huidig bestuur van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus	152
Slotwoord	153
Lijst van intekenaars	156

Ter inleiding

Dit gedenkboek wordt uitgegeven naar aanleiding van het 125-jarig bestaan in 1999 van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus te Eizer. Het wil de geschiedenis schetsen van de jubilerende fanfare, voor zover wij die hebben kunnen achterhalen. Het biedt een overzicht van deze 125 jaar en schetst het portret van de werking en samenstelling van een vereniging die sinds 1874 op muzikaal vlak voortdurend evolueerde en een steeds groeiend ledenaantal kende.

Toen het feestcomité medio 1998 aan de voorbereidselen begon van haar festivaljaar 1999, werd het voorstel om een gedenkboek te schrijven op algemene goedkeuring ontvangen. Dit was, zo dachten wij, de gedroomde gelegenheid om die lange geschiedenis eens in een leesbaar geheel te bundelen.

In ons slotwoord zullen we toelichten hoe een en ander in zijn werk is gegaan maar laat het duidelijk zijn dat de meeste gegevens gebaseerd zijn op mondelinge overlevering. Veel archiefmateriaal was immers niet meer terug te vinden zodat we vooral aangewezen waren op wat “de oude garde” ons te vertellen had.

Uiteraard vindt u in dit boek ook een overzicht van de feestelijkheden die in de loop van dit festivaljaar 1999 op touw werden gezet door de jubilerende fanfare en haar feestcomité. De feest-weekends van eind april en begin mei, het Play-in concert van september en het najaarsconcert van november worden uitgebreid beschreven.

Het leek ons daarenboven een goed idee om meteen een deel van de Eizerse geschiedenis in dit boek te verwerken, voor zover die tenminste bekend is. Onze heemkundige interesse en de dankbare liefde voor het Eizerse gemeenschapsleven lagen hieraan ten grondslag. Tenslotte is er sinds het verschijnen van het speciale Eizer-nummer in het tijdschrift van de heemkundige kring van Overijse uit 1987¹ bij ons weten geen integraal werk meer aan Eizers kleine geschiedenis gewijd.

We hebben dan ook dankbaar in dit boekwerkje gegrasduind, evenals in de monografie van Maurits Wynants over Duisburg uit 1996². Voor het overige hebben we geput uit eigen verzamelde bronnen, die wij reeds eerder menigmaal hebben aangeboord bij het schrijven van bijdragen voor de Heemkundige kring van Tervuren³.

Wij beperken ons hier echter doelbewust tot de ontstaansgeschiedenis van Eizer tot aan de oprichting van de parochie in 1873 en tot de zieleherders die ons parochiaal leven hebben begeleid. Dit doen we omdat de geboorte en het levensverhaal van onze fanfare onlosmakelijk is verbonden met deze parochie. Een volledige beschrijving van de geschiedenis van Eizer bevat op zich stof genoeg voor een apart boek. Hetgeen we ooit misschien nog wel eens willen schrijven...

Dit boek is derhalve bestemd voor allen die ons dorp en onze fanfare een warm hart toedragen, en wil een kijk- en leesboek zijn dat niet kan weggedacht worden uit de Eizerse huiskamers. Wij zouden niet willen dat dit boek ergens op een bestofte boekenplank in de vergetelheid zou geraken, maar dat het veeleer van tijd tot tijd ter hand zou worden genomen. Moge dit boek een kostbare herinnering blijven

¹ Zonien nr. 3, september 1987

² Duisburg, Oude Vrijheid op Nieuwe Wegen, M. Wynants, 1996

³ De Horen, nrs. 1, 2 & 3, 1994

Wij hopen bij deze aan Eizers eigenheid weer een klein stukje te hebben toegevoegd, en durven er op rekenen dat men na het lezen van dit werk zich bewust zou zijn van het unieke karakter van onze parochie. Dat men moge beseffen dat hier nog bestaat wat elders al lang is teloor gegaan. Eizenaar, wees fier op uw haardstede...

De Opstellers

Dankwoord van de voorzitter

Als voorzitter van deze jubilerende fanfare past het om hier even mijn fierheid en tevredenheid uit te drukken over het verloop van ons festivaljaar 1999. Het ambitieus programma dat door het feestcomité werd opgesteld kende een feilloos en perfect verloop. Zeer gevarieerd, muzikaal hoogstaand en voor elk wat wils waren de ingrediënten die er voor zorgden dat de talrijke aanwezigen telkens een aangename namiddag of avond doorbrachten tijdens de festival-activiteiten van het afgelopen jaar.

Dit was echter enkel mogelijk dank zij de goede organisatie en de enthousiaste medewerking van het feestcomité en de vele helpers die hun handen uit de mouwen staken om alles tot een goed einde te brengen. Ik dank hen ook oprecht hiervoor.

Dit boek moet dan de bekroning zijn van dit feestjaar. Naast een gedetailleerde beschrijving van de verschillende activiteiten die in dit jubileumjaar plaats vonden, kan u er ook de volledige geschiedenis van onze 125-jarige Koninklijke Fanfare Sint Rochus in terugvinden. Ik bewonder de ijver, de inzet en de nauwgezetheid van de schrijvers en dank hen voor de vele uren die zij opgeofferd hebben om dit te realiseren. Ik ben ervan overtuigd dat het door alle Sint Rochusvrienden gretig zal gelezen worden en dat het de ereplaats zal krijgen die het verdient.

Dankzij de deskundige leiding van haar dirigenten en leraren, dankzij de aanwinst van vele jongere muzikanten, en vooral door de volhardende inzet van alle actieve en spelende leden mag men stellen dat het voortbestaan van onze muziekvereniging voor jaren verzekerd blijft. Moed, doorzettingsvermogen, hechte onderlinge vriendschap en muzikaal talent zijn de pijlers die in het verleden en het heden hun nut bewezen hebben en nog steeds bewijzen.

Vergeten wij ook niet de inzet van de toneelkring “ Jong maar Moedig “ te vermelden, die in de schoot van de fanfare al vele jaren een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot het welslagen van onze concertavonden.

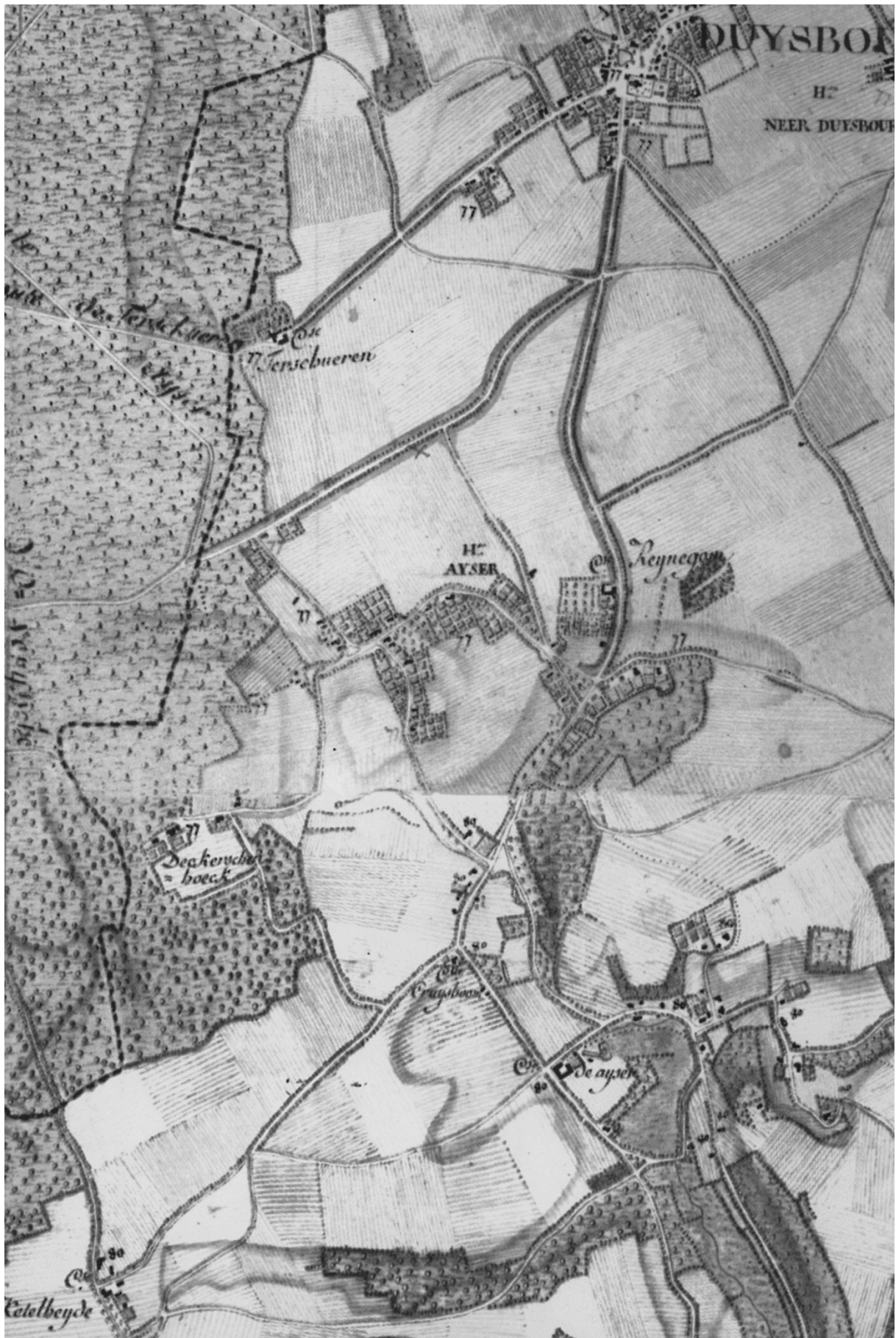
Een woord van dank aan onze talrijke achterban van sympathisanten, die niet nalaten ons trouw te blijven volgen op elk evenement dat met of door ons wordt op touw gezet. Dank tenslotte aan alle adverteerders die ons elk jaar weer opnieuw de zware kosten voor de aankoop van instrumenten, muziekstukken en uniformen helpen dragen.

Wij hopen van harte dat wij u allen nog vele jaren van dienst mogen zijn, en dat wij samen nog tal van muzikale hoogtepunten mogen beleven.

De Voorzitter van Koninklijke Fanfare Sint Rochus

Frans Tastenhoye

Deel I : De grote geschiedenis van een kleine parochie

Hoog- en Laag-Eizer op de Ferrariskaart uit 1771 – 1778.

Inleiding

IJzer, schrijven de ambtenaren in Tervuren. *Eizer*, schrijft de administratie van Overijse. En meteen raken we een essentiële karakteristiek van dit dorp dat te paard zit tussen twee grootgemeenten in. Zowel op bestuurlijk als op kerkelijk vlak heeft zich doorheen de loop der tijden een dualiteit ontwikkeld die nu nog latent aanwezig is.

Nu nog spreekt men van Hoog- en Laag-Eizer, de onderscheiden wijken die men ook zo terugvindt in de *Hameau d'Ayser* op de Ferrariskaart uit 1771-1778. Nu nog loopt dwars voor de St Rochuskapel op *de plaan*⁴ de gemeentegrens tussen Tervuren en Overijse, en nog tot in 1879 lag ook hier de grens van kerkelijk IJzer-Duisburg met Eizer-Overijse, dat eerder al in 1873 tot een parochie was verworpen.

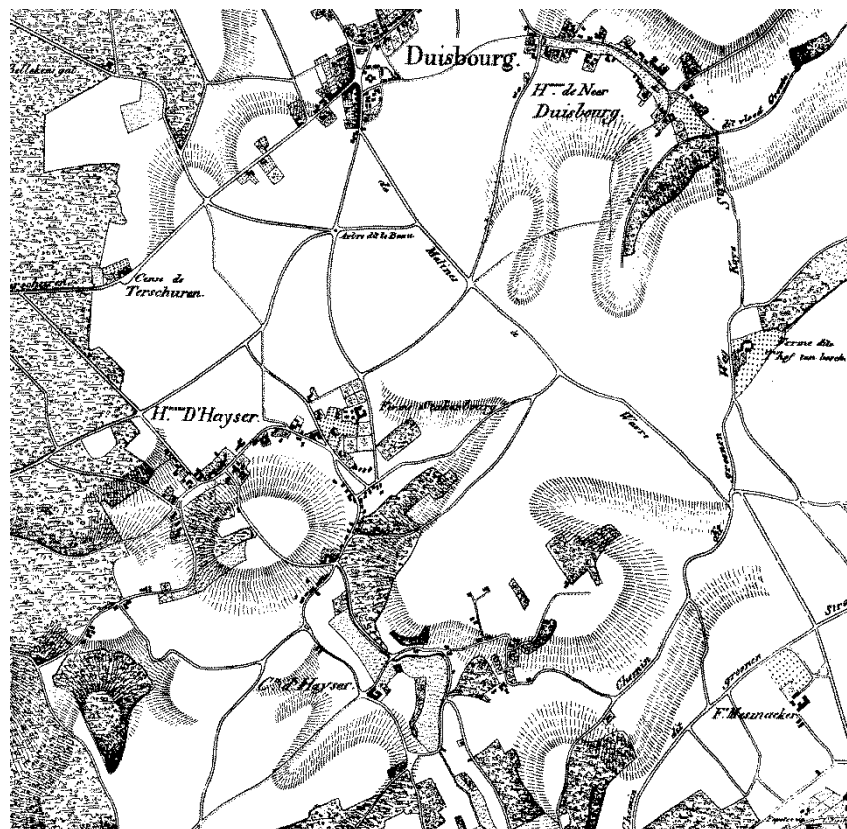
Tweeledigheid ook in de fanfares die gemeenlijk worden betiteld als *de roeë* (“de rode”) en *de blå* (“de blauwe”), maar die officieel *Koninklijke Fanfare Sint Rochus* en *Koninklijke Harmonie Eendracht Maakt Macht* heten. En er is een *Bond der Jonge Vaders* en een *Bond der Jonge Moeders*. Misschien is het deze tweeledigheid die Eizer tot een eenheid maakt, een entiteit met een heel eigen karakter, een dorp dat deze naam nog meer dan waard is...

⁴ Zo noemt men in Eizer de plaats waar de Bekestraat op de IJzerstraat uitkomt.

De ontstaansgeschiedenis van Eizer

Het oudste verleden van Eizer is tot op heden nog in nevelen gehuld. Omtrent de oorsprong van het gehucht biedt de verklaring van J. Verbesselt⁵ enig houvast. Volgens hem kon Eizer ontstaan langs de aloude weg van Overijse naar Duisburg, die een aftakking zou zijn van het *diverticulum* (i.e. de Romeinse secundaire heirbaan) Mechelen – Namen, dat bij ons liep over Ottenburg, Huldenberg en Duisburg⁶. Met name zou deze weg overeenkomen met de *Groeneweg*, die vanuit de huidige *P. I. Taymansstraat* naar het *Lindaal* voerde, om via de *Duisburgse Steenweg* op de Duisburgse dorpskom aan te sluiten.

Nog volgens J. Verbesselt zou de eerste bewoning ontstaan zijn op en om de heuvel waar zich vandaag nog de *St Rochuskapel* bevindt, namelijk op *de plaan*, het aloude gehucht *Waaienberg* dat men vandaag via de *Bekestraat*, de *IJzerstraat* en de *Capucienenstraat* kan bereiken. Over de toponymie van *Waaienberg* heeft M. Wynants reeds één en ander gepubliceerd⁷, waaruit duidelijk moge blijken dat deze site inderdaad in aanmerking komt om op een vroege bewoning te kunnen aanspraak maken. Immers bevond zich op deze hoogte tot in de 19de eeuw een poel. De combinatie van water en een strategische ligging op een hoogte zouden voor de eerste bewoners van Eizer een zekere garantie voor veiligheid hebben kunnen vormen. De analogie met Duisburg is onmiskenbaar, ook daar trof men tot een eeuw of wat geleden een *Dollepoel* en een *Stokpoel* aan op het marktplein. Dat een voor water ondoordringbare ondergrond voor dit streekeigen verschijnsel verantwoordelijk is, mag als een gelukkige speling van de natuur worden bestempeld.

Kaart uit 1825 (Williaume), met de bewoning om de ronde heuvel van Hoog-Eizer...

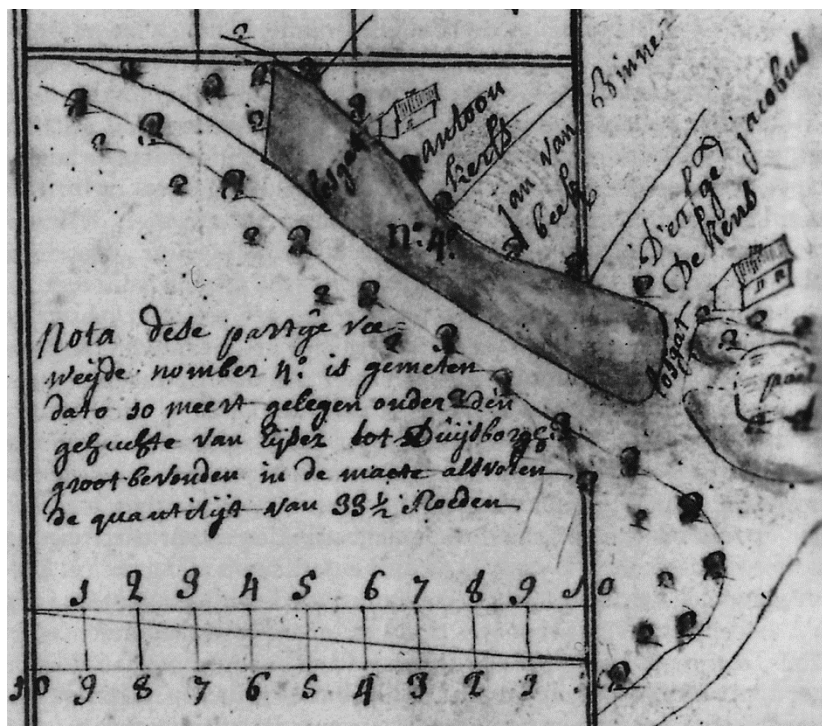
⁵ J. Verbesselt : Het Ontstaan, de Ontwikkeling en de Instellingen van Overijse, Brussel, 1955, p. 31

⁶ M. Wynants : Duisburg, Oude Vrijheid op Nieuwe wegen, 1996, p. 81

⁷ M. Wynants : Toponymie van Duisburg, Licentiaatsverhandeling, KU Leuven , 1972, p. 216

Hoe dan ook, reeds vanaf 1200 werd het gehucht *Waaienberg* samen met *Ten Hertswegen* en *Neder-Duisburg* (nu *De Veeweide* geheten) gerekend tot de drie gehuchten van Duisburg. Allen bezaten zij een gemeenschappelijke weide, waar het vee 's avonds werd heengebracht, en waarvoor de inwoners gezamenlijk cijns moesten betalen aan de hertog van Brabant.

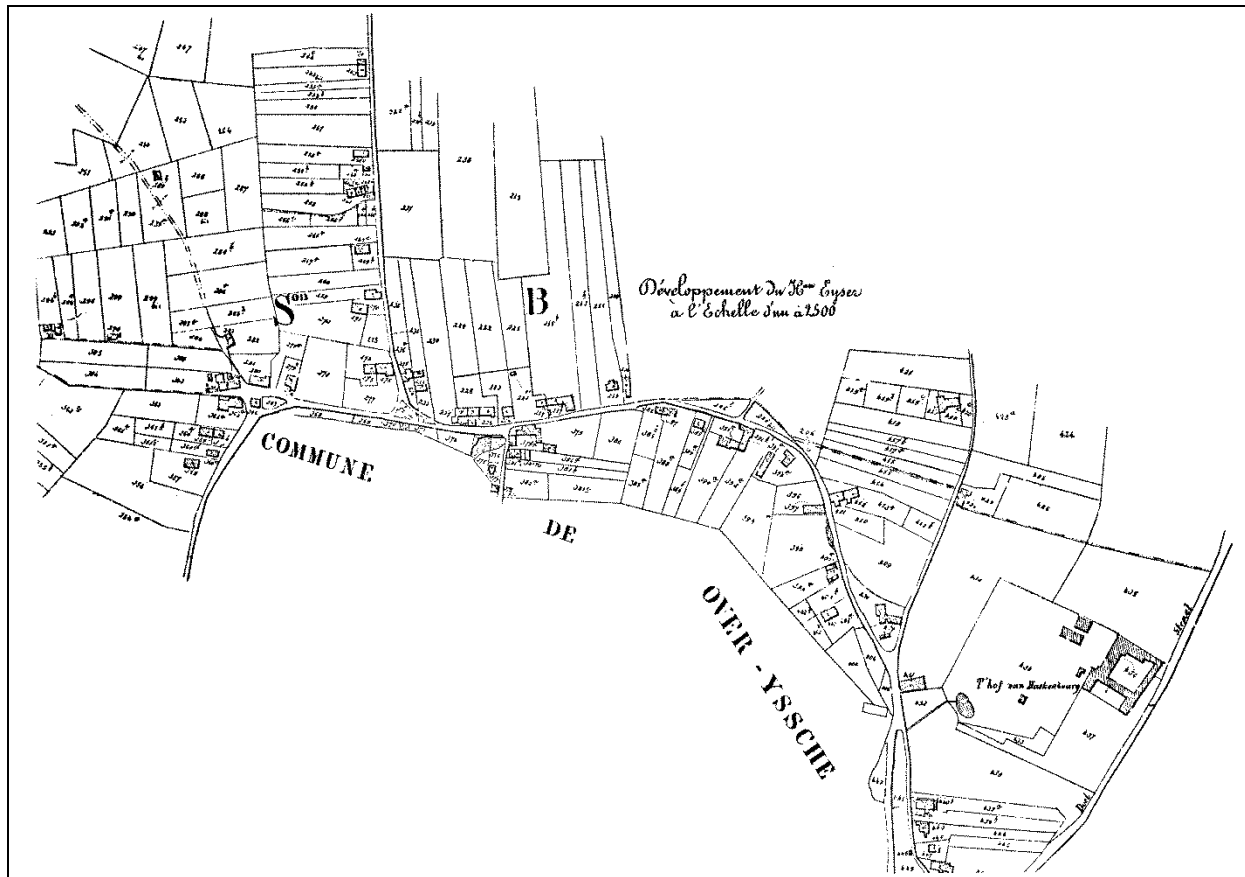
In de portefeuille nr. 84 van de schepengriffies van het Kanton Leuven in het Algemeen Rijksarchief zit er een gekleurde *Caerte figuratief*, daterend van 1773, waarop deze veeweide van *Waaienberg* staat afgebeeld. Zij was beduidend kleiner dan de veeweide van Neder-Duisburg, nauwelijks 33,5 roeden⁸, maar kon vroeger wel groter geweest zijn. De kaart laat goed de ligging ervan zien. Er is de *poel* op de top van de helling; naast de poel is er een weg, als *losgat* aangeduid, de huidige *Bekestraat*. Rechtover de poel vertrekt de huidige *Capucienenstraat*; de veeweide ligt dan naast de huidige *IJzerstraat*, mee aflopend met de helling.

De opmeting van de veeweide van Waaienberg in 1773.

De poel op de *Waaienberg* wordt nog eens afgebeeld omstreeks 1850, op de kadasterkaart van *Popp*, en staat getekend in de *Atlas der Buurtwegen*. Deze poel, die in het middelnederlands met *waeyde*, *wade*, *waeye* werd aangeduid, ligt aan de oorsprong van het toponiem *Waaienberg*. Aldus betekent *Waaienberg* : “berg, waarop zich een poel bevindt”. Overigens is de familienaam *Van den Waeyenberg*, die in de streek veelvuldig voorkomt, bijna zeker van dit gehuchttoponiem afkomstig.

⁸ Dit is ongeveer 4,7 are.

Hoog-Eizer, zoals het voorkomt op de kadasterkaart van Popp (1845). De poel en de kapel zijn aangegeven.

Bestuurlijk hoorde *Waaienberg* dus tot *Duisburg*, maar kerkelijk hing het van *Tervuren* af. Deze toestand dateert van het begin van de 13de eeuw. Bij oorkonde van 27 november 1227 besliste de hertog van Brabant Hendrik I het patronaatschap van de Tervuurse kerken te schenken aan de dan pas opgerichte Abdij van Park, te Heverlee. Tervuren bezat toen immers drie godshuizen :

- de eigenlijke parochiekerk *in summitate*, d.w.z. “op de hoogte”. De kerk is inmiddels verdwenen maar de plaats wordt nu nog *De Kapelle* genoemd,
- de villakerk die rond 1200 vlak bij het kasteel van de hertogen van Brabant was gebouwd en die later parochiekerk zou worden en dat tot op heden is gebleven,
- de kapel binnen de ommuring van het kasteel, later aan de Heilige Hubertus toegewijd.

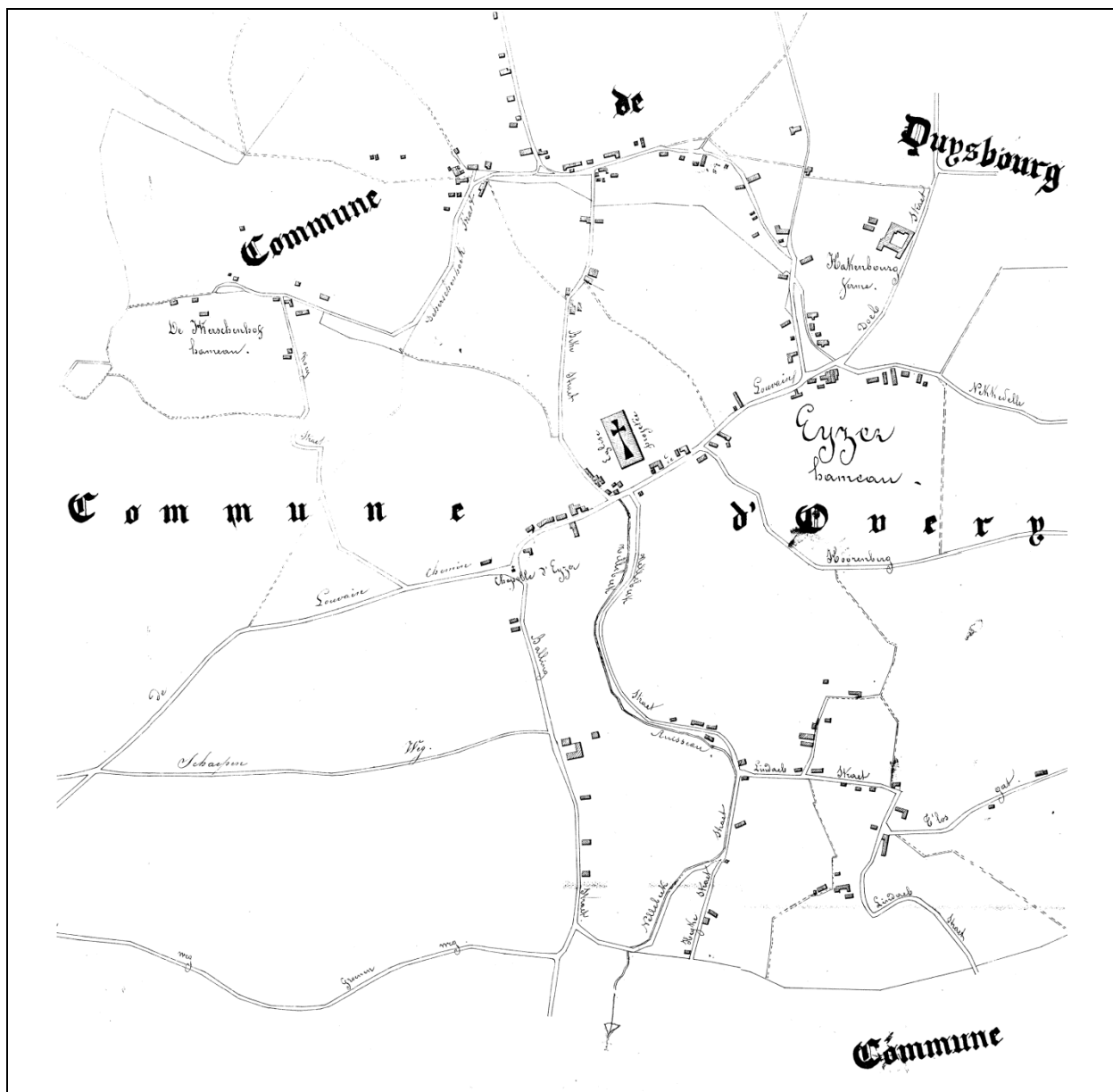
Omdat de villakerk nog geen inkomsten had, schonk de hertog aan de bedienaren van dit godshuis⁹ de tienden (een belasting die bestaat uit het tiende van de opbrengst van de oogst) die getrokken werden op de goederen van hertog Hendrik I, gelegen *inter Isernam et Dusenborch* (tussen IJzer en Duisburg).

Het bedoelde gebied tussen *Duisburg* en *IJzer* komt nagenoeg overeen met het gehucht *Waaienberg*, zodat kan gezegd worden dat vanaf het begin van de 13de eeuw de eventuele bewoners van deze territoriale omschrijving een tiende van hun oogst aan de pastoor van

⁹ De parochiepriesters van Tervuren waren kanunniken van de Abdij van Park. Deze abdij was in 1227 door Hendrik I van Brabant gesticht, en hij schonk haar het patronaatschap van de Tervurense godshuizen.

Tervuren moesten afstaan. Omdat een uitloper van het Zoniënwood de verbinding met Tervuren bemoeilijkte, is het begrijpelijk dat de bewoners van IJzer-Duisburg de kerkdiensten gingen bijwonen in het gemakkelijker bereikbare Duisburg. Voor alle bestuurlijke aangelegenheden waren ze trouwens ook al op Duisburg afgestemd.

Naast Hoog-IJzer is er natuurlijk ook nog Laag-Eizer, de bewoningskern die zich langs de *Duisburgse Steenweg* en in het nabijgelegen Lindaal bevindt. Het is hier ook dat we de *Nellebeek*, of *Eizernelle* vinden, het beekje dat waarschijnlijk aan de oorsprong ligt van de naam “Eizer”. Naar analogie van *Isca*, de Keltische benaming voor de IJse-rivier, zou *Iserna* verbonden kunnen worden met de naam van de waterloop die, nu voor een gedeelte overdekt, door onze parochie vloeit. Bij deze verwijzen we de hypothese van A. Wauters ¹⁰ en J. Bosmans ¹¹, als zou Eizer zijn naam te danken hebben aan de alhier voorkomende ijzerhoudende zandsteen, naar de prullenmand.

Kaart van Laag-Eizer (Lenaert, 1869).

¹⁰ Geschiedenis der oude vrijheid en heerlijkheid van Overijssche, A. Wauters. Vertaald door E. Rigaux, 1888.

¹¹ Proeve eener beschrijving der gemeente en oude vrijheid Duisburg, Josse Bosmans, 1883.

Iserna wordt reeds in 1124 als heerlijkheid vermeld. In 1230 is er sprake van een zekere *Heer Henricus de Iserna*, en in 1238 van *Walterus van Iserna*. Het leenboek van 1312 spreekt van *Jan, zoon van Henricus, neef van Gerardus van Eizer*, die van de hertog van Brabant vier bunders¹² land in huur had te Overijse. Te Eizer bevond zich in die dagen ook een schepenbank¹³, die zich van een eigen zegel bediende. Van dit zegel is helaas geen spoor. In 1587 wordt de heerlijkheid van Eizer vermeld als leen tot Sint-Stevens-Woluwe, dat op zijn beurt een leen was van de heerlijkheid tot Asse. De heerlijkheid tot Asse was een volle leen van de hertog van Brabant. Zoals blijkt was men in de tijd van de feodaliteit niet wars van ingewikkelde structuren...

De heer van Eizer beschikte over een *meier* (burgemeester), een *preter* (veldwachter), zeven gezworen schepenen en een gezworen klerk. De inwoners van (Laag-)Eizer moesten gevolg geven aan de stormklok van Overijse, en waren zowel bestuurlijk als kerkelijk op Overijse aangewezen.

Voor het strafrechterlijk gezag stond de heer van Eizer in : hij had het recht om tot *clenyder tortueren*, d.w.z. lichte pijniging, over te gaan om een definitief vonnis te kunnen vellen. Vooraleer de *mesdadigen* aan de heer van Overijse werden overgeleverd om er berecht te worden volgens het vonnis van de Eizerse schepenen, werden deze vastgehouden *in t'Hoff tyseren*, waar de pachter verplicht was de gevangenen te huisvesten. Dit hof was het centrum van het openbare leven te Eizer. Hier werden ook *dingdagen* gehouden, dit zijn zittingen van het gerecht. En als de rentmeester zitdag hield, moest de pachter van het hof hem logies verschaffen. Waar dit pachthof zich bevond, is tot op heden niet duidelijk. Misschien betrof het de boerderij die in het midden van het dorp stond en die later in handen zou komen van Jan-Philippe Decoster, alias Jan-Flup van Ingeles¹⁴. Misschien betrof het ook het *Gebroken Hof*, het pachthof in het *Lindaal* op het kruispunt van *Schapenweg* en *Ballingstraat*.

Had Hoog-Eizer zijn kapel van Sint Rochus, Laag-Eizer had evenzeer zijn religieus centrum : de *Cruysboomkapel*, ofte de *Rozenkranskapel*. Nu wordt zij *kapel van O.-L.-Vrouw* genoemd, en zij bevindt zich langs de *Duisburgse Steenweg* ter hoogte van de *Ballingstraat*. Over haar ontstaan is niets gekend. Daar zij voorkomt op de Ferrariskaart ("C(apelle) Cruysboom") moet zij zeker reeds in 1780 bestaan hebben. Het is dankzij een wonderlijk boekje, dat zich in de kerkelijke archieven bevindt, dat men evenwel een beeld krijgt van de renovatiewerken aan de kapel en de geloofspraktijken aldaar tussen 1833 en 1881. De schrijver van dit werkje is niet met zekerheid gekend, maar vermoedelijk gaat het hier om Henricus Hazaert (°1801 - +1881), zoon van Jan-Baptist en Maria Gillekens¹⁵. Henricus was weduwnaar van Anna Maria Mommaerts (+ 1833).

In zijn inleiding zegt Henricus dat hij het plan heeft opgevat "*om eenige weijnige regelen te schrijven tot lof van onse H. Moeder en om een weijnig gedagt te hebben van de eerste instelling van den H. Roosenkrans ... Ten eersten om het naervolgende geslagt meer en meer optewekken tot het lesen van den H. Roosenkrans, ten 2den omdat desen Roosenkrans voor de sieken eerst in mijn huis begonst heeft, ten 3. Uyt vreesse dat de Godvrugt tot de H. Maegd Maria soude konnen verflouwen door de Protestantse Bijbelleurders die hier in ons naburige prochien resederen...*".

¹² Dit is vier hectaren.

¹³ Schepenbank : rechtbank door schepenen gevormd.

¹⁴ Jan-Philippe Decoster was één der stichters van de fanfare Sint Rochus. U verneemt meer over hem in deel II.

¹⁵ R. Denayer in het Eizer-nummer van Zonien, 1987 nr. 3.

“Dese capel is geboud tusschen overeysschen en duysborg in een gehucht genamt Eyzzer onder overeysschen. Ik weet niet van wie dat zij gemakt is, maer zij is geheel oud want in mijn kindergedenkenis nu aentrend de 50 jaer stonder geheele dikke linde-bomen en ik hoor seggen dat in den tyd als de kerke gesloten wirden op het laeste van de 18ste eeuw eenen schoonmaeker meubelen in gelijck heeft om haer alsoo te behouden. Maer als de gemijntens verkogt wirden, is zij verkogt aen eenen heer van Brussel. Dese heer wederom verkogt aen Pagter Andreas De Coster aentrent het jaar 1843¹⁶”

De volledige tekst willen we u besparen, die vindt u in het Eizer-nummer van Zonien (1987), maar weet dat dit document belangrijk genoeg is omdat het handelt over de geestesgesteldheid en de godsdienstpraktijken rond het midden van de vorige eeuw, toen Eizer nog geen parochie was en geen eigen herder had.

De Cruysboomkapel zoals zij er na 1875 bijstond. In dat jaar is de pastorij voltooid, die aan haar klokje op de gevel herkenbaar is (links op de foto).

¹⁶ Feitelijk was dit op 26/7/1844.

LE MONITEUR BELGE,

JOURNAL OFFICIEL.

Prix de l'abonnement :
26 fr. par an; 13 fr. 50 c. pour 6 mois; 7 fr. pour 3 mois.

Prix du numéro : 10 c. par feuille.
Prix des annonces : 50 c. la ligne ordinaire.

45e ANNÉE.

MARDI, 8 AVRIL 1873.

N° 98.

PARTIE

OFFICIELLE.

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR.

Ordre de Léopold. — Promotion et nominations.

LÉOPOLD II, Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT.

Voulant, par un nouveau témoignage de Notre satisfaction, récompenser les services rendus dans l'exercice de ses fonctions par le prince de Caraman-Chimay, gouverneur de la province de Hainaut;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'intérieur,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Art. 1er. Le prince de Caraman-Chimay, préqualifié, est promu au grade d'officier de l'Ordre de Léopold.

Il portera la décoration civile et prendra rang dans l'Ordre à dater de ce jour, en cette nouvelle qualité.

Art. 2. Notre Ministre des affaires étrangères, ayant l'administration de l'Ordre de Léopold dans ses attributions, est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Ardenne, le 6 avril 1873.

LÉOPOLD.

Par le Roi :

Le Ministre de l'intérieur,
DELCOUR.

LÉOPOLD II, Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT.

Voulant, par un témoignage de Notre bienveillance, récompenser les services rendus par M. Ivon de Borchgrave, avocat et propriétaire à Gand;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'intérieur,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Art. 1er. M. Ivon de Borchgrave, préqualifié, est nommé chevalier de l'Ordre de Léopold.

Il portera la décoration civile et prendra rang dans l'Ordre à dater de ce jour.

Art. 2. Notre Ministre des affaires étrangères, ayant l'administration de l'Ordre de Léopold dans ses attributions, est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Ardenne, le 6 avril 1873.

LÉOPOLD.

Par le Roi :

Le Ministre de l'intérieur,
DELCOUR.

MINISTÈRE DE LA JUSTICE.

Érection d'une succursale.

(1re direction, 1er bureau, n° 12667.)

LÉOPOLD II, Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT.

Vu la requête, en date du 20 août 1872, par laquelle les habitants de la section d'Eyzer, commune d'Over-Yssehe, demandent que l'église de cette section soit érigée en succursale;

Vu les avis des conseils de fabrique des églises de Saint-Martin et de Notre-Dame-au-Bois, en la même commune, du conseil communal de cette localité, de M. l'archevêque du diocèse de Malines et de la députation permanente du conseil provincial du Brabant, du 24 octobre, du 9 novembre 1872, du 26 janvier, du 12 février et du 22 mars 1873;

Vu le plan de la future succursale concerté entre le chef diocésain et l'autorité provinciale, le 12 février et le 22 mars suivants;

Vu les articles 60, 61 et 62 de la loi du 48 germinal an X, le décret du 30 décembre 1809, l'arrêté royal du 12 mars 1819 et l'article 117 de la Constitution;

Sur la proposition de Notre Ministre de la justice,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Art. 1er. L'église d'Eyzer, à Over-Yssehe, est érigée en succursale.

Elle aura pour circonscription la partie du territoire des succursales de Saint-Martin et de Notre-Dame-au-Bois limitée de la manière suivante :

1° Du côté desdites succursales :

Du point A au point B, par l'axe du Groenenweg;

De B à C, par la ligne brisée déterminée par l'extrémité des parcelles de terrain sises au Ketelheyde et cotées n°s 89, 86, 83, 41, 40, 39, 38, 37 et 32;

De C à D, par l'axe du Nouveau-Chemin;

De D à E, par l'axe de l'avenue de l'Etang-Sec;

De E à F, par l'axe de la Grande-Avenue, et

De F à G, par l'axe de la Schransdreef; et

2° Du côté des communes de Tervueren, de Duysbourg et de Huldenberg :

Du point G au point K, suivant la ligne brisée GHIK, formant les confins desdites communes avec celle d'Over-Yssehe.

Art. 2. Un traitement de 950 francs est attaché à cette succursale à compter du premier jour du mois qui suivra la publication du présent arrêté.

Art. 3. Un conseil de fabrique y sera immédiatement établi, conformément à l'article 6 du décret du 30 décembre 1809.

Notre Ministre de la justice est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Laeken, le 2 avril 1873.

LÉOPOLD.

Par le Roi :

Le Ministre de la justice,
T. DE LANTSHEERE.

Het Belgisch Staatsblad van 8 april 1873, de dag waarop Eizer een zelfstandige parochie werd.

Het ontstaan van de parochie Eizer

Op 20 augustus 1872 vroegen de inwoners van Eizer de oprichting van een eigen parochie. Hierin werden zij voorafgegaan door graaf *Ferdinand de Marnix de Sainte Aldegonde* (1837 – 1913). Deze had immers het plan opgevat om in het stuk bos ten zuiden van de *Dronkenmansdreef*, dat zijn oom had gekocht van koning *Leopold I*,¹⁷ een kasteel te bouwen. En, moet de man gedacht hebben, wat betekent een graaf in een kasteel nu zonder parochianen?

Het kasteel van de graven de Marnix de Ste Aldegond.

Bij het verschijnen in *Le Moniteur Belge*, het Belgisch Staatsblad, van 8 april 1873 werd de oprichting van de parochie Eizer een feit, mede op voorspraak van de kerkfabrieken van Overijse en van Jezus-Eik. Het voorrecht van een onafhankelijke parochie was evenwel enkel besteed aan de inwoners van Laag-Eizer (Eizer-Overijse). De inwoners van Hoog-IJzer (IJzer-Duisburg) poogden zich tevergeefs van hun Duisburgse moederparochie los te rukken, en het is pas sinds 1879 dat ook zij zich parochianen van Eizer mogen noemen.

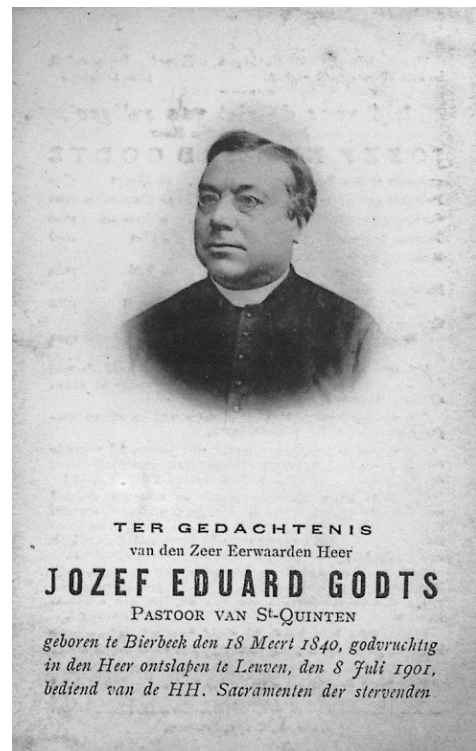
Liep het oprichten van een eigen parochie van een leien dakje, het vinden van een pastoor had heel wat meer voeten in de aarde. In de notities van *E.H. Lombaerts* lezen we :

¹⁷ Het is ook mogelijk dat de grafelijke gronden werden gekocht van de “Société Générale”, die na de kaalslag van grote stukken Zoniënwood de vrijgekomen terreinen voor vrij lage prijzen van de hand deed. Op deze wijze is tenminste Baron Solvay aan zijn uitgestrekte landgoed in Terhulpen gekomen...

Op zekere dag waren de heren Gillijns, Vanderletten en Louis Decoster¹⁸ op bezoek bij de Zeer Eerwaarde Heer deken van Overijse, om er verslag te doen van hun zoektocht. Dhr. Eduard Godts, onderpastoor te Overijse, hoorde hun verslag en bood tot drie maal toe aan om pastoor te worden in Eizer. De drie bezoekers merkten op “Mr. Godts, Overijse is een rijke parochie, maar Eizer is arm!” . “Dat zijn mijn zaken”, heeft Mr. Godts geantwoord, “indien ik er geen geld heb voor brood en biefstek dan ben ik tevreden met brood alleen.” Op het woord van Mr. Godts zijn de drie mannen ’s anderendaags naar de bisschop getrokken. Op 3 mei 1873 werd Mr. Godts als pastoor van Eizer ingehaald.

*Bidprentje van Jozef Eduard Godts,
de eerste pastoor van Eizer.*

Pastoor Godts nam het initiatief voor de oprichting van een eigen kerkgebouw. Reeds twee weken na zijn inhuldiging was hem daartoe de grond geschonken door de familie *Van Eycken – Boisschot*. Er waren echter ook fondsen nodig, en al gauw bleek dat het niet zo gemakkelijk was om deze bij elkaar te sprokkelen. In afwachting moest dan maar een schuur voor de eredienst worden gebruikt. Deze stond op de plaats waar nu de taverne *Het Gebroken Hof* zich bevindt, en raakte de scheidingslijn met de huidige weg naar het kerkhof. Een stuk muur van deze schuur uit die periode is zelfs blijven staan, en werd in 1997 hersteld ter gelegenheid van de bouwwerkzaamheden aan de taverne.

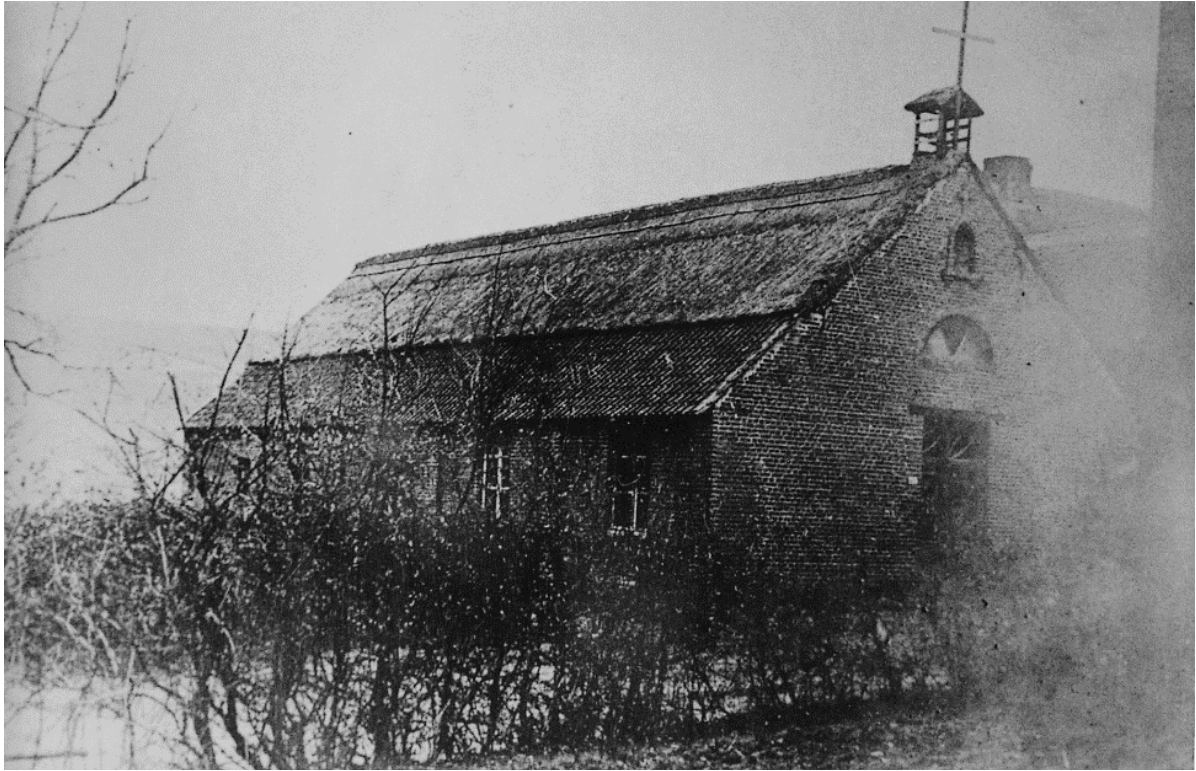

In een verslag dat later door de provinciale architect werd opgemaakt, wordt de armoedige toestand van de gebedsruimte beschreven :

“Terwijl de nieuwe parochie Eizer 600 inwoners telt, bestaat de kerk uit een soort van schuur van 20 m lang (hoogkoor inbegrepen). De zijmuren zijn maar 3 meter hoog en de nok is amper 2.9 m daarboven, hetgeen buitengewoon laag is en ongezond. Langs drie zijden zijn de muren maar anderhalve steen dik en de vierde is eigenlijk de muur van een koestal waar ze tegenaan leunt. Het gebinte bestaat uit staken en het dak uit pannen en klei; de vloer uit verweerde stenen. Het doksaal, waar men langs een ladder op moet, buigt door als een springplank en dient onmiddellijk verstevigd te worden indien men wil voorkomen dat zangers en harmonium naar beneden donderen.”

Vermelden wij nog dat deze eerste kerk was toegewijd aan de heiligen *Carolus Borromeus* en *Rochus*. Dit is merkwaardig, daar onze parochie later toch onder de bescherming van *Maria Magdalena* werd geplaatst. Een mogelijke verklaring vindt men in de afkomst van graaf de Marnix, die uit Antwerpen kwam en waar een Carolus Borromeuskerk bestaat. Net als St Rochus, wiens eredienst sinds jaar en dag in Hoog-IJzer wordt levendig gehouden, heeft Carolus Borromeus zijn sporen verdiend als pestheilige.

¹⁸ Over Louis Decoster, één der stichters van onze fanfare Sint Rochus, verneemt u meer in deel II.

De eerste "kerk" van Eizer rond 1893 : een bouwvallige schuur...

In het kerkarchief bevindt zich een prijsaanbieding van 21 juli 1874 voor de bouw van een nieuwe kerk. Het laagste bod kwam van een zekere *Demey*, en bedroeg 19.140 frank. Om onduidelijke redenen ging dit plan niet door. Wat wel doorging was de bouw van een nieuwe pastorie. Dit gebeurde in 1875 voor een totale kost van 3.235 frank.

De pastorie van Eizer in betere dagen...

Hoe pastoor Godts uit Eizer verdween is een raadsel. Zijn laatste officiële akte is een doopakte van 9/7/1882 en de eerste officiële akte van zijn opvolger, *E.H. Ratinckx*, dateert van 30/10/1882. Op zijn doodsprentje lezen we dat E.H. Godts in dat jaar bestuurder van de Zwarte Zusters te Leuven werd, en in 1888 pastoor van de parochie St Kwinten in dezelfde stad.

Van juli tot oktober van het jaar 1882 werd de dienst verzekerd door *E.H. A. Niels*, onderpastoor van Overijse. Uit een verslag van de raad van de kerkfabriek dd. 19/9/1883 blijkt dat *le sieur Godts* ontslag genomen had. Het ziet er dus naar uit dat er ergens een vuiltje aan de lucht moet zijn geweest.

In november 1882 werd *E.H. Ratinckx* pastoor te Eizer. Het verhaal wil dat deze zoon van een rijke juweliersfamilie uit Antwerpen en onderpastoor in Tervuren, op een goede dag door Eizer kwam gereden met zijn gespan. Aangekomen bij het pachthof van *Jan-Philippe Decoster*, moet hij een medaillon van de H. Maagd van zijn ketting hebben gerukt, en het met een wijde boog van zich af hebben geworpen. “Hier kom ik!”, zou hij gezegd hebben.

Nog over *E.H. Ratinckx* handelt de volgende anekdote. Op een dag zag hij hoe men vruchteloos probeerde om een veel te lange boom met een “oets”¹⁹ de zagerij van *Joannes Franciscus Tastenhoye* (“Lamme Tast”) binnen te sleuren²⁰. Hoe het paard ook krochte en wrochte, de boom geraakte de bocht niet door. “’t Zal niet gaan, jong”, had de pastoor hoofdschuddend gezegd. “Toch wel”, antwoordde één der mannen, “als ge hier weg zult zijn”. Niet wetende wat hiervan te denken, ging de pastoor zijn pastorale gang, maar nauwelijks was hij de hoek om, of hij hoorde de man er een reeks ketterse vloeken doorsleuren waarbij het paard zover gedreven werd dat het de boomstam binnenhaalde.

Pastoor Ratinckx stond ook op niet al te goede voet met zijn confrater *E.H. Maes* uit Duisburg. Het verhaal wil dat, als hun koetsen mekaar kruisten op een smalle weg, zij naar elkander sloegen met de zweep. Mogelijk zat de fusie van Hoog-IJzer met de nieuwe parochie in 1879 hier voor iets tussen.

In 1886 was *E.H. Ratinckx* vier jaar pastoor, en wou hij nieuw leven blazen in de bouw van de kerk. Op dit moment woedde echter de schoolstrijd op z’n hevigst en het anticlericalisme vierde hoogtij. Het mag gezegd worden dat het liberale gemeentebestuur van Overijse niet

¹⁹ Oets : tweewielige lastwagen, door paarden getrokken en van een lange dissel voorzien, waarmee men gevelde bomen uit het bos kon sleuren.

²⁰ Deze zagerij bevond zich achter het huis van Franciscus Tastenhoye (“Susken Tast”), Lamme’s vader. Dit huis stond en staat nog steeds langs de Duisburgse Steenweg en draagt nummer 139. In de gevel bevinden zich nog altijd twee ankers in de vorm van een F en een T, de initialen van Franciscus Tastenhoye. U verneemt meer over Lamme en Susken Tast in deel II.

echt meewerkte om subsidies goed te keuren, en ook op de provincieraad werden de plannen voor de nieuwe kerk weggewuifd. Een verzoekschrift werd gericht aan koning Leopold II, om de beslissing van de provincieraad te annuleren²¹.

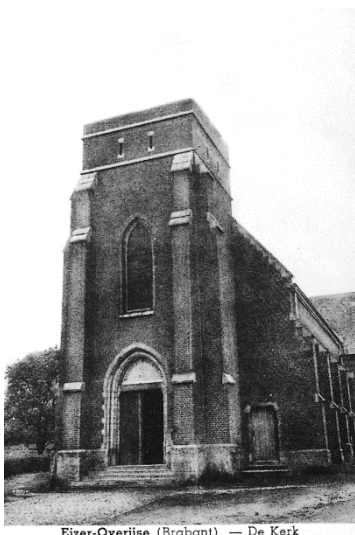
Ook in de kerkfabriek moet er in 1888 onenigheid zijn ontstaan, omtrent het te vaak afwezig zijn van graaf *Ferdinand de Marnix*. De handtekening van *Vanderletten* zou in 't vervolg, bij afwezigheid van de graaf, de zijne geldig vervangen.

Ondertussen waren de architecten *Spaak*, *Carpentier* en *Struyven* aan het werk gezet, maar de kostprijs van de te bouwen kerk was inmiddels opgelopen tot meer dan 50.000 frank²². Dat kon men niet aan, en men besloot een voorstel in te dienen om de "travée" voor de toren weg te laten. Hiertegen verzette zich de Commissie van Monumenten omdat dit het ganse profiel van de kerk zou schaden. De commissie zag nog liever dat men wachtte met het afwerken van de toren...

E.H. Ratinckx begon een niet-aflatende geldinzameling bij zijn familie en zijn parochianen. Alle rijkelui uit de omgeving ontvingen van hem bedelbrieven. Zo slaagde hij erin om 50.000 frank bij elkaar te sprokkelen.

De aanbesteding gebeurde op de pastorie op 13 juni 1889, waarbij aannemer *Danlée* het pleit won. De bouw van de kerk duurde twee jaar, en zij werd inderdaad gebouwd zonder toren. Uit die dagen stamt het rijmpje dat men in de omliggende gemeenten over Eizer opzegde :

*Die van Eizer zijn geboren
In een kerk zonder toren,
En gedoept
In ne lepel soep*²³.
*En daarboven zit nen uil,
En die maakt de meiskes vuil.*

Eizer-Overijse (Brabant). — De Kerk

Tot onze spijt konden we nergens een foto van de kerk-zonder-toren bemachtigen. Maar in een tijdperk van digitale beeldverwerking mag dat eigenlijk geen probleem stellen, en het is met enige fierheid dat wij u, beste lezer, een reconstructie (of is het een deconstructie) aanbieden op basis van een jongere foto.

Op 23 juni 1893 werd de kerk geconsacreerd onder de patroonheilige *Maria Magdalena*. De archieven zwijgen over de motieven waarom deze naamsverandering gebeurd is. Tussen de regels door vermoedt men echter een hevige invloedstrijd. Zou een naamloze geldschietster voorwaarden gesteld hebben?

De kerk van Eizer zonder toren...

²¹ Het document van het kabinet van de koning dat de ontvangst van dit verzoekschrift bevestigde, gedateerd op 1 maart 1889, is voorzien van een rouwrand. Inderdaad, op dat ogenblik was het hof in rouw om de dood van Aartshertog Rudolf van Oostenrijk, schoonzoon van Leopold II en echtgenoot van prinses Stéphanie. Rudolf kwam te Mayerling op 30 januari 1889 door zelfmoord om het leven...

²² R. Denayer in het Eizer-nummer van Zonien, 1987, nr. 3.

²³ Een andere variant van dit spotlied heeft het over *ne ketel soep*.

In het altaar werden de relikwieën van de *H.H. martelaren Innocentius* en *Ireneus* ondergebracht, en in 1914 werd een kruisweg geïnstalleerd in de kerk, gemaakt door beeldhouwer *De Maertelaere* uit Brussel en betaald door de pastoor.

Het oude zegel van de parochie.

Zegel van de nieuwe kerk.

E.H. Ratinckx heeft niet alleen de bouw van een kerk achter zijn naam staan. Hij installeerde ook de congregatie van de *Zusters van de Voorzienigheid* uit Tervuren in het weeshuis en de lagere school voor de dorpskinderen, die tot dan toe door de *Dochters van de Onbevleete Ontvangenis* uit Overijse en de *Zusters Annonciaden* uit Huldenberg werden bediend. Het Sint Jozefsinstituut kende onder zijn bestuur een grote opgang²⁴.

Ten slotte dient vermeld dat E.H. Ratinckx een hand had in de oprichting van een kleine melkerij in Eizer, en in de vuurmolen die jarenlang beheerd werd door *Engelbert Mommaerts*²⁵, oom van de latere pastoor Mommaerts en tevens voorzitter van onze fanfare Sint Rochus en over wie later meer.

De fanfare Sint Rochus schonk pastoor Ratinckx in 1907, ter gelegenheid van zijn 25-jarig dienstbetoon aan de Eizerse parochie, een zilveren *kwispel* die nu nog dienst doet.

Op 20 augustus 1918 overleed pastoor Franciscus Ratinckx.

E.H. Franciscus De Maesschalk, die hem op 11 oktober 1918 opvolgde, diende in 1930 een aanvraag in om de toren te laten optrekken. Het zinken huifje, dat tot dan toe de onafgewerkte toren had bedekt, was tijdens een storm losgekomen en was 10 minuten voor het einde van de H. Mis midden in de straat terechtgekomen zonder dat daarbij, als bij wonder, iemand verwond geraakte. Dergelijk euvel had zich 15 jaar eerder ook reeds voorgedaan, maar nu was de maat vol!

Lucien Speder, bouwkundige te Leuven, had een bestek opgemaakt ten bedrage van 72.190 frank, waarvan de parochianen slechts voor 10.000 frank konden bijdragen. Het resterende bedrag werd voorzien door het gemeentebestuur van Overijse en dat van Duisburg. De toren werd afgewerkt in 1933.

²⁴ al waren de zusters niet altijd te spreken over zijn autoritair gedrag (zie Zoniën 1987-3).

²⁵ Engelbertus Mommaerts, "Berte va Maines", °21/10/1881 - +27/03/1932. Hij was voorzitter van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus van 1924 tot 1932. U verneemt meer over hem in deel II.

De nieuwe kerk van Eizer, reeds in het bezit van een ranke torenspits...

Nog in 1933 werden twee klokken besteld bij *Omer Michaux* uit Oudergem voor de prijs van 15.100 frank. Zij werden *H. Rochus* en *H. Maria Magdalena* genoemd, en gewijd op 6 september van dat jaar. Tot dan toe had een kleiner klokje dienst gedaan, dat ter hoogte van de sacristie achter de kerk onder een luifeltje stond opgesteld.

In 1934-1935 werden glas-in-lood-ramen aangemaakt door glazenier *Vosch* uit Elsene. Verschillende Eizerse families kwamen tussen in de onkosten, en hun namen zijn nog steeds te lezen in de ramen. We citeren enkele van hen : *Nagedachtenis Engelbertus Mommaerts 1934*, *Theodoor Decoster-Bosmans*²⁶ *1935*, *Alsteens-Fluit*²⁷ *1935*,... Hun namen zal u nog vaak tegenkomen in deel II.

Op 28 oktober 1935 stierf pastoor De Maesschalk.

Van 29 december 1935 tot 31 oktober 1940 was *E.H. Clemens Edward Corneel Van der Auwera* de pastoor van onze parochie. Hij liet de parochiezaal bouwen in 1938 en van hem wordt ook verteld dat hij de kunst verstond om de twee muziekmaatschappijen verzoenend op elkaar af te stemmen.

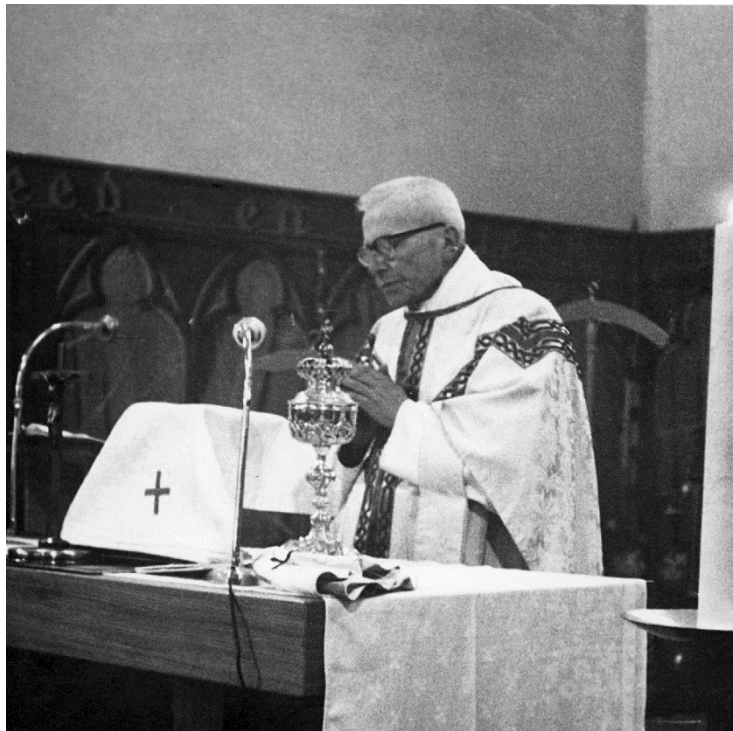

Pastoor Van der Auwera

²⁶ Theodoor Decoster : *8/11/1865 - +7/5/1954. Hij was een zoon van Jan-Philippe Decoster en gedurende 15 jaar "schrijver" van Sint Rochus.

²⁷ Gustaaf Alsteens : koster en tevens onder-chef van Sint Rochus in de jaren '20 en '30.

*E.H. Jozef Lombaerts*²⁸ (pastoor van 28 november 1940 tot 4 augustus 1970) was door iedereen graag gezien. Zijn ascetische levenswijze strekte de parochianen tot voorbeeld, en lang nadat hij zich in een Waals rusthuis had teruggetrokken, bleven groepjes parochianen hem met een bezoek en hun beste druiven vereren. Het was onder zijn impuls dat een pluralistische vereniging, *De bond der Jonge Vaders*, eind 1961 het daglicht zag²⁹. Deze vereniging moest, wars van alle kleuren en fanfares, de gelegenheid bieden aan alle Eizerse mannen om in vriendschap bij elkaar te komen.

Pastoor Lombaerts

In 1944 werd hij voor ondervraging opgepakt door de Duitse gestapo, en zwaar gemarteld omdat hij de hovenier van het Sint Jozefsinstituut, die lid van de Witte Brigade zou zijn geweest, niet wou verraden.

Tijdens de tweede wereldoorlog werden twee klokken uit de kerktoren geroofd door de Duitse bezetter om ze te laten omsmelten tot wapens.

In een schrijven aan de minister van Justitie vraagt de kerkfabriek van Eizer op 18 juli 1948 om “de twee klokken, gemerkt : A IV 347 wegende 71 kg. en A IV 348 wegende 296 kg.te vervangen door 1 klok wegende (296 + 71) 367 kg” en of de Heer Minister hen al de uitgaven zou willen terugbetalen na het plaatsen der nieuwe klok?

Aanbestedingen voor de nieuwe klok werden ingediend door *Michiels* (24.000 frank), *Tastenoë* (26.000 frank) en *Slegers* (27.000 frank). Eerstgenoemde, klokkengieter uit Doornik, kreeg de opdracht toegewezen.

²⁸ Jozef Lombaerts: geboren in Perk op 11/6/1895, overleden in Montignies sur Sambre op 25/4/1984.

²⁹ In 1994 veranderde deze vereniging van naam en werd *De Mannenbond*. Enkele leden van het eerste uur waren inmiddels al lang grootvader en vonden de oorspronkelijke naam niet langer geschikt.

Op zondag 24 juni 1951, om 17.30 u om precies te zijn, werd de nieuwe klok plechtig gewijd. We beschikken over een gedetailleerd verslag van deze vreugdevolle gebeurtenis, opgetekend door één der leden van het kerkfabriek. Het geeft een dusdanig prachtig beeld van de luister waarmee in de preconciële kerk werd gevierd, dat we u dit niet wilden onthouden :

*“ De klok was op ‘t koor geplaatst. Op de klok stond geschreven : **H. Maria Magdalena, 1951, Eizer – me fundit Michiels Jr. Tornaci**³⁰. De klok was versierd door juffrouw Marie Vanaerschot. Op den bidstoel en op den preekstoel lag een garnituur van de Zusters van de Rue Van Maerlant te Brussel.*

*Boomkes waren geplant in de Bekestraat en voor de Kerk. Voor de Kerk, aan twee boomkes was vastgemaakt het opschrift : **Mijn stem is de stem des Heeren, ik roep, ik vermaan.***

Op den Steenweg op Duisburg, op elk huis een vlag : op een stok of in ‘t venster gelegd. Op de Pastorij kwamen samen : ‘t schepencollege van Overijse, Mijnheer den Deken met al de priesters van de parochies palende aan Eizer (uitgenomen Z.E. Pater van Ganspoel en de Priesters van Jezus-Eik). Te 5 ½ kwam Mgr. De Smedt, hulpbisschop, per auto aan op de Pastorij – afgehaald op de Dekenij te Leuven door Charlier Guillaume, voorzitter van ‘t Kerkfabriek. Toen de auto met Mgr. Aan de Kerk kwam, ging de fanfare, al spelende, van de Steenweg op Duisburg naar de gril van de Pastorij in de Bekestraat. Mgr. groette al de aanwezigen – kleepte zich – ging stoetsgewijze naar de Kerk. Stoet : kruis, Priesters in roket, Mgr. Met Diaken (in gewaad) en subdiaak (in gewaad).

Aan de gril (Bekestraat) stonden vlaggen van : school, BJB³¹, Bond van ‘t Heilig Hart, Boerenbond – en de twee fanfaren – en gingen voorop in de stoet. De kinderen vormden de haag. De stoet ging naar de kerk. Ingangspoort : Koster met kwispel aan Mgr. gegeven.

*In de Kerk : op ‘t hoogzaal de Paters van Overijse met hun leerlingen : **Ecce Sacerdos**³². Mgr. knielde op den bidstoel 2 minuten – begon de wijding. Op ‘t koor aan ‘t beeld van O.L.Vrouw : de meisjes van de school – aan ‘t beeld van ‘t H. Hart : de jongens van de school – Mgr. en Priesters tusschen klok en altaar – Mgr. in fauteuil, Diaak en Subdiaak op zitbankjes – Peter (Mijnheer de Graaf de Marnix) en Meter (Juffrouw Marie Vanaerschot) tusschen klok en Kerk – tusschen koor en kerk : 2 manden met suikerboontjes voor de kinderen – de BJB-meisjes stonden tusschen de gestoelten op ‘t koor en de H. Maria Magdalena van den eenen kant, en Sint Theresia van den anderen kant, de Graven in hun gestoelte, ‘t Schepencollege in ‘t gestoelte, ‘t Kerkfabriek er achter op voorbehouden stoelen.*

Wijding der klok – sermoen door den Bisschop – Lof – naar de Pastorij. Na den Bisschop kwamen : Peter en Meter, Kerkfabriek en Schepencollege en de 2 manden met suikerbollekes. Deelden uit : 4 kinderen, geholpen door de BJB-sters – aan schoolgaande kinderen die de haag vormden, en ook aan de kleine kindjes op den arm van Moeder.

Op de Pastorij : aan tafel. Waren aan tafel : Mgr., de Priesters, 4 Paters van ‘t Hoogzaal, ‘t Kerkfabriek, ‘t Schepencollege van Overijse, de voorzitters van de twee fanfares, Peter en Meter, Madame de Gravin, Jonge Graaf, de Koster.

³⁰ Vertaling : Michiels Jr. van Doornik goot mij.

³¹ De BJB werd opgericht in 1937 door E.H. Van der Auwera. BJB stond voor BoereJeugdBond maar sommigen in Eizer noemden het ook de Belgische Jonge Bandieten.

³² Vertaling : Zie daar, de priester !

Aan de Mgr. en aan de andere genodigden werd een doos suikerbollekes gegeven, bovendien kreeg de Mgr. nog een doos perzikken, die men op de Pastorij had laten bezorgen.

Peter en Meter hadden reeds de spandoek voor de Kerk en de suikerbollekes gefinancierd, zij schonken ook een flesch geuze aan elk lid van de beide fanfares.

Heel Eizer heeft samengewerkt om Mgr. zoveel mogelijk eer aan te doen, heel Eizer was in en buiten de Kerk aanwezig”.

Gedurende de eerste vijftig jaar van het bestaan van de kerk beschikte men niet over een orgel. Men behielp zich met een harmonium, eigendom van *Jules Vandenhouten*³³ die het zelf bespeelde samen met *Gustaaf Alsteens*.

Op 3 augustus 1941 wordt besloten om een orgel aan te kopen voor de Kerk. De keuze viel op een occasie-orgel van orgelbouwer *Hubert Van de Loo* uit Leuven. Volgens de voormalige koster *Felix Van Goetsenhoven*, betrof het een instrument met één klavier, dat centraal op het doksaal was opgesteld. Het klavier was aan de frontkant aangebouwd, zodat de organist met zijn rug naar de kerk toe zat. Aan weerskanten van het klavier zaten vijf of zes registertrekkers; de traktuur was mechanisch.

Om één of andere (duistere) reden werd het orgel niet lang na het plaatsen (nl. in de jaren vijftig) verbouwd. *Dhr. Joris* uit Aarschot verhuisde het naar achter op het doksaal, waarschijnlijk om het koor meer ruimte te geven. Alle pijpwerk werd bewaard en tegen de buitenmuur aangebouwd, waardoor het geheel voor stemming en reparatie vrij ontoegankelijk werd. Alles werd afgesloten met een paneel met jaloezieën voor de zwelkast.

In 1950 werden een uurwerk, een moederklok en vier wijzerplaten aangebracht in de kerktoren.

Toen pastoor Lombaerts in 1970 op rust ging, kreeg een zoon van deze parochie, *E.H. Mommaerts*, er de benoeming als pastoor.

Geboren op 21 april 1917 tijdens de grote oorlog, ontving hij – alweer in oorlogstijd – op 26 juli 1942 zijn priesterwijding te Mechelen. Dat werd ook in Eizer gevierd. De straten en huizen waren versierd en bevlagd, en iedereen deed mee! Eindelijk had deze kleine parochie haar eerste priester voortgebracht.

Van 1942 tot 1970 was hij als leraar verbonden aan het klein-seminarie te Basse-Wavre.

³³ Jules Vandenhouten : °21/9/1875 - +25/1.1954. Hij was dirigent van de fanfare Sint Rochus van 1905 tot 1952. Zie deel II.

Eizer viert de priesterwijding van Albert Mommaerts in 1942.

Op de terugweg van de kerk... De jonge priester (onder de vlag) wordt voorafgegaan door enkele oudere confraters (uiterst links pastoor Lombaerts). Op de achtergrond zien we "het pachthof van Ingeles" waar 68 jaar eerder de fanfare Sint Rochus boven de doodvont gehouden was.

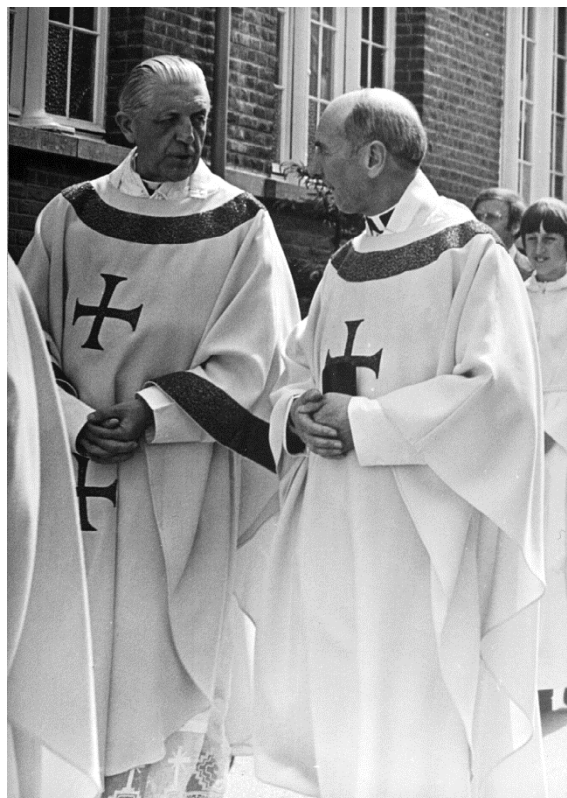
Hij was een al even ascetisch man als zijn voorganger, en bescheidenheid werd zijn waarmerk. Met zijn onafscheidelijke sigaar en in zwarte soutane was hij niet meer weg te denken uit het Eizerse gemeenschapsleven, al moet gezegd dat hij zich slechts zeer sporadisch vertoonde op soupers en teerfeesten van de vele verenigingen die de parochie rijk is. Dat was zo zijn manier om het dorpsleven ongestoord zijn gang te laten gaan, terwijl hij toch wel voor iedereen bereikbaar was op zijn kamer in het klooster, waar hij bij de zusters zijn intrek had genomen.

Zijn preken leven nu nog voort in de gedachtenis van vele Eizernaren. Zij waren nooit saai, maar integendeel doorspekt met herkenbare vingerwijzingen naar gangbare (veelal Eizerse) toestanden. Niemand nam echter aanstoot aan zijn woorden, en hij werd door iedereen gaarne gezien.

In 1983 werd zijn 40-jarig priesterschap door de Eizerse gemeenschap gevierd. Zij gaf hem nieuwe kerkgewaden ten geschenke. En later, in 1992, stond hij als enige blijk van waardering voor zijn priesterschap toe dat men het portaal van de kerk verfraaide met een kunstig mozaiek met de beeltenis van de H. Magdalena.

Toen hij op Allerzielen 1993 (2 november) stierf, liet hij een grote leemte achter in de parochie...

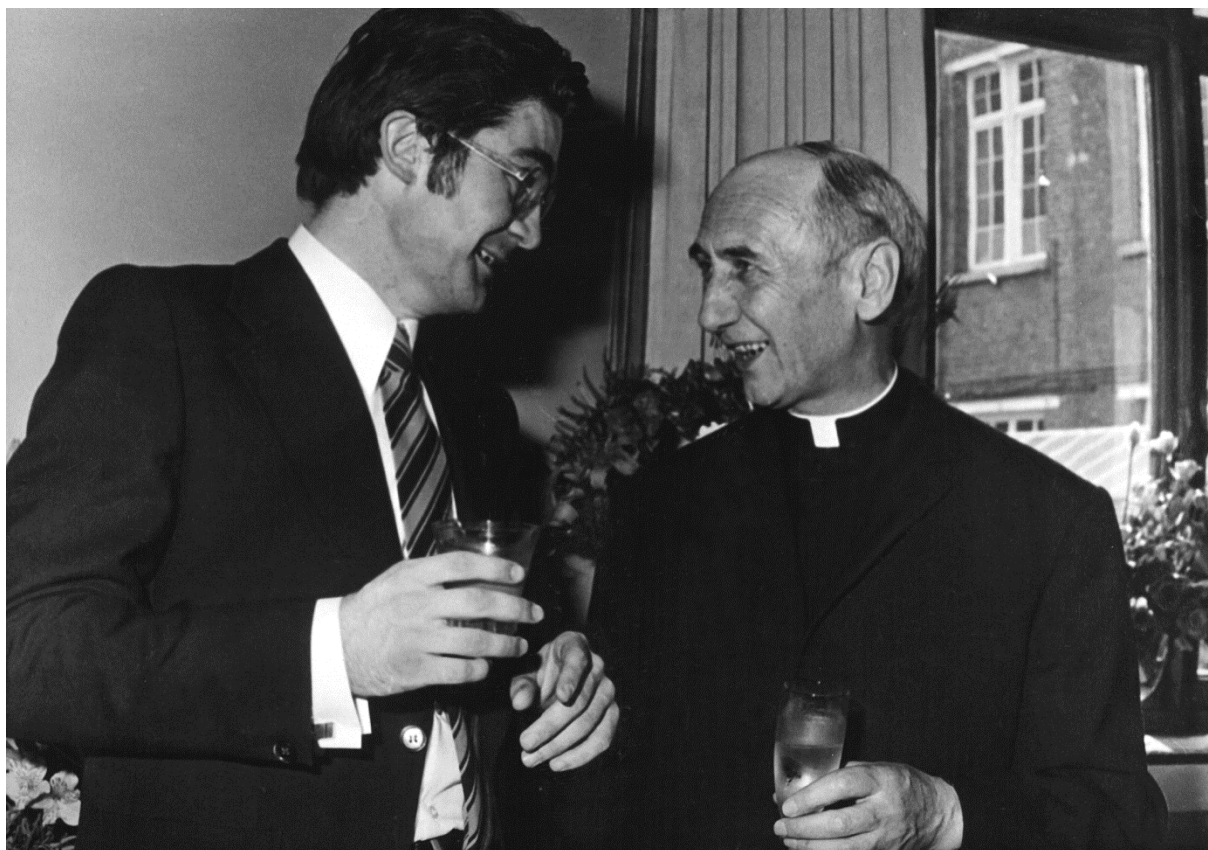
Onder zijn ambtsperiode kende pastoor Mommaerts het geluk om twee andere priesters uit het eigen dorp te zien opstaan : *E.H. Raymond Decoster* werd tot priester gewijd in de kerk van Eizer op 6 juli 1975. Kardinaal Suenens legde hem de handen op, en na afloop van de viering liep het hele dorp te hoop in het klooster, waar een grootse receptie werd aangeboden.

Pastoor Mommaerts en Kardinaal Suenens in gesprek na de priesterwijding van Raymond Decoster.

Raymond Decoster was reeds lang gekend om zijn inzet voor de jeugdpastoraal, hij was proost van de BJB en de chiro en vaardig in het vendelzwaaien.

Vanaf 1975 verbleef hij als pastoor te Maleizen, en na een korte tussenlanding op de dekenij van Overijse werd hij deken te Halle. Daar rust nu een zware taak op zijn schouders, met de viering van het Heilig Jaar 2000 als bijzondere uitdaging.

Raymond Decoster en pastoor Mommaerts heffen het glas op een oude vriendschap en een nieuwe herderstaak.

Ook *E.H. Freddy Kell* werd met grote vreugde in de Eizerse harten opgenomen na zijn priesterwijding in 1978 in zijn Congregatie van het Goddelijk Woord in Wenen (Oostenrijk). Hij kwam kort nadien (op 25 juni 1978) een eremis celebreren in het dorp waar hij was opgegroeid. *Zuster Stefanie* had hem nog als “hummeltje” bij zich in de kleuterklas gehad, en wist zich nog te herinneren hoe Freddy zich niet liever verkleedde dan in missionaris. En dat was dan wat hij tenslotte werd, missionaris in het verre Papua Nieuw-Guinea. Talrijk waren de giften en eerbewijzen die vanuit onze parochie naar de andere kant van de wereld gingen. Mosselkermis, druivenverkoop tijdens de Gordel, papierinzamelingen : niemand die kon veinzen dat hij niet wist wie die verre Eizerse zoon wel was en wat hij daar deed. In 1998 diende hij om gezondheidsredenen een tijdje terug te keren naar onze parochie, waar hij op krachten kwam. Nieuw missioneringswerk zat er niet direkt meer aan te komen, toen pater Kell zich bijna een vol jaar terugtrok in een klooster van zijn orde, te Sankt Ottilien nabij München. Lang heeft deze “pit-stop” niet geduurd, want in september van dit jaar nog vertrok hij alweer naar een nieuw missiegebied in Oeganda. Eizer zendt zijn zonen uit....

*Pater Kell na zijn eremis te Eizer in gezelschap van twee Eizerse vrienden :
pastoor Mommaerts en Raymond Decoster.*

In 1993 werd *E.H. Pros Truyts* de nieuwe Eizerse dorpsheer. Hij werd geboren in Putte bij Mechelen op 18 september 1928 en het was in deze aartsbisschoppelijke stad dat hij zijn humaniora doorliep en studeerde aan het St Jozefsseminarie. Op 23 december 1953 werd hij in de St Romboutskathedraal tot priester gewijd. Na eerst onderpastoor geweest te zijn in Niel en in de *St Pieter en Paul* parochie van Mechelen, kwam hij in 1963 als jeugdpastor naar het dekenaat Overijse.

Pastoor Truyts

Hij was pastoor te Loonbeek en te Overijse, en in 1979 werd hij er deken. Toen na het plotse overlijden van Albert Mommaerts in 1993 niemand gevonden werd om hem op te volgen, gaf Pros Truyts het dekenschap op om zelf pastoor te Eizer te worden.

Gezondheidsproblemen dwongen hem om in 1997 op pensioen te gaan. Hij trok zich terug in het rusthuis van *Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes* te Erps-Kwerps, waar hij momenteel als aalmoezenier van een welverdiende rust geniet.

Gevraagd naar zijn Eizerse ervaringen, herinnert Pastoor Truyts zich vooral het diepe geloof van de parochianen dat een sterke indruk op hem maakte. Hij wijt dit sterk geloof aan zijn vele devote voorgangers, vooral de pastoren Lombaerts en Mommaerts waren op dit vlak meer dan verdienstelijk.

E.H. Roger Ghysens is vandaag de dag pastoor van Eizer. Hij werd geboren te Aalst op 17 maart 1945. Na zijn humaniora in het St Martinusinstituut van die stad, studeerde hij pedagogie, filosofie, en morele en religieuze wetenschappen aan de universiteit van Leuven. Het was in de abdij van Affligem dat hij op 14 oktober 1972 priester gewijd werd.

Roger kwam in 1972 als onderpastoor naar Overijse. Hij hield zich eveneens bezig met navorming van priesters in Vlaams Brabant en begeleiding van seminaristen en sinds 1985 met diakenopleiding. Ondertussen was hij ook nog halftijds pastoor te St Agatha-Rode.

In 1995 werd Roger pastoor te Overijse en te Eizer, eerst als mede-pastoor van E.H. Truyts. Sinds 1997 staat hij alleen in voor deze twee parochies. Met de oprichting en vorming van een parochieploeg en met de organisatie van de catechese-opleiding door ouders bereidde hij Eizer voor op de ééneentwintigste eeuw.

Pastoor Ghysens celebreert op 2 mei 1999 de mis voor de overleden leden van de Fanfare Sint Rochus in de feesttent.

Tot de meest recente geschiedenis van de kerk behoort de grondige renovatie van het doksaal-orgel door de V.Z.W. Orgelkring Druivenstreek op last van de kerkfabriek in 1996. Op 8 november 1997 vond de feestelijke inspelingsplaats van het nieuwe orgel door de organisten *Michel Goossens* en *Peter De Waele*.

Omtrent St Rochus

Het levensverhaal van een heilige...³⁴

Wat we over de H. Rochus weten, steunt hoofdzakelijk op een levensbeschrijving die na 1430 werd samengesteld in *Lombardije* (Italië). Rochus werd rond 1300 geboren te *Montpellier*, de hoofdstad van *Languedoc*. Bij de geboorte zag zijn moeder, die in leeftijd reeds gevorderd was en die een belofte gedaan had om een kind te krijgen, op zijn borst een rood merkteken in de vorm van een kruis, waaruit zij begreep dat haar zoon de weg van offer en toewijding aan de mensen zou opgaan.

Rochus was nog geen 20 jaar, toen hij zijn ouders verloor. Hij verkocht het grootste deel van zijn bezittingen ten bate van de armen, schonk de rest aan zijn oom, een broer van zijn vader, en ging op bedevaart naar Rome.

Eerst kwam hij in *Acquedente*, waar de pest woedde, en waar hij met het kruisteken de pestlijders zou hebben genezen, zodat de mensen zeer verrukt waren. Over *Cesena*, waar eveneens de pest woedde, kwam hij in Rome, verzorgde en genas er een kardinaal die aan de pest leed en die hem voorstelde aan de paus. Toen de kardinaal drie jaar later stierf, keerde Rochus over *Rimini* en *Novara* naar *Piacenza* terug en werd zelf door de pest aangetast. Nu ondervond hij de dankbaarheid van de mensen voor wie hij zo goed geweest was : hij werd de stad uitgejaagd en bouwde een hut in een bos.

God liet een bron ontspringen, waarmee Rochus de pestwonde in zijn dijbeen kon uitwassen, en een hondje bracht hem dagelijks een brood, dat hij wegnam van de tafel van zijn meester, de patriciër *Gottardo Pallastrelli*. Toen deze eens zijn hondje volgde, kwam hij bij Rochus terecht en werd door diens woord en voorbeeld van zijn ik-zuchtig leven genezen.

We weten niet juist hoe Rochus gestorven is. *Francesco Diedo* schrijft in 1478 dat hij naar Montpellier terugkeerde, maar zijn oom, regeerder van de stad, herkende hem in zijn hoogmoed niet meer. Hij wierp hem in de stadsgevangenis, waar hij vijf jaar later overleed. Na zijn dood herkende men hem aan het rode kruis op zijn borst. Volgens een kortere levensbeschrijving werd hij te *Angera* bij het *Lago Maggiore* als bespieder in de gevangenis geworpen. Rochus zou in ieder geval in 1378 of 1379 gestorven zijn.

Zijn eredienst kwam uit *Constanz*, waar in 1414 het concilie werd samengeroepen, over Montpellier en Noord-Italië naar Vlaanderen, en werd in 1629 door paus *Urbanus VIII* bevestigd. Vooral de *H. Vincent* en de dominicanen waren de grote verspreiders van zijn eredienst. We kennen allen het beeld van Sint Rochus, gekleed als een pelgrim, die met zijn vinger de wonde in zijn dijbeen toont, en met naast zich het hondje. Hij wordt vooral tegen de pest en alle besmettelijke ziekten aangeropen, en is de patroon van dokters, apothekers, steenhouwers en chirurgen.

Zijn feestdag valt op 16 augustus, en deze wordt bijzonder gevierd door mensen met de namen *Rocco*, *Rocky*, *Rokuzina*, *Roka* en *Rookje*. En uiteraard ook door fanfares met de naam Sint Rochus....

³⁴ Kerk en Leven, 18 juni 1998.

De Sint Rochusverering te Eizer

Zoals we hierboven reeds aangaven, situeert één van de twee oude religieuze centra van Eizer zich op “*de plaan*”. Hoewel momenteel op het grondgebied van Overijse gelegen - de grens met de gemeente Tervuren reikt tot vlak vóór de toegang - viel de St Rochuskapel eeuwenlang onder de bevoegdheid van de pastoor van Tervuren. De oorsprong van dit gegeven situeerden we bij het ontstaan van het tiendenrecht van de nieuwe parochiekerk van Tervuren over dit deel van de hertogelijke bezittingen.

De toegang tot de kapel is thans haaks afgesneden en komt uit in de *Bekestraat* (Overijse). Dit is nochtans niet altijd zo geweest : eerlang liep de toegangsweg tot de kapel schuin over het akkerperceel dat zich ervoor bevond en gaf zo uit op de *IJzerstraat* (Duisburg-Tervuren). Om het agrarisch ongemak, dat het bewerken van zulk doormidden gesneden veld met zich meebracht, weg te werken, gaf de burgemeester van Duisburg de toelating om de weg te rechten.

De huidige kapel van *Onze-Lieve-Vrouw-ten-Node* en van *Sint-Rochus-belijder*, zo luidt haar volledige naam, werd gebouwd in 1726 onder de Tervurense pastoor *P. Willemaers*, monnik van de abdij van Park. Reeds voordien stond er op dezelfde plek een ander, veel kleiner, houten bouwsel dat in 1636 was opgericht, als gevolg van de pest die door de bezetting van de Frans-Hollandse troepen was binnengebracht.

Het werd de pastoor van Tervuren door de aartsbisschop te Mechelen niet vergund om in dat oudste kapelletje de mis op te dragen voor de gelovige gemeenschap. Pas na herhaaldelijk aandringen van *E.H. Piccart* en *E.H. De La Fleche* werd de toestemming gegeven om voor deze *homines plane sylvestres* (“onbeschaafde bosmensen”) ten minste éénmaal per jaar een mis te houden.

De St Rochuskapel op de Plaan.

Pastoor *Willemaers* vond dat er nood was aan een grotere stenen kapel. Uit de abdij van Park kreeg men een deeltje van de aldaar berustende relikwie van St Rochus. De inwijding van de

nieuwe kapel vond plaats op 30 juni 1726 (derde zondag na pinksteren) nadat men in processie vanuit Tervuren was getrokken. De paters Kapucijnen, de gilde en de jongmangilde, Tervuurse fluitspelers, de kapelaan en de pastoor van Duisburg, de kanunnik van Park en de kapelaan van het kasteel van Tervuren maakten allen deel uit van de feestelijke stoet. Onophoudelijk schoten de jongmans van Tervuren met hun buksen in de lucht. Tweeduizend mensen woonden de inwijding van de kapel bij, en vanaf die dag had de kapel haar dagelijkse mis.

In 1742 liet pastoor *Barré* van Tervuren een beeld van St Rochus maken. Hij betaalde er 14 gulden voor. Ook nu werd het beeld processie-gewijs van Tervuren overgebracht, en wel op 6 mei 1742, dit keer met de gilde en de jongmangilde uit Duisburg en de jongmangilde van Eizer. De deelname aan deze processie was zo mogelijk nog groter dan in 1726. Dezelfde pastoor kocht in 1745 een mantel voor St Rochus, en een kleed van O.-L.-Vrouw, wat hem 15 gulden kostte.

In 1779 werd de kapel nogmaals vergroot : *Aengesien de devotie der inwoonders van ijseren soo groot was dat de capelle de helft der menschen die daer quaemen om misse te hooren, niet en koste vatten, soo datter vele menigmael moesten zitten in den regen sneeuw wind etc. in perijkel van hun leven soo heeft de compassie met de menschen en de devotie tot onse lieve vrouwe en den H. Rochus mij bewogen om de capelle grooter te maeken, soo is den eersten steen daer aen geleydt 31 maj 1779 en het dack gesloten 19 junii 1779*, aldus onderpastoor *De Noble* van Tervuren³⁵. De tweeledigheid van de kapel is mooi waar te nemen, zowel van binnen als buiten.

Uit de fundatie van juffrouw Peeters, begijn uit Leuven, ontving dezelfde onderpastoor *De Noble* in 1781 twee zilveren kronen voor de beelden van O.-L.-vrouw en het kindje Jezus en vele klederen, een houten troon met bloemtakken, een schapraai voor de klederen, enz. *Aengesien ons beeld slecht was en de crone noch de klederen niet en pasteden, soo hebbe ick een niuw beeld doen maeken...*, zo staat in zijn manuaal.

Vanaf 2 juni 1809 kon Tervuren geen aanspraken meer doen gelden op de kapel van IJzer, omdat van die datum af Hoog-IJzer bij Duisburg gevoegd werd en de kapel nu door de geestelijken van deze parochie bediend werd. Zij kwamen er jaarlijks, op de derde zondag na Pinksteren en ter gelegenheid van Eizer-kermis, de hoogmis en de processie doen. Dit gebeurde tot in augustus 1879, toen het gehucht van IJzer-Duisburg bij de parochie van Eizer gevoegd werd. Deze processie deed de “grote” ommegang, dit wil zeggen : van de St Rochuskapel langs de Capucienenstraat naar de Roelandsheide, “Ter Schueren” rond, en zo naar Duisburg, om van daar terug naar de St Rochuskapel te keren.

Sindsdien trok er in Eizer driemaal per jaar een processie door de straten, zij het in een “kleine” ommegang : van de kerk langs “de Dreef” naar de St Rochuskapel, en via de IJzerstraat en de Duisburgse Steenweg terug naar de kerk. Deze processies gingen door op Sacramentsdag (dit is de tweede donderdag na Pinksteren)³⁶, op de derde zondag na Pinksteren (Eizer-kermis) en op de eerste zondag na half-oogst, St Rochus ter ere. De processies werden steevast muzikaal begeleid door de fanfare *Sint Rochus* en de harmonie *Eendracht Maakt Macht*. Van deze processies is er nog één overgebleven, en het dient gezegd dat de parochianen de laatste jaren er steeds beter in slagen om de oude glorie van deze *omganck* te doen herleven.

³⁵ Zie Zoniën 1987-3.

³⁶ Ook nog gekend als “Hoogwaardig”.

Het beeld van Sint Rochus

Op vraag van *E.H. Albert Mommaerts*, pastoor van de parochie Eizer, werd in 1984 het beeld van St Rochus (dat pastoor Barré in 1742 had laten maken) gerestaureerd. Die opdracht viel te beurt aan Mevr. *Marie-José Demiddeleer*, die het beeld herstelde als eindwerk voor haar studies aan de Hogere Rijksschool voor Beeldende kunsten te Anderlecht.

In haar scriptie lezen we dat het beeldhouwwerk uit lindenhout gesneden is, en bestaat uit twee delen : een rechtopstaande St Rochusfiguur van 66 cm en een liggende hond, met een broodje in de muil, aan de linkerzijde. De sokkel is samengesteld uit vijf aan elkaar genagelde voetstukken. De vierkante insnijding in het rechter voetstuk doet het bestaan vermoeden van een derde beeld (misschien een engel) dat verdwenen is.

Het beeld van St Rochus zelf bestaat uit veertien aan elkaar genagelde stukken. De nagels echter waren verroest en de stukken van het beeld dreigden los te komen. Bovendien ontbrak de linkerhand, alsook twee vingers van de rechterhand. Verschillende verflagen waren in de loop der tijd over elkaar aangebracht, en waren sterk vervuild.

Het beeld van St Rochus vóór de restauratie.

Beeldhouwer *Hugo Pauwels* heeft de ontbrekende stukken eerst in klei geboetseerd en nadien uit lindenhout gesneden. In de gaten en barsten werd een polymeeroplossing gespoten, en de verflagen werden gefixeerd. Ontbrekende delen in de polychromie werden opgevuld met een kaolien-lijmmengsel. Wormgaten werden gedicht met witte was. Met verf op basis van eiwit en natuurlijke pigmenten (titaanwit, gele oker, natuurlijke omber, gebrande sienna, Engels rood en cadmiumrood) werden de oorspronkelijke kleuren terug aangebracht. Met een matte vernis, alweer op basis van natuurlijke pigmenten, werd aan het beeld een glanzend patina verleend.

Het beeld van St Rochus is thans één van de kostbaarste bezittingen van onze parochie, en werd, ter gelegenheid van de processie van 1998, voor het eerst sinds lang weer meedragen.

*Het beeld van St Rochus nà de restauratie
(tijdens de mis voor de afgestorven leden van Sint Rochus op 2 mei 1999).*

Deel II : De kleine geschiedenis van een grote fanfare

Inleiding³⁷

De oudste muziekverenigingen in België gaan terug op de rederijderskamers, waar van de 15de tot de 17de eeuw de dichtkunst en de toneelkunst werden beoefend. Zij stimuleerden de aanwezigheid van zang en muziek op allerlei blijde intredes en andere plechtigheden.

De fanfares danken hun ontstaan aan de drang van burgerlijke groepen om de militaire muziekkapellen na te bootsen³⁸. Ze bespeelden aanvankelijk dan ook voornamelijk koperen instrumenten en hun marsmuziek was duidelijk van militaire origine.

De eerste harmonieën en philharmonieën ontstonden in de tweede helft van de 18de eeuw maar het is vooral in de tweede helft van de 19de eeuw dat de muziekverenigingen als paddestoelen uit de grond schoten. In 1851 telde ons land 440 instrumentale verenigingen. In 1860 was dit al gestegen tot 531. Deze verenigingen telden vaak veel muzikanten. Meer dan honderd was geen zeldzaamheid en dat ondanks het feit dat er soms twee tot drie per gemeente met mekaar wedijverden.

De oudste muziekmaatschappij in onze streek is de Harmonie Sint Martinus uit Overijse, die werd opgericht in 1822.

In die periode ontstonden ook heel wat nationale en internationale wedstrijden waar de muziekverenigingen hun meesterschap mochten demonstreren. De kunstvoorwerpen, gouden erepenningen, bekens en schalen die de winnaars van die wedstrijden mochten ontvangen, staken de ogen uit. De macht en de uitstraling van fanfares en harmonieën werd zo groot dat vele vooraanstaande en invloedrijke personen ernaar streefden om bestuurslid, erelid of beschermer te worden. Gemeentebesturen en het Koninklijk Hof toonden eveneens ruime belangstelling. De drapeau's werden kunstwerken op zich en ook hierin wedijverden de muziekkorpsen onder mekaar.

Muziekverenigingen vormden in die tijd één van de weinige ontspanningsmogelijkheden voor de gewone man. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zij een groot succes kenden, en weldra niet meer uit het straatbeeld weg te denken waren.

In de dorpspolitiek speelden de fanfares een niet onbelangrijke rol en vaak werden politieke ambities waargemaakt in de schoot van deze of gene muziekmaatschappij. Tussen de fanfares van éénzelfde dorp was de concurrentie soms ongemeen groot. Daardoor verzachtte de muziek niet steeds de zeden, integendeel! In de verkiezingsstrijd steeg de spanning en waren jaloezie, afgunst en naijver dikwijls aanleiding tot ruzie's en twisten allerhande.

De oorlog van 14-18 zorgde voor een kentering. Er brak een tijdperk van verval aan. De korpsen verouderden en spraken de jeugd niet meer aan zodat de nodige verjonging uitbleef. Na de oorlog begonnen andere gemakkelikheden, zoals sportwedstrijden, de aandacht van de gewone man op te eisen.

In een poging om één en ander te redden begon de overheid de wedstrijden te subsidiëren en sommige steden richtten festivals met een geldelijke steun voor de

³⁷ Gebaseerd op een artikel van Jean Mertens in het "Huldenbergs Heemblad" (1999-4), en op het "Vademecum ten dienste van de Belgische Volkse Muziekverenigingen" gepubliceerd door het Muziekverbond van België (1956).

³⁸ De aanwezigheid van muzikanten in legerbenden dateert al van bij de Egyptenaren.

deelnemende verenigingen. De 2de wereldoorlog bracht evenwel een nieuwe slag toe. De bezetter zag ze als middens die de vaderlandsliefde aanwakkerden en stelde alles in het werk om ze te bestrijden of zelfs te verbieden. De gevolgen lieten niet op zich wachten. Circa 2000 verenigingen waren na de oorlog verdwenen of niet meer in staat hun werking te hervatten.

Er boden zich bovendien nieuwe vormen van ontspanning aan: cinema, radio, televisie,... En ook sportwedstrijden, met veel publicitaire en materiële steun, trokken meer en meer de aandacht van de jeugd.

De laatste jaren stellen we evenwel een duidelijke herleving vast van het muziekleven in België. Volgens recente schattingen ligt het aantal muziekverenigingen in ons land rond de 2000 waarvan zo'n 75% in Vlaanderen.

Het prille begin

In 1874, één jaar na het ontstaan van de parochie Eizer, werd de fanfare Sint Rochus boven de doopvont gehouden in de herberg *De Kam*³⁹, gelegen binnen het pachthof van de familie *Decoster*. Dit pachthof bevond zich op de hoek van de Duisburgse Steenweg en de Bekestraat.

Er bestaan geen schriftelijke bewijzen maar de mondelinge overlevering leert ons dat de vermoedelijke stichters en stamvaders *Jan-Philippe Decoster*, *Louis Decoster*, *Henri De Brouwer* en *Franciscus Tastenhoye* waren.

Jan-Philippe Decoster, geboren op 31 juli 1824, baatte de herberg *De Kam* uit. Hij was beter bekend in Eizer “Jan-Flup van Ingeles”. Ingeles is waarschijnlijk een verbastering van zijn vaders naam, Engelbert. In *De Kam* werd niet alleen bier geschonken maar ook gebrouwen, en wel met water afkomstig van een ondergrondse bron. Nu nog worden meerdere kelders van huizen in de laagte van Eizer door opwellend water geplaagd. Aan het brouwen kwam een eind toen het water van de bron troebel werd. Of de nabijgelegen mestput er voor iets tussen zat laten we in het midden. *Jan-Philippe Decoster* stierf op 8 december 1912.

Het pachthof van Jan-Flup van Ingeles met de herberg genaamd “De Kam” (rechts). De personen afgebeeld op deze foto uit 1932 zijn v.l.n.r. Jeannette Wijnants⁴⁰ met zoon Jan Tastenhoye op de arm, Marie Puttemans⁴¹ en Pierre Tastenhoye⁴².

Louis Decoster, beter bekend als “den Brisser”, werd geboren op 7 oktober 1852. Hij was een verre verwant van Jan-Flup en hield eveneens herberg in zijn woning boven in de

³⁹ “Kam” of “Camme” is de Middelnederlandse naam voor herberg, brouwerij. De naam komt nog veelvuldig voor, ondermeer in deze van de Culturele Centra van de gemeenten Wezembeek en Gooik, en in deze van een restaurant in Overijse.

⁴⁰ Jeannette Wijnants, “Net”, °26/3/1901 - +20/7/1999.

⁴¹ Marie Puttemans (echtgenote Theofiel Tastenhoye), °26/4/1901 - +15/9/1976.

⁴² Pierre Tastenhoye, “Pie va Lamme Tast”, °1/11/1901 - +9/1/1990.

Bekestraat. “Au Quatre Vents” heette het daar. Hij beschikte ook over paard en kar, waarmee hij transport deed van hout, kolen en bouwmaterialen. De transportzaak had hij van zijn vader geërfd die ook “vrachter” geweest was. Samen hebben ze onder andere de kelders uitgegraven van het kasteel de Marnix in 1875.

Hoe hij aan zijn bijnaam *Brisser* kwam konden we niet terugvinden maar Louis Decoster stond wel bekend als een grapjas en een aantal anekdotes over hem doen de ronde. Zo zou hij een aantal lotelingen, die vrijgeloot waren, het dorp rondgereden hebben in zijn kar, bovenop een lading steenkool. Lotelingen en steenkool werden samen ergens “gelost” waarna eerstgenoemden er fraai voorkwamen. Een ander verhaal gaat over een boer die zijn wanten had achtergelaten op het veld tegenover Louis’ woonst. Dat had den *Brisser* gezien, en prompt had hij er in gesch.... Toen de eigenaar zijn wanten kwam terugvinden en ze had aangetrokken, wist hij meteen wie langs geweest was : “de fijnen *Brisser*”!

*Louis Decoster (“den *Brisser*”)*

Louis Decoster is mogelijk de enige van de stichters die zelf muzikant was. Hij speelde trombone. Op het einde van de eerste wereldoorlog kreeg hij een hersenbloeding waardoor hij de laatste jaren van zijn leven verlamd was.

Eén van Louis’ zonen, *Florent*⁴³, werd de eerste president van de afgescheiden harmonie Eendracht Maakt Macht worden. Vader Louis volgde zijn zoon niet en bleef tot aan zijn dood op 19 december 1921 trouw lid van de maatschappij die hij zelf had helpen stichten.

Henri De Brouwer, alias “*Hainke Debrèver*”, werd de eerste voorzitter en zou dit tot aan zijn dood in 1913 blijven. Hij werd geboren te Loonbeek op 2 februari 1832, en te Eizer had hij een boerderij op het einde van de *Lindaalstraat*. Hij was ook schepen te *Overijse*. In het hoofdstuk over de presidenten komen we op deze markante figuur terug.

Franciscus Tastenhoye zag het levenslicht op 5 juni 1818 en werd de stamvader van het geslacht der *Tastenhoye*’s te Eizer. “*Susken Tast*” werd hij genoemd en hij was het die zich als Eizerse “burgemeester” profileerde door er in 1854 een houten beeld te onthullen van *Gerieke Moef*⁴⁴, die hij als jongeling nog gekend had en waarvoor hij grote bewondering koesterde. Het beeld was een reactie op de plaatsing van het standbeeld van *Justus Lipsius* te *Overijse*⁴⁵. Hij was ook, samen met zijn vriend *Ludovicus Dewilder* (“*Schoen*”), de stichter van *Moefkeskermis*, die werd gevierd op de zondag na de 17de september en die heden ten dage nog voortleeft in de “*Eizerse Feesten*”.

⁴³ Florent Decoster, “*Den Douke*”, °19/9/1972 - +29/4/1927.

⁴⁴ Gaugericus Mouffé, °1774 - +1838.

⁴⁵ Dit standbeeld van *Gerieke Moef* werd nota bene opgericht in het pachthof van *Jan-Flup van Ingeles*. Lees hierover meer in *De Horen*, 1994, nrs. 1 en 2.

Talrijke anekdotes zijn van hem bekend, maar de meest gedenkwaardige historie is toch deze van de redding van een man die te Huldenberg bedolven geraakte bij het graven van een waterput. Susken had de tegenwoordigheid van geest om onmiddellijk een schuine gang naar het slachtoffer te graven om hem alzo te redden. Hiervoor werd hij door *baron de Peutie* bedacht met een medaille die hij niet naliet te dragen bij elke gelegenheid die zich voordeed. Susken Tast werd 86, en stierf op 27 mei 1904.

Susken Tast, eerste “burgemeester” van Eizer, en schepper van het voormalige beeld van Gerieke Moef, met zijn reddersmedaille op de borst.

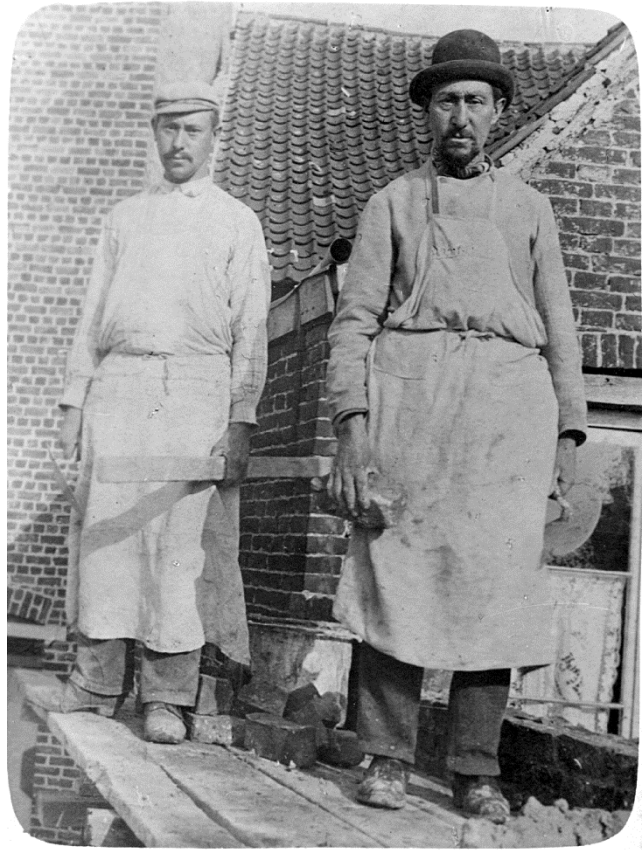
De eerste chef was *Joannes Franciscus Vandooren* (“Suske Vandoure”). Deze man had ongetwijfeld een gedegen muzikale opleiding aan het conservatorium genoten, componeerde en dirigeerde meerdere muziekmaatschappijen in het omliggende. Hij zou de fanfare van Sint Rochus blijven begeleiden tot 1905.

Uit mondelinge overlevering weten we dat het eerste concert werd gehouden in het huis van *Sebastiaan Franciscus Van Dam* en *Anna Catherina Vandooren*. Dit huis stond en staat nog steeds in de Ballingstraat op nummer 96. Men hield er herberg, en men beschikte er over een grote zolder waar het concert gespeeld werd. Of er enige familiebanden bestonden tussen Anna Vandooren en “chef” Vandooren is niet duidelijk maar ze zouden de keuze van het café in de Ballingstraat wel kunnen verklaren.

Hoelang de zolder in de Ballingstraat dienst gedaan heeft als “concertzaal” hebben we niet kunnen achterhalen. Sebastiaan Van Dam overleed in 1880 en zijn vrouw het jaar daarop. Het huis kwam toen in bezit van hun aangenomen dochter Joanna Josephina die te Elsene woonde⁴⁶. Feit is dat Sint Rochus rond 1890 het café van “Den Halve” als stamlokaal had. Dit café bevond zich langsheen de Duisburgse Steenweg, ongeveer tegenover het huidige café “Bij Jokke”. Naast het café was een zaaltje dat *Fiene Desmet* van den Halve huurde om er een ijzerwinkel te houden. Bij feestelijkheden van Sint Rochus moesten de ijzerwaren tijdelijk plaats maken voor de fanfare en haar genodigden.

⁴⁶ Zij verkocht het goed in 1902 aan Jan-Baptist Vanderlinden, alias “Tiske Jane” (°17/5/1868 - +9/2/1944).

Den Halve heette eigenlijk "*Philippus Van Craenenbroeck*" en leefde van 1836 tot 1904. Men herkent hem op onderstaande foto als metsler, maar door de mensen van Eizer zou hij als "den halven baron" zijn betiteld, later afgekort tot "den halve". Deze toenaam zou verwijzen naar zijn veelvuldige contacten met de plaatselijke adel met wie hij graag op jacht ging.

Philippus Van Craenenbroeck, alias "Den Halve" (rechts), met zoon August Jean-Baptist; deze laatste was gehuwd met Maria Seraphina Tastenhoye, dochter van Susken Tast

Het eerste vaandel was geen vaandel, maar een groen houten bord waarop in sierlijke rode letters te lezen stond :

"Fanfarenmaatschappij St Rochus Eyzers Overysse"

Het was op dit bord dat voor het eerst de nu nog geldende kleuren van de fanfare werden gebruikt. Op de achterkant staat verkeerdelijk 1875 als stichtingsdatum! Pas later, in 1930 en ter gelegenheid van het "Koninklijk" worden van de fanfare, werd dit bord vervangen door een echte "*drapeau*".

Het houten naambord van de fanfare bestaat nog steeds...

Donkere wolken boven Eizer

Na een onbezorgde inlooperperiode kwamen donkere wolken zich samenvakken boven de Eizerse dorpskom... In 1892 brandde de zaal van “Den Halve” af, en de 18-jarige muziekvereniging stond zonder lokaal op straat. Er werd gefluisterd dat Den Halve zelf een hand in deze brand had. “Een soort voorgevoel” had hem er immers toe gedreven om, de avond vóór de noodlottige feiten, het vaandel van de fanfare te doen weghalen door één van zijn zonen...

Een nieuw onderkomen voor de dakloze fanfare drong zich op. Nu telde Eizer destijds meer dan dertig (!) cafés⁴⁷, waarvan de meeste uitbaters zelf bier op flessen trokken en bierhandelaar waren. Het spreekt voor zich dat er derhalve heel wat gegadigden waren om het muziekgezelschap binnen te halen, om er niet alleen de herberg mee te vullen maar ook om hun bierronde te verruimen.

De schoonmoeder van *Judocus Foccaert* (“Pouille”) gooide de deuren van haar herberg open en, zo lezen we in het jubileumboek “100 jaar Eendracht Maakt Macht, Historie eener Eizerse Sociëtaït” uit 1993, liet er een nieuwe zaal inrichten, *De Welvaart*, waar de muziekvereniging haar intrek kon nemen. Het had de naam er “blauw” (lees : liberaal) te zijn. In die dagen hadden de liberalen in Overijse vrij veel aanhang, iets wat men derhalve ook in de microkosmos van Eizer kon terugvinden.

Joannes Franciscus Tastenhoye,⁴⁸ alias *Lamme Tast*, de jongste zoon van Susken Tast, was van zijn kant even genereus en stelde een zaal boven zijn café ‘t Gouden Rad ter beschikking. 't Gouden Rad bevond zich langs de Duisburgse Steenweg naast het huidige Fina tankstation van Lamme's kleinzoon Lucien Tastenhoye.

Toen ook de zaal bij “Den Halve” heropgericht werd, gingen er stemmen op om er opnieuw het lokaal te vestigen.

*Joannes Franciscus Tastenhoye, alias
“Lamme Tast”, vele jaren na het
schisma...*

⁴⁷ Dit werd ons herhaaldelijk mondeling bevestigd, maar in de gegevens over de volkstelling van 1900 (zie Zoniën 1987 – 3) wordt slechts van één officiële herbergier melding gemaakt, Charel (Pie) Vanderlinden, wonende Duisburgse Steenweg 69. Vermoedelijk gaat het hier om het café dat later door Wynand Tastenhoye werd uitgebaat en waar Sint Rochus haar lokaal zou hebben.

⁴⁸ Joannes Franciscus Xaverius Tastenhoye (° 2/12/1864 - + 10/7/1948). Hijzelf was verbolgen over het feit dat men hem Lamme noemde terwijl hij niet Guillaume heette; “Ik heb drie namen” zo zei hij “ en nu geven ze mij verdorie nog een vierde die ik niet heb”. Daarom besloot hij zijn kinderen slechts één voornaam te geven, wat ook gebeurde, behalve bij Leopold (“Polle”), die er vier kreeg (Leopold Paula Adrien Marie) omdat hij als zevende zoon het petekind was van Leopold II. Burgemeester van Overijse Dieudonné en gravin Adrienne de Marnix traden als plaatsvervangende peter en meter op. U leest meer over Lamme Tast in De Horen, 1994 – 3.

Het conflict kon niet bijgelegd worden en een scheuring was het onvermijdelijke gevolg. Een deel van de fanfare trok bij Judocus Foccaert binnen en stichtten er “ten jaere 1893 eene maatschappij onder de naam ‘Eendracht Maakt Macht’”⁴⁹. Na lezing van het bovenstaande lijkt deze naam toch een tikkeltje ironisch.

Het bestuur van de aloude Sint Rochus trok met *den drapeau* bij Lamme Tast in. Drapeau-drager was *Jean-Baptist Dehertog*. Eigenlijk was het de drapeau-drager die bepaalde dat de aloude fanfare Sint Rochus ging waar hij ging. Had hij zich bij de “schismatiekers” aangesloten dan hadden deze mogelijk de naam Sint Rochus overgenomen en zou de geschiedenis van beide fanfares er waarschijnlijk wat anders uit gezien hebben.

“De muzikanten van de pastoor” noemden men de leden van Sint Rochus ook wel eens, en door die dorpsheerlijke steun genoten zij het voordeel dat uit hun rangen de zangers voor het *St Ceciliakoor* werden gerekruteerd. In die dagen had de kerkelijke overheid inderdaad zijn zegje in de dorpspolitieke aangelegenheden, en het dient gezegd dat ’s pastoors wil ook bepaalde dat een aantal zangers, die tot dan toe de dienst hadden uitgemaakt op het doksaal, na hun overstap naar “Eendracht maakt Macht” werden gewipt!

Zo lezen we in het Jubileumboek van Eendracht Maakt Macht de volgende anekdote van *Ludovicus Dewilder* (“Schoen”⁵⁰): “bij een eetfestijn van St Rochus kwam E.H. Ratinckx hem tegemoet en zei: *ten eerste zult ge uw ontslag bij Sint Rochus moeten indienen, en ten tweede moogt ge niet meer zingen op het Hoogsaal*. Toen Dewilder hem probeerde te doen verstaan dat hij als commerciant van iedereen moest leven en zich daarom ook bij de nieuwe maatschappij aansloot, zei Ratinckx dat het “kiezen of delen” was, maar dat hij nu wel nog op het teerfeest mocht blijven. Waarop Schoen terstond wegging...”. Zijn zoon *Leopold*⁵¹ zou na een familieruzie in de jaren ‘30 de overstap maken in omgekeerde richting.

Van de pastoor Ratinckx kwam trouwens de titel “rood” waarmee de fanfare Sint Rochus van dan af werd aangeduid. “Rood” stond toen immers voor “katholiek”, en zo werd een dispuut dat aanvankelijk slechts door micro-commerciële belangen ingegeven was, tot een geloofspolitieke discussie opgeklopt.

Eizer had nu dus twee *sosjetaiten*, *de blâ* en *de roeë*, of *die van Pouille* en *die van Lamme Tast*, zoals ze nog altijd gekend zijn. Woord en wederwoord volgden elkaar op, en men kan zich voorstellen dat er heel wat water naar de zee en bier doorheen de kelen vloeide alvorens de situatie echt duidelijk werd.

Overlopers waren er langs beide zijden: er waren er bij die hoopten aan de “andere kant” wat meer profijt te kunnen rapen, en die minder uit idealisme dan uit opportunisme de overstap waagden...

Van *Louis Dekerk* (“de Witte Kouille”) wordt verteld dat hij zijn café op de hoek van de IJzerstraat en de Duisburgse Steenweg had opengesteld voor de nieuw opgerichte harmonie

⁴⁹ Zo staat het in hun stichtingsakte.

⁵⁰ Zo genoemd omdat hij schoenmaker was. In Zoniën 1987 - 3 lezen we dat bij de volkstelling van 1900 in Eizer drie schoenmakers genoteerd werden.

⁵¹ Leopold Dewilder, “Polle Schoen”, °4/9/1881 - +14/12/1956.

Eendracht Maakt Macht, maar dat hij, toen hij zag dat hij bot ging vangen, terug naar de aloude fanfare Sint Rochus keerde.

Eveneens treffend in dit verband is het verhaal van de eerste drapeau-drager van Sint Rochus, *Jean-Baptist Dehertog*⁵². De man werkte als arbeider in het Capucienbos, maar hield ook herberg in de Capucienstraat. Na de oprichting van de harmonie Eendracht Maakt Macht vreesde hij een deel van zijn klandizie te verliezen en verplichtte daarom zijn vijf zonen, *Albert, Remy, Edward, Armand* en *Hypoliet*, lid te worden van de nieuwe harmonie.

In het Capucienbos had Jean-Baptist echter problemen gehad met *Frans Hemeleers* ("Breu van de Franke") die er *garde*⁵³ was en die het regelmatig op hem gemunt had gehad. De zonen van Jean-Baptist wisten hiervan en leefden daarom ook op niet al te goede voet met Frans Hemeleers. Toen deze in 1928 president werd van Eendracht Maakt Macht stapten Hypoliet en Edward prompt over naar Sint Rochus. Albert en Armand waren inmiddels uit Eizer verhuisd, en hadden Eendracht Maakt Macht zodoende reeds verlaten. Enkel Remy bleef "blauw"...

*Jan-Baptist Dehertog,
de eerste vaandeldrager van Sint Rochus ...*

Maar commerciële belangen lagen niet aan de basis van elke overstap. Het Jubileumboek van Eendracht Maakt Macht vertelt het verhaal van *Florent Cockaerts*, die "Fluit" genoemd werd en ten tijde van de afsplitsing van Eendracht Maakt Macht op het voorzitterschap van Sint Rochus zou geaasd hebben. Toen dat niet lukte ging hij over naar de "afgescheurden" in de hoop daar voorzitter te worden, waarop hij dan door Sint Rochus het voorzitterschap zou aangeboden zijn. Dit zou hem ertoe hebben doen besluiten naar de schaapsstal terug te keren. Florent Cockaerts, geboren op 19 juli 1858, overleed op 23 april 1896, nog geen 38 jaar oud. We vonden geen enkel bewijs dat hij ooit voorzitter of lid van Sint Rochus zou zijn geweest en kunnen dit verhaal dus noch bevestigen, noch ontkennen. Wel vonden we ernstige aanwijzingen dat Florent's kozijn, *Jules Cockaerts*, die eveneens "Fluit" werd genoemd, op het einde van de eerste wereldoorlog, omwille van een familiekwestie, van Sint Rochus zou zijn overgestapt naar Eendracht Maakt Macht om na enkele maanden terug te keren. Hij is bovendien korte tijd voorzitter van Sint Rochus geweest. U leest meer over hem in een later hoofdstuk.

⁵² Jan-Baptist Dehertog, "Jakke Marlis", °1856 - +1926. De bijnaam "Marlis" komt van zijn moeder die Marlise heette.

⁵³ Garde = jachtopziener.

Familieruzies zouden doorheen de jaren vaak de overstap naar de andere maatschappij veroorzaken. In het zog van een overloper volgden soms ook anderen: familieleden, vrienden of sympathisanten. Een interne ruzie binnen fanfare of harmonie heeft eveneens de aanzet gegeven tot menige “vaandelwissel”. Het betaamt hier om geen namen te noemen, daar de achtergrond van deze kleine drama’s veelal niet volledig gekend is.

Anderen kwamen door huwelijk in het andere kamp terecht, en als men weet dat de Eizerse gemeenschap niet zo groot is (een duizendtal zielen in die tijd), was zulks zo nu en dan onvermijdelijk.

Zoals op vele andere plaatsen was ook het Eizerse bestuur van de Boerenbond uitgesproken katholiek. Sommige lokale bestuurders, die de kredietwaardigheid van de cliënten moesten beoordelen, leunden aan bij Sint Rochus en er wordt verteld dat wie van blauwe signatuur was, minder gemakkelijk een positief advies kreeg. Maar het gebeurde ook dat leden van Sint Rochus een lening geweigerd werden en er is een verhaal bekend van iemand die om die reden van rood naar blauw zou gestapt zijn.

Het hoeft geen betoog dat er uit de dualiteit rood-blauw menig handgemeen is ontstaan in het gesloten wereldje dat Eizer vroeger was. Vóór 1940 ging het er bij wijlen hevig aan toe. Er werd ‘s zondags regelmatig gevochten en tijdens de aanloop naar de verkiezingen werd er nog iets intenser op de vuist gegaan. Men voege hier eerlijkheidshalve aan toe dat gelijkaardige strijdtoneelen zich ook voordeden in de omliggende gemeenten, onder andere in Duisburg en Huldenberg, zodat de situatie te Eizer niet echt uniek kan worden genoemd!

Typerend voor de strijd in de jaren ’30 is ook het verhaal van het huis van *Jan Michiels* (“Janneke Tik”). Het lemen huisje stond op een lapje grond dat bijna volledig ingesloten was door het serrenbedrijf van *André Charlier*⁵⁴ op *den Deksenhoek*⁵⁵. André was toenmalig president van Sint Rochus en het was geen geheim dat hij graag de grond van Jan Michiels wou kopen. *Jan-Baptist Dewilder*⁵⁶ was hem echter te snel af geweest. Dit werd in die tijd aanzien als een overwinning van blauw op rood en om het te vieren trokken de leden van Eendracht Maakt Macht in stoet naar den Deksenhoek om er een serenade te geven en een blauwe vlag te planten op het veroverde gebied. De vlag heeft er drie jaren gehangen. André Charlier liet een betonnen omheining optrekken om het blauwe bolwerk aan zijn zicht te onttrekken.

In 1940 brak de tweede wereldoorlog uit en de beide maatschappijen staakten noodgedwongen hun muzikale activiteiten. Nu er een gemeenschappelijke vijand was werd de onderlinge strijdbijl begraven. Iedere zondagmorgen zat de kerk afgeladen vol, zelfs tijdens de bondsmis om 6 uur ’s morgens.

Er waren geen repetities of muzikale uitstappen meer en daarom zocht men een andere manier om zich te verstrooien. In 1941 leidde dit tot de oprichting van *Eendracht Eizer*. Een betere naam kon niet gekozen worden voor de voetbalploeg waarin de vijanden van weleer zij aan zij de kleuren van Eizer verdedigden tegen andere ploegen uit de omgeving. Beide fanfares waren ongeveer even goed vertegenwoordigd. Eizer stond als één man achter zijn ploeg en ook binnen de ploeg schijnt er nooit “ambras” geweest te zijn. Dit belette niet dat men wel

⁵⁴ André Charlier, “den Drees”, °14/6/1898 - +28/3/1990.

⁵⁵ Den Deksenhoek : de hoek van de Koestraat en de IJzerstraat.

⁵⁶ Jan-Baptist Dewilder, “Jakke Schoen”, °14/7/1893 - +21/7/1951.

eens ambras had met de tegenstanders. Legendarisch zijn de gevechten met de “hooligans” van Oud-Heverlee. *Albert Dewilder*⁵⁷ bezong ze in één van zijn vele liederen.

*Eendracht Eizer. Staande v.l.n.r. Emiel Dekelver, Frans Mariëns, Jozef Van Meerbeek, Jan Dekelver, André Detroy en Jan Goossens. Gehurkt v.l.n.r. Guillaume Vanderlinden, Célestin Hemeleers, Emiel Gillijns, Gaston Dekelver en Emiel Vangeneugden*⁵⁸.

Eendracht Eizer was aangesloten bij de *Vlaamse Voetbalbond*. Een voorzitter was er wel, *Louis Michiels*⁵⁹, maar een echte trainer hadden ze niet. De spelers kwamen gewoon in de week 's avonds bijeen om wat te sjotten. Het lokaal was bij *Desees* en het voetbalveld lag naast het pachtthof van *Vanaerschot*, ongeveer tegenover het huidige voetbalveld van *V.K.E. Eizer*. Dat het bergaf liep en korter was dan reglementair toegelaten, deerde niet. Schoenen en truitjes kochten ze op de vlooiemarkt (“d'a met”) van Brussel. Er was trouwens keuze genoeg want vele ploegen van voor de oorlog verkochten hun truitjes en schoenen om aan geld te geraken. Omwille van de tweedehands truitjes, speelde Eizer niet altijd in dezelfde kleuren en zo komt het dat ze het eerste seizoen in het blauw en het volgende in het rood op het veld stonden.

Kleedkamers waren er niet aan het voetbalveld, ook vaak niet bij de andere ploegen waar men tegen speelde. Men waste zich dan maar wanneer men thuis kwam. Spelers en supporters gingen tezamen op verplaatsing, meestal per fiets. Voor sommige spelers was dit een riskante

⁵⁷ Albert Dewilder, “Prins van Schoen”, °5/8/1897 - +1/11/1970.

⁵⁸ Of zoals we ze beter kennen: *Miel van den Bollekes, den Bam, Jef va Lène, Jan van den Bollekes, Andrij va Foinge de koeuster, Janneke Voeus, Jommeke va Za, Stèe, Miel va Lamme, Gaston va Lonnes en Mikke va Toinke*.

⁵⁹ Tot een paar jaar geleden nog muzikant van Sint Rochus.

aangelegenheid omdat ze opgevorderd waren om in Duitsland te gaan werken en dus gevaar liepen opgepakt te worden door de zwarte brigades.

Eendracht Eizer aan de aftrap, met rechts Célestin Hemeleers en in het midden gelegenheidsarbiter Robert Vlasselaer⁶⁰.

Eendracht Eizer speelde niet alleen voetbal maar ook toneel, een activiteit die trouwens erg populair was tijdens de oorlogsjaren want ook de Eizerse afdelingen van BJB en Davidsfonds brachten regelmatig toneelopvoeringen in de parochiezaal.

Na de bevrijding in september 1944 stopte Eendracht Eizer zijn activiteiten.

De oorlog was gedaan en de strijd tussen rood en blauw flakkerde weer op. Niet lang echter en hij bereikte ook nooit meer de hevigheid van voordien. Het kwam ook minder en minder voor dat iemand overliep van de ene naar de andere fanfare.

Het gebeurde nog wel dat men mekaar de loef probeerde af te steken. Gekend zijn de verhalen van de processies. Plaats in de processie en volgorde van spelen lagen vast maar het kwam er voor de fanfares op aan zoveel mogelijk te spelen waar er huizen stonden en dus ook toeschouwers. De keuze van de processiemarsen werd in functie hiervan bepaald en wanneer dit mislukte kon men nog altijd een mars kunstmatig verlengen of verkorten of gewoon wat ter plaatse blijven staan.

Ook werd de wedijver doorgaans wat groter naarmate de concertavonden naderden. De naam van het toneelstuk, dat zou worden opgevoerd, werd tot het laatste moment geheim gehouden.

⁶⁰ Robert Vlasselaer, "Prat", °15/9/1910 - +25/11/1982.

Tegenwoordig leven beide maatschappijen de onderlinge afspraken na en er heerst een vrij goede verstandhouding. Van een strijd tussen rood en blauw is al lang geen sprake meer, eerder van een gezonde concurrentie. Het is waarschijnlijk mede dank zij deze concurrentie dat een klein dorp als Eizer de dag van vandaag nog altijd prat kan gaan op het bezit van twee bloeiende fanfares.

Frans Tastenhoye, voorzitter van Sint Rochus, dankt voorzitter Georges Timmermans van Eendracht Maakt Macht voor het geslaagd optreden van zijn harmonie in de feesttent op 1 mei 1999.

1899 EYZER-OVERYSSCHE. 1899

GROOT FESTIVAL

Met toelating der Gemeenteoverheid voor
HARMONIEN, FANFAREN, EN ZANGMAATSCHAPPIJEN
te geven door de Fanfarenmaatschappij St. ROCHUS
TER GELEGENHEID VAN HAAR VIJF-EN-TWINTIG JARIG BESTAAN
OP ZONDAG 14 MEI 1899.

Eyzer-Overyssche, 24 Maart 1899.

MIJNHEEREN,

Wij hebben de eer Ued. uit te noodigen tot het FESTIVAL voor Harmoniën, Fanfaren, en Zangmaatschappijen, hetwelk in dit gehucht Eyzer-Overyssche, zal plaats hebben op **Zondag 14 Mei 1899**, waarvan wij hierachter het programma ten volgen.

In geval van bijtreding wordt Ued. vriendelijk verzocht ons het bericht uwer deelneming te laten worden vóór den 15 April aanstaande.

Weest op voorhand verzekerd, dat het inrichtingskomitee niets zal verwaarloozen om Ued. het verblijf in ons gehucht zoo aangenaam mogelijk te maken.

Hopende, Mijnheeren, dat gij onze uitnoodiging gunstig zult aannemen en ons feest door uwe tegenwoordigheid zult opluisteren, bieden wij U de uitdrukking aan van onze bijzondere hoogachting.

De Eere-Voorzitter,

GRAAF DE MARNIX DE ST-ALDEGONDE (SENATOR).

De Schrijver,
G. ALSTEENS.

De Kommissarissen,
J.-B. DOMINET & J. DE HERTOEG.

De Onder-Voorzitter,
G. STEVENS.

De Voorzitter,
H. DEBROUWER.

ALGEMEENE SCHIKKINGEN.

ART. 1. — Behalve bijzondere aanvraag zal het feestkomitee voor elke maatschappij aanduiden, op welke plaats zij zich den dag van het FESTIVAL zal moeten aanbieden.

ART. 2. — De plaats, waar de stoet zal gevormd worden, zal hun later ter kennis gebracht worden.

ART. 3. — Elke maatschappij zal één muziekstuk naar hare keus op het kiosk uitvoeren.

ART. 4. — Er zal aan elke deelnemende maatschappij, eene prachtige eere-medalie tot aandenken van het feest overhandigd worden, na de uitvoering van 't laatste muziekstuk.

Overyssche. — Drukk. Felix VANDENDAEL, Eyzerschen Steenweg, N° 4.

Aankondigingsaffiche van het Groot Festival ter ere van 25 jaar St Rochus.

De lucht klaart even op...

Keren we even terug naar de vorige eeuwende... De fanfare Sint Rochus likte na het schisma al heel gauw haar wonden: in 1896 won zij immers bij loting een eerste prijs tijdens een festival aan de *cinquantenaire*. Aan onze muzikanten werd 1500 frank overhandigd, waarmee een heleboel “muzieken” werden aangekocht. In 1899 werd een “concours” te Oudergem gewonnen, ter gelegenheid van de opening van het plaatselijk water- en gasleidingennet, zo leert ons een herinneringsmedaille aan het vaandel.

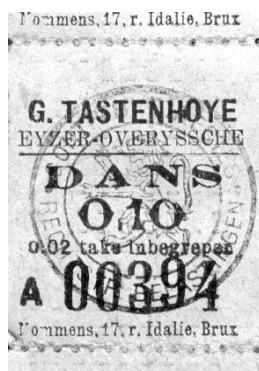
En nog in 1899 werd het 25-jarig bestaan van de fanfare gevierd met een “Groot Festival”. Op de aankondigingsaffiche lezen we welke prominenten instonden voor de goede orde...

In 1905 ging het dirigeerstokje over in de handen van *Jules Vandenhouten*, die het zou blijven zwaaien tot 1952, haast 47 lange jaren.

Men hoeft zich niet te verbazen dat veel van het fanfaregebeuren zich in en om de herberg van Lamme Tast afspeelde. Tenslotte werden er de dorstigen gelaafd! Lamme's jongste zoon *Leopold Tastenhoye* stond regelmatig achter den toog, en hij weet het nog allemaal precies. Bier kon men in twee maten krijgen, hetzij in een “streep”, een kleiner glas van ongeveer 15 cl. , hetzij in een normaal glas. “Voor den oorlog” betaalde men drie “cens” voor een streep, evenveel voor een “druppel”, en vijf cens voor een “pint”. Men dient te weten dat “een cens” stond voor een koperen muntstuk ter waarde van twee centiemen.⁶¹

Tien centiemen was vóór de oorlog ook de prijs voor een dans op het jaarlijkse “bal”. En dat dansen ging veelal als volgt : de muzikanten speelden een eerste lied waaraan danslustige koppels zeer moeilijk konden weerstaan. Dan viel de muziek stil, en wyl de dansers arm in arm in de ronde bleven stappen, ging één van de muzikanten bij hen langs met zijn pet. Waarna een tweede dans gespeeld werd, twee voor de prijs van één dus.

Maar ook doorheen het jaar zat de stemming er in “ ‘t Gouden Rad” goed in. Het gebeurde regelmatig dat *Louis den agent* na het verstrijken van het sluitingsuur - en op zondag was dat om twaalf uur - zijn beklag kwam doen. “Dat is hier nu ne keer altijd van ‘t zelfde !”, riep hij dan, en node gaf men gehoor aan de arm der wet door stilletjes huiswaarts te keren.

De zaal van ‘t Gouden Rad waar concertoptredens werden gegeven, bevond zich op de verdieping en was bereikbaar langs een smalle trap. Langs die trap moest men bij concertvoorstellingen de piano, die diende voor de begeleiding van de zang, naar boven sleuren en dat moet geen sinecure geweest zijn! De zaal zelf was ook niet erg ruim, want ter gelegenheid van een bal diende het orkest – bestaande uit een paar muzikanten – zich naar boven te laten hijsen op een platform van ongeveer twee vierkante meter. Dat platform bevond zich dan op 2,5 meter boven de begane vloer, en was enkel bereikbaar via een ladder.

“Bonneke” voor een dans in ‘t Gouden Rad. Deze oude takszegels waren in voege tijdens de dansavonden en bals van de fanfare St Rochus. Eén dans kostte 10 cts, de taks voor de staat bedroeg 2 cts.

⁶¹ In nikkelen munten, voorzien van een gat in het midden, kende men in die dagen een stuk van vijf centiemen en een stuk van 10 centiemen. In koperen munten had men een stuk ter waarde van 1 centiem en een stuk van twee centiemen. ‘t Was deze laatste die als gift vrij populair werd onder de naam : “ne cens”.

LAMBIC, FARO, MARS, BIÈRE DE MÉNAGE, BRUNE

Spécialité de Lambic-Gueuze et Krieken Lambic en bouteilles

Monsieur *Castenoye* Doit

à

Ferdinand De Coster-Grauwels

TÉLÉPHONE
6224

Rue de Venise, 22, IXELLES

Pour ce qui suit, payable au comptant :

IXELLES, le *8 xlu* 190*6*

1904					
<i>7be</i>	<i>29</i>	<i>1/4</i>	<i>Bouyg. Faro</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
<i>8be</i>	<i>31</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>10</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>13</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>25</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>31</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
<i>9be</i>	<i>4</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>14</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>21</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>30</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
<i>9be</i>	<i>3</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>14</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>24</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>31</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
<i>1905 Janv. 6</i>		<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>16</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>21</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>
	<i>28</i>	<i>1/4</i>	<i>=</i>	<i>=</i>	<i>6 1/4</i>

F. 121. 50

Monsieur *Castenoye*
 Je serai touché cette facture
 de *15 Ct.*
 Recevez Monsieur mes meilleures salutations

Ferdinand De Coster-Grauwels

Faktuur voor Lamme Tast, anno 1906. Bemerkt dat Faro een populair biertje was...

De eerste wereldoorlog kondigde zich echter aan en de zaken in Eizer begonnen slapjes te gaan. Ook de fanfare Sint Rochus ging het niet langer voor de wind. Het aantal muzikanten was sterk teruggelopen en om hieraan te verhelpen dwong Lamme Tast zijn zeven zonen⁶² muziek te leren. Er wordt verteld dat hij ze 's middags, het bord amper leeg, de trap opjoeg naar de zaal boven het café om er te repeteren. Lamme Tast en zijn zonen vormden dus haast een fanfare op zich en het is vermoedelijk uit die periode dat de naam *Sosjetait van Lamme Tast* stamt.

Op 15 april 1913 overleed de eerste president Henri De Brouwer. Er werd niet meteen een vervanger gevonden en zo kwam het dat de fanfare in mei 1914 zonder president naar een festival op de *Koemarkt* in Leuven trok op twee boerenkarren, één ervan getrokken door een blind paard. Na het optreden riepen de organisatoren de president van Sint Rochus naar voren. Eén der muzikanten antwoorde, “onze president, wel daar ligt hij” terwijl hij wees naar één van de meegereisde ereleden die een goed stuk op had en zijn roes lag uit te slapen en Sint Rochus keerde terug naar Eizer zonder de 100 frank die hen beloofd waren. Eén maand later brak de oorlog uit en de 100 frank hebben ze nooit ontvangen.

⁶² Frans, Theofiel, André (“Paljas”), Wynand, Jozef, Pierre en Leopold.

Het interbellum

*Feestelijke stoet in 1919 voor huldiging van soldaten van Eizer uit de 'Grote Oorlog'.
Achter de ruiters en kinderen bemerken we het nieuwe vaandel van de fanfare.*

In de periode van de eerste wereldoorlog bleef de fanfare inactief. Samenscholingen waren immers door de Duitse bezetter verboden.

Sint Rochus was de eerste wereldoorlog ingegaan zonder president. Alhoewel het verenigingsleven stil lag zijn er nochtans aanwijzingen dat de inactiviteit niet totaal was en dat er zelfs presidentsverkiezingen werden georganiseerd. Zoiets moest met de nodige voorzichtigheid gebeuren en daarom werden langs de Duisburgse Steenweg wachtposten uitgezet die, wanneer ze soldaten opmerkten, onmiddellijk alarm moesten slaan. Het is waarschijnlijk in die periode dat Jules Cockaerts gedurende korte tijd president was.

Er moeten bepaalde strubbelingen geweest zijn want Cockaerts werd na korte tijd opgevolgd door Joannes Vannerum. Archieven uit die tijd ontbreken volledig en dus kennen we niet de preciese data. In alle geval begon de schatbewaarder in 1920 met een gloednieuw kasboek waarin inkomsten en uitgaven van de fanfare nauwkeurig bijgehouden werden wat er op wijst dat men in 1920 met een schone lei wilde beginnen.

Het eerste echte vaandel!

Strubbelingen of niet, de fanfare kon in de eerste jaren na de oorlog toch op heel wat bijval rekenen want uit het nieuwe kasboek leren we dat in 1920 Sint Rochus 36 muzikanten telde en 88 “ereleden” zoals de *maambers*⁶³ toen genoemd werden.

Charles Vandenbranden	François Tastenhoye	Emiel Guns
Louis Dekens	Guillaume Tastenhoye	Louis Vanoverloop
Leopold Guns	Wijnant Tastenhoye	Henri Van Loock
Theofiel Tastenhoye	Jozef Tastenhoye	Camiel Ceuppens
Jan Roekens	Pierre Tastenhoye	Louis Michiels
Theofiel Dekens	Leopold Tastenhoye	Frans Craps
Eugeen Stevens	Guillaume Vanderkelen	Jozef Platteborze
Gustaaf Alsteens	Jules Vandenhouten	Edmond Vlasselaer
Xaveer Sterckx	Theofiel Vanoverloop	Antoon Vangeneugden
Firmin Sterckx	Alexis Vandenwayenberg	Jean Stevens
Jan Baptist Vlasselaer	Louis De Kelver	Frans Guns
Xaveer Platteborze	André Charlier	Remi Roekens

De muzikanten van 1920 zoals ze in de toenmalige ledenlijst vermeld zijn.

Enkele van deze muzikanten poseren fier op de volgende foto die van iets later dateert.

Enkele muzikanten vlak na de eerste wereldoorlog. We bemerken vooraan van links naar rechts: Firmin Sterckx, Jean Stevens, Theofiel Vanoverloop en Frans Craps (Soikke Borre) en achteraan van links naar rechts: Pierre Tastenhoye, Wynand Tastenhoye, Frans Guns en Jozef Tastenhoye.

⁶³ Van het Franse “membres” (leden).

Hoe snel het verenigingsleven na de oorlog op dreef kwam weten we niet en of er in februari⁶⁴ 1919 al concert gespeeld werd is al evenmin duidelijk maar in 1920 was de fanfare in ieder geval terug op kruissnelheid. Er was concert dat jaar en er werd een souper georganiseerd. De fanfare werd dat jaar ook uitgenodigd op twee festivals.

In 1924 bestond Sint Rochus 50 jaar en we vermoeden dat dit met de nodige luister gevierd werd maar enige informatie hieromtrent ontbreekt.

Joannes Vannerum overleed in 1924 en *Engelbertus Mommaerts* werd verkozen tot nieuwe voorzitter. Het was onder zijn voorzitterschap dat onze maatschappij op 30 juli 1930 de titel “Koninklijk” meekreeg. Sinds 1930 bezit onze fanfare ook een “echt” vaandel waarop de “Koninklijke” titel staat te pronken. Het vaandel werd geschonken door *gravin Adrienne de Marnix*, de oudste dochter van *graaf John de Marnix*, de toenmalige ere-voorzitter van de fanfare⁶⁵.

In 1930 werd België één eeuw oud en dit werd in Eizer uitgebreid gevierd met een grote historische stoet. Deze stoet volgde het aloude parcours van de processie : Bekestraat, Dreef, Koestraat, Deksenhoek, IJzerstraat langs *de Plaan* tot aan Desees, Duisburgse Steenweg. Dat de fanfare aan deze stoet deelnam zal u niet verwonderen.

De Koninklijke Fanfare Sint Rochus in de Bekestraat tijdens de feestelijke optocht ter gelegenheid van 100 jaar België (21 juli 1930).

⁶⁴ In die tijd was februari de concertmaand.

⁶⁵ In de jaren '60 diende het vaandel hersteld te worden na een ongelukkige val. De restauratie gebeurde door zuster Anna Michiels (“Soeur Anna”), en zij had het niet onder de markt om de juiste kleur van verstelgaren en velours te vinden.

Paleis van Brussel
Den 19 Juli 1930

Wetedele Heer Voorzitter,

In antwoord op het verzoek, dat
U tot den Koning hebt gericht, heb ik
de eer U te melden, dat ^{er} Zijne Majesteit
de Fanfares

"Sint Rochus,"

de Eijer-Ovensche,

veroorlooft den titel van

Koninklijke Maatschappij
te voeren.

Aanvaard, Wetedele Heer Voorzitter,
de verzekering mijner hoogachting

S. Konings. Kabinetsoverste,

1930, het jaar dat de fanfare Sint Rochus "Koninklijk" werd...

Op paasdag 1932 overleed “Bert” Mommaerts. *André Charlier* werd als 34-jarige bereid gevonden om de Koninklijke Fanfare St Rochus verder de 20ste eeuw in te dragen. En dat kan haast letterlijk worden opgevat, want André zou 58 jaar voorzitter blijven, tot aan zijn dood in 1990.

Een figuur die in de beschrijving van de tussenoorlogse periode niet mag ontbreken, is zeker en vast *Gustaaf Alsteens*. Gustaaf, die de bijnaam “Paille” had, was koster (“Staaf de koeuster”) en in die hoedanigheid verwierf hij een ongekende roem : op zijn orgel bleef de Sib hangen, en daarom had hij er een houten latje onder gestoken. Telkens zijn vingers die noot moesten spelen, sloeg hij naar dat latje als naar een lastige vlieg... Hij sakkerde regelmatig op één der *calcanten*⁶⁶, die via een wiel of later via pedalen voor de nodige wind moesten zorgen, en bekend is ook dat hij gemakkelijker zong met een stukje suiker in de mond...

Alsteens was “onderchef” van de fanfare wat wil zeggen dat hij Jules Vandenhouten assisteerde. Hij gaf onder andere les aan de aankomende muzikanten. Sommigen van hen verkozen de onderchef boven de chef omdat die, naar hun zeggen, minder streng was.

Bij de jaarlijkse concertavonden speelde hij piano, ter begeleiding van de liederen die werden gezongen tussen het muziekconcert en het toneel. In 1937 begeleidde “Paille” Alsteens aldus *Maurice Kumps*⁶⁷ bij de zang. Maurice speelde tijdens dat bewuste concert niet alleen twee solo-stukken (trompet), hij speelde ook mee in het toneel, en zong dus tussen muziekgedeelte en toneelopvoering in een paar liederen. Hij zette dapper een fors lied in terwijl Staf Alsteens de toetsen nog niet eens had aangeslagen. Staf riep toen, geërgerd en gefrustreerd, van achter zijn piano naar Maurice dat hij moest herbeginnen...

Alsteens trouwde viermaal, maar had geen kinderen. Hij woonde aanvankelijk in het huis op de hoek van de Duisburgse Steenweg en de Bekestraat waar later *Robert Vlasselaer* een beenhouwerij zou openen. Omwille van zijn herhaaldelijk hertrouwen werd Staf nogal wat geplaagd, ook door *Albert Depré*⁶⁸, zijn overbuurman. Verteld wordt dat hij, om hieraan te verhelpen, ten langen leste besloot te verhuizen naar een door hem nieuwgebouwd huis langs de Duisburgse Steenweg met huidig huisnummer 198. De geest van de oude koster moet nog door dat huis waren, want het is daar dat in een latere tijd minstens twee jongelingen zich tot het orgelspelen geïnspireerd wisten⁶⁹.

Op het einde van de tweede wereldoorlog vertrok Staf Alsteens uit Eizer met zijn vierde vrouw. Wie regelmatig de kerk van Eizer bezoekt, en daar even opkijkt uit zijn gebeden, zal allicht gemerkt hebben dat één der glasramen aldaar door hem werd geschonken ...

In 1938 vond het laatste concert van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus in het interbellum plaats. In 1939 werd immers de algehele mobilisatie aangekondigd, er hing oorlog in de lucht, en er “lagen” gemobiliseerde soldaten in de zaal bij Lamme Tast. Wat niet belette dat er in 1939 toch nog een souper werd georganiseerd en enkele muzikale uitstappen gedaan. Alhoewel er geen concert was vermeldt de jaarrekening van 1939 eigenaardig genoeg

⁶⁶ Een calcant (zeg “kalsant”) is een pedaal voor de windvoorziening.

⁶⁷ Maurice Kumps, “Maurice van de Paille”, ook “Pisser” genoemd (°2/9/1914 - +21/5/1992). De overeenkomst van de bijnaam Paille is waarschijnlijk louter toeval.

⁶⁸ Albert Depré, “Bère de Slumme”, °6/9/1881 - +30/10/1938.

⁶⁹ Te weten : Frank Ruttens, uw nederige schrijver, en Stefaan Bruffaerts.

uitgaven voor “concert verteer”. Er werd dan wel niet geblazen of gezongen, maar een droge keel bleven ze toch hebben!

Dat er een oorlog komen zou was al een tijd duidelijk. Op 9 mei 1940 was er repetitie. Het weer was die dag warm geweest en het was een aangename avond. Toen de repetitie gedaan was, stapte *Florent Miseur*⁷⁰ met nog enkele anderen naar buiten. Miseur snoof de warme avondlucht op en zei dat het een goede dag was om de oorlog te beginnen. De volgende morgen was het zo ver.

Opnieuw volgde een periode van muzikale inactiviteit. Vele jonge mannen moesten immers onderduiken om niet te werk gesteld te worden in Duitsland. Uitstappen en openbare optredens waren dus uit den boze....

⁷⁰ Florent Miseur , °29/5/1898 - +12/10/1978.

Na den oorlog...

Sint Rochus hernam de repetities na de bevrijding in september '44. Omdat men in februari '45 nog onvoldoende voorbereid was, vond het eerste concert echter pas in '46 plaats. In 1945 werden er wel reeds enkele lokale “sorties” gedaan.

Zo werden de oorlogshelden ingehaald door beide fanfares. De helden in casu waren *Jean Timmermans* (“Jan van de Lode”) en *Maurice Pirlet* die naar Duitsland gedeporteerd geweest waren om er te werken. Zij werden op de vrachtwagen van *Florent Reniers* (“den Boerre”) rondgereden, een één-tonner die op “gaz pauvre” reed, een goedje dat in metalen flessen op het dak bewaard werd. In alle geval gaf de kwaliteit van de muziek te denken : voor Sint Rochus was het de eerste sortie sinds lang en de muzieken waren een beetje “beroesterd” geraakt...

Na de oorlog werd meteen een nieuw lokaal uitgekozen. Lamme Tast vond dat hij te oud werd om het stamlokaal uit te baten en men verhuisde toen naar zijn zoon *Wynand* (“Waikke”)⁷¹. Waikke’s café lag tussen dat van Lamme en dat van Judocus Foccaert, het stamlokaal van Eendracht Maakt Macht. Waikke had het café, met winkel en zaal, in 1928 reeds gekocht na de dood van de vorige eigenaar *Charel (Pie) Vanderlinden*⁷². Bij deze Pie Vanderlinden was tot dan het lokaal gevestigd van “de choeur”, een zangmaatschappij die blauw getint was en nauw aanleunde bij de Koninklijke Harmonie Eendracht Maakt Macht. “Met Tijd en Vlijt” luidde haar officiële naam, en zij stond in concurrentie met het kerkkoor *Sint Cecilia* dat tot de invloedssfeer van Sint Rochus behoorde.

Een nieuw lokaal in een andere herberg te Eizer : Café de la Belle Vue, bij Wynand (Waikke) Tastenhoye. Van links naar rechts herkennen we : Virginie De Bois, haar oudste dochter Lucienne, Jan Tastenhoye en Wynand zelf. Op de foto is duidelijk te zien dat links van het café een “specerijenwinkel” was. Links op de foto, achter de struiken, zien we de puntgevel van een schuur. Dit zou de “oude kerk” geweest zijn...

⁷¹ Wynand Tastenhoye, “Waikke”, °29/6/1897 - +25/6/1981.

⁷² Pie Vanderlinden was eerste schatbewaarder van Eendracht Maakt Macht in 1893, en later voorzitter van dezelfde fanfare van 1924 tot 1928.

De stamlokalen van Sint Rochus en van Eendracht Maakt Macht lagen nu vlak naast mekaar.

Ook de zaal van Waikke bevond zich boven het café en ze had al een bewogen geschiedenis achter de rug toen Waikke ze kocht. Oorspronkelijk was ze veel kleiner. Indertijd bevond zich naast het café van Pie Vanderlinden het karrenhuis van *Judocus Foccaert* (“Pouille”). Om de zaal te kunnen vergroten kocht Pie de ruimte boven het karrenhuis terwijl de ruimte en de grond eronder van Foccaert bleven. Later werd de schuur van Foccaert, die ernaast lag, afgebroken. *Edward Smets* (“Waar Schijn”) kocht een deel van de vrijgekomen grond, met inbegrip van het karrenhuis onder de zaal, en bouwde er zijn huis met beenhouwerij. Het karrenhuis werd zijn garage. Deze eigenaardige situatie duurt nog altijd voort, zelfs nu de beenhouwerij plaats gemaakt heeft voor een winkel voor tuinbenodigdheden (“Huis Foucaer”).

Waikke zag de zaken groots : hij had zijn zaal de naam “Scala” gegeven, en zijn café “Café de la Belle Vue”, en dat terwijl hij een overtuigde vlaming was⁷³. Rechts van het café had hij zelf zijn werkplaats gebouwd en de zaal een tweede maal vergroot tot boven het werkhuis. Daarbij was hij nogal zuinig geweest op de materialen. Hij moest dan ook, telkens er iets te doen was in de zaal, het plafond in zijn werkhuis stutten.

Sinds 1946 hield de Koninklijke Fanfare Sint Rochus dus in de nieuwe zaal haar concerten die traditiegetrouw plaatsvonden in februari en Waikke stutte al even plichtsgetrouw zijn zaal. Behalve dan die keer in 1948...

Op de dag van dat bewuste concert van '48 had zijn echtgenote *Virginie De Bois*⁷⁴ er haar man nog aan herinnerd dat hij de zaal moest stutten. Maar er was een lastige klant blijven plakken in het werkhuis, en Wynand was vergeten de stutten te plaatsen...

Nauwelijks was het concert begonnen, of de vloer van de zaal begon plots door te zakken! Het achterste deel van de zaal, met de toeg, zakte zo'n dertig centimeter. In paniek liep men het podium op, of men stormde naar beneden, recht de herberg in. Toen iedereen wat bekomen was, stutte men de zaal vanuit de schrijnwerkerij, waarna het concert gewoon verder ging...

Tot in 1947 was de Graaf de Marnix erevoorzitter, nadien werd hij opgevolgd door *René Decoster*⁷⁵. René was een kleinzoon van Jan-Philippe Decoster, één der stichters der fanfare.

Het nieuwe erevoorzitterschap werd prompt gevierd met een serenade aan huis. Dat René bij zijn benoeming de jaarlijkse financiële injectie fors verhoogde zal hier wel niet vreemd aan geweest zijn.

René Decoster, de nieuwe erevoorzitter.

⁷³ Waikke was na de eerste wereldoorlog samen met zijn broer Frans (“Susse”) enkele jaren in Noord-Frankrijk gaan werken als schrijnwerker. Mogelijk had hij daar de inspiratie voor zijn nieuw etablissement gevonden.

⁷⁴ Virginie “Virs” De Bois, °20/6/1898 - +3/8/1985.

⁷⁵ René Decoster, “Renei van Bosmans”, (°3/5/1896 – 12/1/1972). De naam Bosmans kwam van zijn moeder die een dochter was van de illustere meester Josse Bosmans (1844 – 1926) uit Duisburg.

In de naoorlogse periode werd de fanfare gevraagd om op menig festival in het omliggende te gaan spelen. Door de oorlog immers waren alle festival-feestelijkheden uitgesteld, en deze werden na de terugkeer van de vrede allemaal tegelijk gevierd op een korte tijd. Men kan zich voorstellen hoe men zich haastte om de verloren tijd terug in te halen...

In 1949 bestond de Koninklijke Fanfare Sint Rochus 75 jaar. Dat werd uitbundig gevierd en tal van bevriende fanfares werden uitgenodigd om mee op te stappen door de Eizerse straten. Elke genode fanfare had een gedelegeerde van Sint Rochus die hen vergezelde naar ieder café dat moest worden aangedaan, en dat waren er heel wat, zoals we inmiddels reeds weten. 's Avonds werd er festival gehouden in het huis van erepresident René Decoster langs de Duisburgse Steenweg. Dat het er leutig aan toe is gegaan hoeft geen betoog. *Germaine Stillemans*, de echtgenote van René vond de volgende ochtend menig vals gebit tussen de struiken ...

De Koninklijke Fanfare Sint Rochus poseert ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan samen met de bevriende fanfares voor het huis van haar erevoorzitter, René Decoster. De fiere erevoorzitter (tweede van links) kijkt tevreden toe.

In 1950 werd het eerste "Druivenfeest" te Overijse gehouden, en Sint Rochus had de eer om als enige fanfare naast *Justus Lipsius* uit Overijse te mogen spelen. Vanaf 1958 nam Sint Rochus jaarlijks deel aan de Druivenstoet.

In 1952 werd er, nog onder de kundige leiding van Jules Vandenhouten, opgetreden tijdens een zesdaagse in het sportpaleis te Brussel. Bij die gelegenheid waren er minder muzikanten dan met de organisatoren was overeengekomen. Er werden toen enkele *maambers* opgetrommeld, en er werd hen een instrument in de handen gegeven met het uitdrukkelijke verzoek er niet op te spelen. Om te vermijden dat valse klanken het optreden toch zouden ontsieren werd er een kurken stop in hun mondstuk (“ambesjuur”) aangebracht.

Kort daarop moest Jules Vandenhouten, inmiddels bijna 77 jaar oud, het dirigerestokje van “zijn” fanfare uit handen geven. *René Vlasselaer*, alias “Vapeur”, werd de nieuwe dirigent en zou dat blijven tot 1975.

In 1956 droegen de muzikanten voor het eerst hun kepi en dit bij een uitstap naar Merchtem. In die gemeente ging immers een groot festival door, dat drie weken duurde (drie!). Het festival werd ingericht door de plaatselijke brouwerij en ook de Koninklijke Fanfare Sint Rochus was uitgenodigd. *Edward Franken* (“Warreke Wolf”) vond er zijn lief, die later zijn vrouw zou worden.

De beruchte uitstap naar Merchtem.

Op de achterste rij v.l.n.r. : Florent Miseur, Jan Tastenhoye, Louis Michiels, Louis Devos, Felix Charlier, Marcel Vlasselaer, Marcel Debrouwer, Guillaume Van Loock, Gaston Dekelver, André Wauters, Alfred Dekens, Georges Flion.

Staande v.l.n.r. : Emiel Taymans, Jef Tastenhoye, Henri Van Loock, Pierre Tastenhoye, Emiel Cockaerts, André Charlier, Jozef Van Loock, Josse Dewaet, Robert Charlier, Ferdinand Van Loock, Louis Mariens, Leon Sterckx, Edward Franken, Jef Carels, Willy Dekelver, Jean Dekelver, Kamiel Hanssens, Frans Dekerk, Theofiel Dekelver, René Vlasselaer, Firmin Sterckx, Edmond Dekelver, Ferdinand Degreef, Emiel Dekelver, Louis Franken.

Vooraan zittend v.l.n.r. : Guillaume Franken, Louis Reniers, Paul Vlasselaer, Roger Michiels, Raymond Van Loock, Charel Van Loock, Kamiel Vancaudenbergh, Louis Vandenwayenberg, Louis Dekelver, Frans Tastenhoye, Raymond Vlasselaer.

Met de nieuwe kepie voor de kerk. Links naast den drapeau, in zwart kostuum, staat Emiel Vandenwayenberg. Achter hem naast de groskès zien we “knaap” Gustaaf Ceuppens. Rechts van den drapeau bemerken we Leopold Tastenhoye en Raymond Vlasselaer.

In 1956 liet Wynand Tastenhoye het café en de zaal over aan *Louis Kennes*⁷⁶. Louis Kennes werd door iedereen “de Perfect” genoemd, naar het bier dat hij verkocht : “Perfect Pils”. Louis speelde “klein kès”⁷⁷ in de fanfare.

Louis Kennes liet een nieuwe zaal bouwen achter het café, en de eerste steen daarvan werd gelegd door André Charlier op 22 november 1967. De nieuwe “Scala” werd door de fanfare in gebruik genomen vanaf 1968. Dit betekende meteen ook het einde van de repetities op zaterdag. De nieuwe zaal werd namelijk regelmatig op zaterdag verhuurd voor trouwfeesten en, na bijna een eeuw op zaterdag gerepeteerd te hebben, moest Sint Rochus noodgedwongen zijn oefenstunden verhuizen naar donderdagavond⁷⁸.

Louis liet in 1974 café en zaal over aan zijn zoon *Michel*. Tot op heden is daar het stamlokaal van Sint Rochus gevestigd en *Jeannine*, de echtgenote van Michel, heeft er sindsdien heel wat dorstige muzikanten mogen laven.

In 1959 werd het eerste, grijze uniform aangeschaft⁷⁹. Weelderig geornamenteerd met goudborduursel en gallons, mocht het oprecht gezien worden.

⁷⁶ Louis Kennes, “de Perfect”, °21/7/1925 - +10/12/1992.

⁷⁷ Kleine “caisse” : kleine trommel.

⁷⁸ In de periode dat Felix Derongé dirigent was werd er gerepeteerd op woensdagavond. Vele muzikanten waren hier tegen omdat er op woensdag vaak voetbal op TV was.

⁷⁹ Bekostigd door de muzikanten zelf.

Fier, want in het nieuwe uniform, stapt de fanfare door de straten van Tervuren.

In 1967 werden een aantal verdienstelijke muzikanten gelauwerd.

De gelauwerden van 1967. Vooraan zittend v.l.n.r. : Henri Van Loock, Raymond Vlasselaer, Jozef Tastenhoye, René Vlasselaer, André Charlier, Florent Miseur (die Ridder in de Kroonorde werd), Frans Roeykens, Pierre Tastenhoye. Uiterst rechts staande Firmin Sterckx.

Op 12 januari 1972 overleed erepresident René Decoster. Hij werd opgevolgd door Pierre Tastenhoye.

Een eeuw Sint Rochus in 1974

In 1974 werden er grootse feesten gehouden. Sint Rochus bestond immers 100 jaar! Een feestcomité had zich maandenlang uit de naad gewerkt om er een onvergetelijke gebeurtenis van te maken. Voor die gelegenheid werd er een grote tent rechtgetrokken op de feestweide naast de kerk.

Het feestcomité van 1974

Ere-voorzitter : Fred Dekens
Voorzitter : Marcel Roeykens
Ondervoorzitter : Adrien Decoster
Secretarissen : Paul Trappeniers en Pieter Schabon

Leden : Jan Tastenhoye, Ferdinand Van Loock, Lucien Tastenhoye, Roger Michiels, Louis Dekelver, André Wauters, Leon Sterckx, Leon Charlier, Hubert Miseur, Guillaume Franken, Maurits Michiels, Jean Van den Rul, Theofiel Dekelver.

23 Eizerse verenigingen waren aangezocht om met een afvaardiging van 3 man de feestelijkheden te komen bijwonen.

De deelnemende fanfares en harmonieën uit het omliggende waren :

1. De Koninklijke Filharmonie uit Leefdaal
2. De Koninklijke Harmonie De Ware Vrienden uit Huldenberg
3. De Koninklijke Fanfare Sint Michael uit Terlanen
4. De Koninklijke Fanfare De Vrije Burgers uit Maleizen
5. De Koninklijke Harmonie Vooruitgang, Nut en Vermaak uit Hoeilaart
6. De Koninklijke Fanfare Vlamingen Vooruit uit Duisburg
7. De Koninklijke Harmonie Sint Martinus uit Overijse
8. De Koninklijke Harmonie Sint Katharina uit Duisburg
9. De Koninklijke Harmonie Sint Cecilia De Vooruitgang uit Neeroeteren
10. De Koninklijke Harmonie De IJschegalm uit Huldenberg
11. De Koninklijke Fanfare Sint Cecilia uit Duisburg
12. De Koninklijke Fanfare Sint Jozef uit Moorsel
13. De Koninklijke Harmonie De Ware Vrienden van 't Recht uit Vossem
14. De Koninklijke Fanfare Sint Lambertus uit Leefdaal
15. De Koninklijke Fanfare De Lanezonen uit Tombeek
16. De Koninklijke Harmonie Vossem's Voerezonen uit Vossem
17. De Koninklijke Muziekmaatschappij uit Merchtem
18. De Koninklijke Harmonie Sint Clemens uit Hoeilaart
19. De Koninklijke Harmonie Justus Lipsius uit Overijse
20. De Koninklijke Harmonie Eendracht Maakt Macht uit Eizer

En het programma :

Zaterdag 18 mei om 20.00 u : Ontvangst en receptie van leden, muzikanten en genodigden in het lokaal. Uitreiking van de herdenkingsmedailles. Onder de uitgenodigde notabelen

bevonden zich E.H. Mommaerts en de burgemeesters van Overijse en Duisburg.

Zondag 19 mei om 14.00 u : Plechtige dankmis in de parochiekerk van Eizer. Aansluitend wandelconcert doorheen de parochie door de jubilerende fanfare.

Vrijdag 24 mei om 19.30 u : Galaconcert door de *Muziekkapel van de Rijkswacht*, gevolgd door het jubileumconcert van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus onder leiding van de heer René Vlasselaer.

Zaterdag 25 mei vanaf 15.00 u : Concerten in de feesttent en wandelconcerten doorheen de parochie door 8 muziekmaatschappijen. Vanaf 20.00 u in de feesttent : Groot Jubileumbal, met *Anja* en haar orkest.

Zondag 26 mei vanaf 13.30 u : Concerten in de feesttent en wandelconcerten doorheen de parochie door 12 muziekmaatschappijen. Om 20.00 u: Groot Festivalbal met *The Nils*.

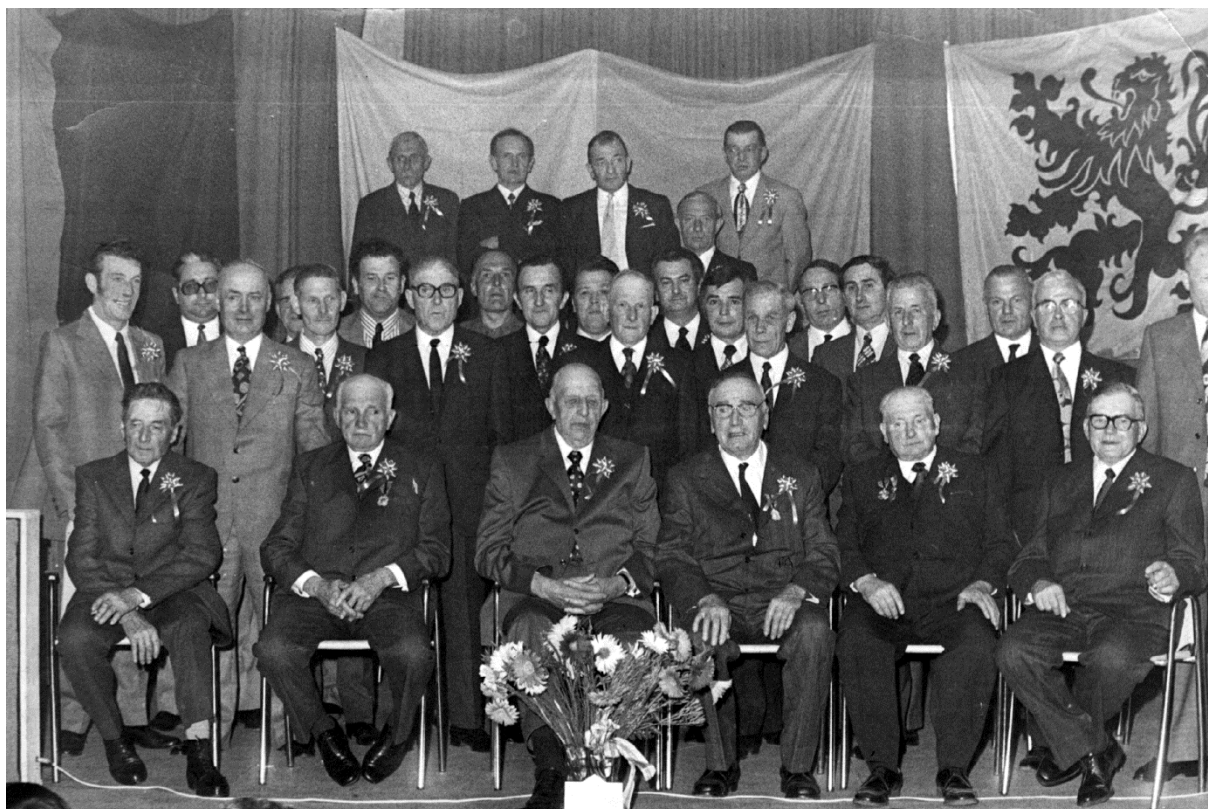
Het bestuur van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus in 1974

Erevoorzitter : Pierre Tastenhoye
Ereondervoorzitter : Florent Miseur
Voorzitter : André Charlier
Ondervoorzitter : Kamiel Hanssens
Secretaris : Paul Trappeniers
Schatbewaarder : Leopold Tastenhoye

Leden : Louis Franken, Karel Wauters, Henri Van Loock, Marcel Debrouwer, Frans Tastenhoye, Jan Dekelver, Louis Michiels, Hubert Miseur.

Paul Trappeniers voert het woord terwijl Zuster Stefanie aandachtig luistert !

De gedecoreerden van 1974. Vooraan zittend v.l.n.r. : Louis Franken, Jef Tastenhoye, Florent Miseur, André Charlier, Pierre Tastenhoye, Louis Michiels. Staande op de tweede rij v.l.n.r. : Louis Devos, Lucien Maigret, Kamiel Hanssens, Karel Wauters (half verscholen), Frans Dekerk, Paul Vlasselaer, Firmin Sterckx, Robert Charlier, Marcel Debrouwer, Fernand Van Loock, Leopold Tastenhoye, Jan Tastenhoye, Jef Van Loock, Henri Van Loock, Roger Charlier, Frans Tastenhoye, Raymond Vlasselaer, Jan Dekelver, Louis Mariëns, Louis Michiels. Achteraan v.l.n.r. : Theofiel Dekelver, Emiel Dekelver, Louis Kennes, Louis Dekelver, Guillaume Franken.

Jubileumconcert in de kadertent op de feestwei onder leiding van chef René Vlasselaer.

Het grof geschut. Links staat Louis Michiels aan de groskès, in het midden wacht Louis Dekelver af met zijn klein kès, verscholen achter zijn bombardon zit Pieter Schabon terwijl rechts van hem Jan Tastenhoye in volle actie is. Vooraan met schuiftrombone zien we Emiel Dekelver.

En wat gebeurde er verder in de jaren 70?

In de nadagen van het festival werd er beslist om met een stevig uitgebouwde jeugdwerking te beginnen. Initiatiefnemer was *Robert Hemeleers*⁸⁰. Na een intense ronselcampagne werden er veertig jonge lieden bereid gevonden om muzikles te volgen. Lesgevers van het eerste uur waren Robert Hemeleers zelf en *René Vlasselaer*, die notenleer gaven. Voor het instrumentale lesgeven waren *Roger Derongé* (trompet, slagwerk) en *Felix Derongé* (clarinet, saxofoon) aangetrokken. Later kwam *Paul Trappeniers* de groep versterken, als technisch en logistiek coördinator. De eerste lessen vonden plaats in Zaal Scala, maar al snel verhuisde men naar *De Fraat*, toen nog de Gemeentelijke Lagere Jongensschool.

In 1975 trok René Vlasselaer zich terug als muziekchef en werd opgevolgd door Felix Derongé⁸¹.

In 1976 werden de groene kostuums aangekocht, die zolang het “gezicht” van de fanfare hebben gekleurd. De keuze van de kleur liep echter niet van een leien dakje⁸². Het kostuum werd deels bekostigd door de muzikanten zelf, deels door de leden en deels door de fanfare zelf. Leverancier was het huis *Demarel* uit Roeselaere.

Felix Derongé

In 1978 werden de Provinciale medailles van verdienste uitgereikt; de met (*) gemerkte onderscheidingen van verguld zilver, de met (x) gemerkte van zilver en de anderen (°) van brons.

Felix Derongé

Meer dan 60 jaar muzikant (*): Pierre Tastenhoye
Jozef Tastenhoye

Meer dan 50 jaar muzikant (*): André Charlier
Henri Van Loock
Raymond Vlasselaer
René Vlasselaer
Firmin Sterckx
Florent Miseur

Meer dan 40 jaar muzikant (*): Louis Mariens
Louis Michiels
Marcel Debrouwer

⁸⁰ Robert Hemeleers, “Robert va Polle Schoen”, °13/6/1943 - +10/6/1988.

⁸¹ Felix Derongé, in 1974 aangetrokken om de jongeren op te leiden, kwam regelmatig de repetities van de oudere garde bijwonen en gaf daar af en toe wat kritiek. René Vlasselaer kreeg het daarvan op de heupen en besloot er na een tijdje een punt achter te zetten, zo wordt verteld.

⁸² Het verhaal gaat dat voor groen gekozen werd omdat *Robert Hemeleers* een “blazer” aan had van diezelfde kleur, en dat dit “nie mis was!”...

- Meer dan 35 jaar muzikant (x): Louis Kennes
Jan Dekelver
Paul Vlasselaer
Theophiel Dekelver
- Meer dan 30 jaar muzikant (°): Frans Dekerk
Louis Devos
Lucien Maigret
Robert Charlier
- Meer dan 25 jaar muzikant (°) Louis Dekelver
Roger Charlier
Jan Tastenhoye
Frans Tastenhoye
Ferdinand Van Loock
René Venken
Guillaume Franken
- Meer dan 40 jaar bestuurslid (*): Louis Michiels
- Meer dan 25 jaar bestuurslid (*): Karel Wauters
Louis Franken
- Meer dan 15 jaar bestuurslid (°): Leopold Tastenhoye
Kamiel Hanssens

Op zondag 28 januari 1979 nam de Koninklijke Fanfare Sint Rochus deel aan het Provinciaal Tournooi voor Muziekverenigingen, koren en trommelkorpsen. De wedstrijd vond plaats in het Provinciaal Instituut voor Tuin- en Landbouw te Leuven. Onze fanfare bracht onder leiding van Felix Derongé :

Partita Simplex (H. Max)
Kentucky (H. king)

De proclamatie vond plaats op zondag 25 maart. En hieronder volgt de lijst van onze deelnemende muzikanten :

Tastenhoye Pierre, Charlier André, Van Loock Henri, Tastenhoye Frans, Dekelver Jan, Hemeleers Robert, Schabon Pieter, Tastenhoye Lucien, Michiels Roger, Charlier Roger, Charlier Leon, Charlier Robert, Dekelver Emiel, Dekelver Louis, Dekerk Frans, Dekerk Michel, Dekerk Anne, Devos Louis, Franken Guillaume, Kennes Louis, Kennes Michel, Michiels Maurits, Roeykens Marcel, Michiels Louis, Reniers Adrien, Sterckx Leon, Tastenhoye Guido, Tastenhoye Carine, Tastenhoye Jan, Tastenhoye Marc, Van Loock Jozef, Van Loock Fernand, Vlasselaer Raymond, Wauters André, Derongé Christian, Derongé Chantal, Van Calster Lionel, Charlier Dirk, Charlier Ann, Charlier Hilde, Charlier Kris, Charlier Kristel, Demol Jozef, Hemeleers Gerda, Hemeleers Paul, Mommaerts Walter, Stouffs Anne, Verdoot Veronique, Stouffs Rudy, Chielens Christine, Decoster Rudy, Michiels Erika, Schabon Regine, De Roo Peter, De Roo Martine.

Tussen 1972 en 1981 trok Sint Rochus herhaaldelijk naar de *Ruiterijschool de Lomenie* op de Horenberg, waar tot tweemaal per jaar een paardenshow werd gehouden. Men speelde er op een verhoog, maar vaak moest men ook mee het zand in. Als de nationale driekleur werd gehesen, werd de *Brabançonne* gespeeld. De muzikanten leden er doorgaans veel kou, en wilden er al lang mee stoppen, maar omdat voorzitter André Charlier een goede vriend was van de Lomenie, omdat er steeds goed betaald en goed gedronken werd en misschien ook omdat Louis Kennes er bier mocht leveren, bleef men in de boosheid volharden.

De jaren '80

In 1982 nam Felix Derongé ontslag als muziekchef en er stond niet onmiddellijk een vervanger klaar. Terwijl het bestuur naarstig op zoek ging naar een nieuwe dirigent, zat *Louis Michiels* gedurende twee maanden de repetities voor. Uiteindelijk belandde men bij *Luc Vandermosten*, een jong en veelbelovend talent van *De Ware Vrienden*, alias “De Keet”, uit Huldenberg.

Fanfare Sint Rochus van Eizer-Overijse viert “gouden” voorzitter, bloklettert “Het Laatste Nieuws” op 16 april 1982. *Eizer-Overijse haalt “gouden” voorzitter af met paard en koets*, staat er in “Het Nieuwsblad” van 14 april 1982. *Een gouden voorzitter in Eizer*, klinkt het iets minder prozaïsch in “De Serrist”.

Inderdaad, Vlaanderen zal het geweten hebben dat in onze parochie een krasse 84-jarige als president van onze eigenste fanfare werd gehuldigd. De fanfare hield er aan om de paasperiode uit te kiezen voor een huldiging van haar voorzitter, dit ter nagedachtenis van Engelbertus Mommaerts, de vorige voorzitter die op Pasen 1932 overleed. Op 18 april werden alle sympathisanten om 9.15 u in Zaal Scala verwacht, waar de voorzitter met paard en koets zou toekomen. Om 10.00 u had er een dankmis plaats, waarna er menigmaal op 's presidents gezondheid werd geklonken.

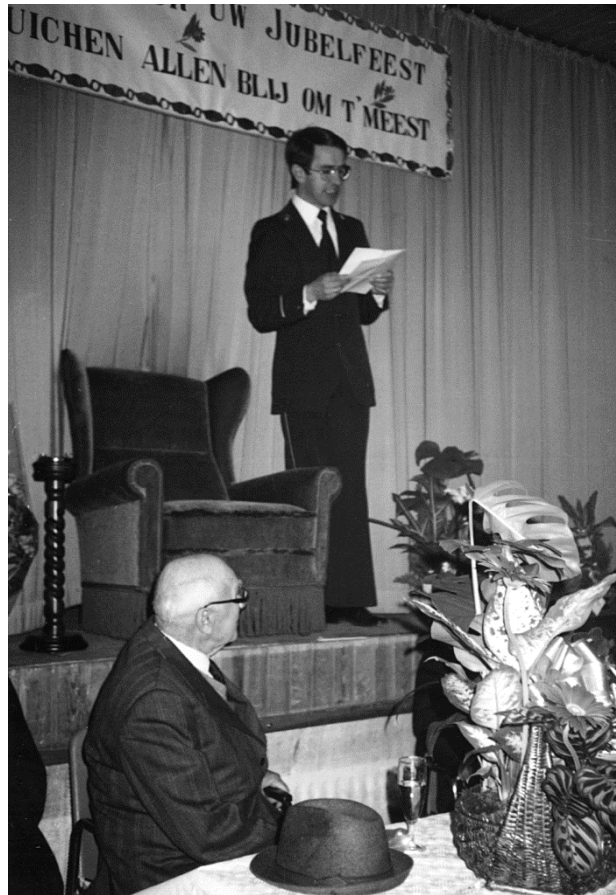
De jubilaris wordt afgehaald bij zijn woonst op den Deksenhoek...

De voorzitter bij zijn aankomst aan het lokaal, ondersteund door Valentine Mommaerts, echtgenote van André's oudste zoon Robert.

De leden van de fanfare tijdens de dankmis.

*Feestrede door secretaris Paul Trappeniers in Zaal Scala.
De jubilaris luistert aandachtig toe.*

De voorzitter omringd door een "Eizersterke" generatie. Van links naar rechts : Leopold Tastenhoye, Theofiel Vanoverloop, André Charlier en Pierre Tastenhoye.

Nog in 1982 werden ter gelegenheid van het jaarlijks teerfeest de meest verdienstelijke bestuursleden en muzikanten gehuldigd. 250 leden en sympathisanten van de fanfare hadden de zaal en het podium van Zaal Scala gevuld. Tussen de schotels door werd even ruimte gelaten voor een huldebetoon.

Toneelregisseur *Jan Tastenhoye*⁸³ kreeg een medaille, en dezelfde eer werd bewezen aan *Louis Kennes*.

Ereondervoorzitter *Raymond Vlasselaer*⁸⁴, bestuursleden *Louis Franken*⁸⁵ en *Karel Wauters*⁸⁶, ondervoorzitter *Kamiel Hanssens*, penningmeester *Leopold Tastenhoye*, erevoorzitter *Pierre Tastenhoye* en voorzitter *André Charlier* kregen eveneens een medaille.

Dan kwamen de muzikanten aan de beurt, muzikanten die door de dirigent Luc Vandermosten zo geloofd werden omwille van hun inzet en toewijding.

Frans Tastenhoye ontvangt zijn medaille uit de handen van André Charlier.

Meer dan 65 jaar muzikant : Henri Van Look

Meer dan 50 jaar muzikant: Louis Michiels
Jan Michiels
Emiel Dekelver

Meer dan 45 jaar muzikant : Paul Vlasselaer
Frans Dekerk
Robert Charlier

Meer dan 40 jaar muzikant : Jozef Van Look
Frans Tastenhoye
Louis Dekelver

Meer dan 35 jaar muzikant : Pieter Schabon
Marcel Roeykens
André Wauters
Fernand Van Look

Meer dan 30 jaar muzikant : Jan Vandenrul
Robert Hemeleers

Alles verliep in een voorbeeldige, gemoedelijke sfeer, duidelijk bewijzend hoe het *kleine* Eizer in het *grote* Overijse nog een gehucht is waar iedereen bijzonder aan elkaar gehecht is.

⁸³ Jan Tastenhoye, "Jan van Net", °25/7/1930 - +20/3/1995.

⁸⁴ Raymond Vlasselaer, "Mo van Belles", °23/10/1906 - +15/2/1987.

⁸⁵ Louis Franken, "Weeke Wolf", °9/1/1904 - +31/12/1988.

⁸⁶ Karel Wauters, "Charel va Nanje", °2/8/1911 - +22/7/1995.

*Robert Hemeleers ontvangt zijn medaille uit de handen van André Charlier.
Yvonne Reniers laat het gebeuren aan zich voorbij gaan.*

In 1988, jaren voor de *pins*-rage echt losbarstte, besliste het bestuur van Sint Rochus al om “speldjes” te laten maken met het embleem van Sint Rochus. Een echte Rochusser zal geen officiële gelegenheid laten voorbij gaan zonder met dit kleinood op de “revers” van zijn jas te pronken.

De jaren '90

Het jaar 1990 zal in de geschiedenis van de fanfare steeds als het “annus horribilis” geboekstaafd blijven. Niet minder dan 8 leden ruilden dat jaar het tijdelijke voor het eeuwige, waaronder de president André Charlier en de erepresident Pierre Tastenhoye. Andere dierbare afgestorvenen waren : Frans d’Haese, Firmin Decoster, Louis Dekelver, Emiel Verheyden, Victor Hemeleers en Arthur Stevens.

Leopold Tastenhoye volgde zijn broer Pierre op als erepresident en *Kamiel Hanssens* werd de nieuwe voorzitter. Hij zou in 1996 overlijden. Niet alleen de voorzitter ging heen in 1996, ook secretaris *Paul Trappeniers*⁸⁷ stierf dat jaar in dramatische omstandigheden.

Vanaf 1996 is *Frans Tastenhoye* de voorzitter van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus.

Ging het de fanfare verder voor de wind, de jeugd van Sint Rochus deed het niet minder goed. Jaar na jaar werden er steeds meer jonge muzikantjes opgeleid. Zodanig dat het bestand van lesgevers moest worden uitgebreid met *Karen Luyckfasseel*, *Pieter Nuyts*, *Pierre Sokal* en *Koen Danhieux*.

Vanaf 1994 ging de jeugd ook regelmatig op weekend, en de ouders-sympathisanten werden dan in de gelegenheid gesteld om zoon- of dochterlief te komen bezoeken op idyllische plekjes als Vaalbeek, Oostmalle en La Roche.

1994 : bezoekdag te Vaalbeek.

⁸⁷ Paul Trappeniers, °13/7/1938 - +22/6/1996.

125 jaar Koninklijke Fanfare Sint Rochus

Het stond in de sterren geschreven dat 1999 een onvergetelijk jaar zou worden voor de fanfare. Met de herinnering aan het festival van 1974 in het achterhoofd, zette zich op 26 mei 1998, terug onder voorzitterschap van *Marcel Roeykens*, een dynamische groep van sympathisanten met enige bestuursleden rond de tafel in het lokaal Zaal Scala. Van die dag af noemde deze kring van onverschrokken helpers zichzelf “het feestcomité” !

Het feestcomité van 1999

Voorzitter : Marcel Roeykens

Secretaris : Willy Puttemans

Penningmeester : Pascal Vanderosieren

Leden : Jan Demol, Jef Demol, Paul Hemeleers, Marc Hoymans, Frank Ruttens, Frans Tastenhoye, Jean-Louis Tastenhoye, Lucien Tastenhoye, Paul Tastenhoye, Ferdinand Van Loock

Zij braken zich het hoofd, en gingen na hoe 125 jaar Sint Rochus het best zou gevierd worden. De wildste voorstellen werden op tafel gegooid, waarvan er een aantal direct naar de prullenmand werden verwezen wegens onhaalbaar, te gek of te megalomaan : een ballonvaart, een geitenkoers, een huifkarrentocht, een orgelconcert in de tent, de opname van een CD, het drukken van feestvlaggen...

Wat overbleef werd in een vaste vorm gegoten in de maandelijkse vergaderingen die toen volgden.

Er zouden T-shirts worden gedrukt, in het rood uiteraard. Over opschriften aan de rugzijde als “St-Rochus, a way of life” of “De Roe” bestond geen eensgezindheid. Dus werd er geopteerd voor een meer neutrale tekst: “Na 125 jaar nog steeds niet uitgeblazen”.

Gerieke Moef, voor de gelegenheid in festivalplunje van het feestcomité gestoken

Er zou een biertje worden gebrouwen, een feestbiertje, dat in een aangepast glas zou worden geserveerd. Een biertje uit het Waasland werd in onmenselijk klimatologische omstandigheden, Vlaanderen lag toegedekt onder een wit sneeuwtapijt, naar de Druivenstreek gehaald en na een proeverij unaniem goedgekeurd. Maar dan, na een tip van de president, stootte *Paul Tastenhoye*, vorser van het eerste uur, die van meetaf aan het initiatief naar zich toe getrokken had, op brouwerij *De Rijck* uit Herzele. Deze voerde een “Rochusbier” in haar gamma, en beschikte ook over dito glazen. De smaak van het bier maar ook de prijs en leveringsvoorwaarden waren dermate aangenaam, dat uiteindelijk beslist werd om met dit donkerschuimend vocht in zee te gaan...

Er zou ook een gedenkboek worden geschreven over 125 jaar Sint Rochus. Vanaf dit moment ging men naarstig op zoek naar oude archiefstukken, statuten, ledenlijsten, foto's. Wij beseften toen nog niet dat we aan een ware queeste begonnen waren die op het moment waarop we deze regels schrijven nog niet helemaal ten einde is. Immers, naast de geschiedenis van 125 jaar fanfare moesten ook de festiviteiten van 1999 verhaald worden, een werk waarvan de neerslag nu voor u ligt, achtbare lezer.

Er moest een grote tent besteld worden, er moesten medailles worden aangevraagd voor de jubilerende muzikanten, er moest een programmaboekje worden opgesteld met daarin de namen van de gulle sponsors, er moest een disco-bar worden aangezocht, de fanfares uit het omliggende moesten worden aangeschreven, allerlei vergunningen dienden aangevraagd te worden,...

Kortom, er was werk genoeg, en het feestcomité heeft nooit echt de kans gekregen om zich te vervelen. Dat één en ander wonderwel in goede banen kwam, mag blijken uit het relaas van de feestelijkheden dat hierna volgt. Vermelden wij nog dat de Koninklijke Fanfare Sint Rochus bij de praktische uitvoering ervan kon rekenen op de vruchtbare samenwerking met de gemeentelijke overheden van Overijse en Tervuren.

Het eerste weekend

Het eerste festival-weekend werd ingezet met een jeugdavond op vrijdag 23 april 1999. Hoofd-attractie vormde het optreden van de populaire popgroep “Penny’s Pidgin”. Deze formatie van eigen bodem wordt gevormd door *Tim Dekerk* (drums), *Pieter Steeno* (gitaar), *Roos Charlier* (Bas) en *Sam Puttemans* (gitaar). Zij brachten eigenzinnige pop en rock, die fel werd gesmaakt door het jongere maar ook door het niet-meer-zo-jonge publiek. Een pluim op de hoed van deze jongeren, die het aandurfd en om voor eigen volk hun muzikale creativiteit ten toon te spreiden.

Hanne Ruttens (links) en Kaat Tastenhoye tijdens hun eerste publieke optreden met de jeugd van Sint Rochus op 24 april 1999. Op de achtergrond bemerken we hun muziklerares Karen Luyckfasseel.

Op zaterdag 24 april vond een pannenkoekenavond plaats met muziekoptredens van de jeugd van Sint Rochus. De tent zat afgeladen vol, hetgeen iets zegt over het enthousiasme waarmee de Eizernaren opgingen in het festivalgebeuren en ook over de sympathie die er leeft voor de jeugdwerking van de fanfare.

Klaar voor de "koekenbak"! Van links naar rechts : Lucien Tastenhoye, Hilda Gillis, Valentine Reniers, Monique Mariëns en Françoise Charlier.

Op zondag 25 april vond in een zonverlichte tent een onvergetelijke dorpskwis plaats. Dertien verenigingen van Eizer hadden een driekoppige afvaardiging gestuurd. De populaire en sympathieke kwismaster *Franco Belcanto*⁸⁸ bestookte hen met moeilijke en minder moeilijke vraagjes omtrent sport, geschiedenis, muziek en film, fauna en flora, kunst en literatuur. Dwars door alles heen liep een erg toepasselijke "fil rouge", die niet als dusdanig letterlijk werd vertaald om het neutrale imago van de organisatoren niet te beschadigen, maar die "Eizeren draad" werd geheten. De Jury, voorgezeten door Meester *Pascal Vanderosieren* en verder bestaande uit *Willy Puttemans* en *Christine Vanhole*, was streng maar rechtvaardig. Dankzij de eigentijdse verwerking op PC door de gebroeders *Jean-Louis* en *Paul Tastenhoye* werd het resultaat na elke ronde haarscherp geprojecteerd. Met de steun van het talrijk opgekomen publiek voerden alle deelnemers strijd tot het bittere einde. Allen verdienden zij lof voor hun inzet, maar nog het meest de Bond der Gepensioneerden, die de medaille van kranigheid kregen toegewezen. Winnaar werd uiteindelijk de Landelijke Gilde, met de hete adem van voetbalploeg Eendracht Eizer en van de Kerkfabriek in de hals.

⁸⁸ Pseudoniem van Frank Ruttens.

*De winnende kwissers van de Landelijke Gilde
v.l.n.r. Dirk Joly, Dirk Charlier en Christian Decoster).*

De toneelkring *Jong maar Moedig* bracht nadien een gesmaakte verrassingsact die echter herhaaldelijk dreigde ten onder te gaan in het tumult dat in de tent was ontstaan na afloop van de dorpskwis.

Navolgend werden er een aantal muziekoptredens verzorgd door de fanfares en harmonies van Groot-Overijse :

- K.F. De Lanezonen uit Tombeek
- K.F. Zoniëngalm uit Jezus-Eik
- K.H. St Martinus uit Overijse
- K.F. St Michael uit Terlanen
- K.H. Justus Lipsius uit Overijse.

Leopold Tastenhoye, Henri Van Loock en Robert Charlier luisteren aandachtig naar het concert van de fanfares van Groot-Overijse.

Het eerste festival-weekend werd afgesloten in een roes. Niet van dronkenschap maar van vreugde omdat na een jaar van intense voorbereiding dit weekend alvast vlekkeloos verlopen was : een massale opkomst van een geïnteresseerd publiek, de onverdroten inzet van al die helpende handen in Rochus-rode T-shirts⁸⁹, de gedegen kwaliteit van de gebrachte optredens, en het Rochus-bier dat gretig werd gedronken...

Het tweede weekend

Op vrijdag 30 april was het weer zover. Na een weekje rust stond Eizer terug paraat voor een volgend feest-weekend. Zij het dan dat voorzitter Frans Tastenhoye zijn stem kwijt was, na de drukte van de vorige week.

In een schitterend nieuw uniform, bestaande uit een bordeaux-kleurig gilet en gele das op een zwarte broek of rok, trad Sint Rochus aan voor haar jubileumconcert, waarop tal van prominenten waren uitgenodigd.

De muziek van de jubilerende fanfare werd op bijzonder veel enthousiasme onthaald. Tijdens de navolgende receptie werden een aantal muzikanten onder luid applaus gehuldigd. Hier volgen hun namen en hun jaren van dienst :

Naam	Muzikant sinds	Bestuurder sinds
Van Loock Henri	1919	1974
Tastenhoye Leopold		1955
Michiels Louis	1934	
Dekelver Jan	1937	1966
Dekelver Emiel	1938	
Charlier Robert	1939	
Vlasselaer Paul	1941	
Dekerk Frans	1944	1980
Van Loock Jozef	1944	
Tastenhoye Frans	1946	1957
Guns Roger	1946	
Van Loock Fernand	1949	1998
Schabon Pieter	1951	
Roeykens Marcel	1952	1983
Tastenhoye Lucien	1957	1975
Degreef François	1959	
Verdeyen Jean-Pierre	1962	
Vandermosten Luc	1966	
Tastenhoye Marc	1971	
Dekerk Michel	1971	
Charlier Leon	1974	
Mommaerts Walter	1974	1985
Demol Jozef	1974	
Hemeleers Paul	1974	
Stouffs Anne	1974	
Dekerk Anne	1974	
Stouffs Lode		1974

⁸⁹ Over de ganse duur van het festival werd een “rood leger” van wel honderd man opgetrommeld!

De Koninklijke Fanfare Sint Rochus, in nieuw uniform, tijdens haar jubileumconcert in de feesttent.

Schepen Lode Stouffs van Overijse en burgemeester Lea Foccaert van Tervuren huldigen de jubilerende muzikanten. Hier krijgt Emiel Dekelver (rechts) zijn medaille voor 61 jaar muzikant.

Enkele van de oudere gehuldigden. Vooraan zittend Henri Van Loock en Leopold Tastenhoye. Achteraan zittende v.l.n.r. Marc Tastenhoye, Jozef Van Loock, François Degreef, Paul Vlasselaer, Leon Charlier, Roger Guns, Robert Charlier, Frans Kekerk, Emiel Dekelver, Marcel Roeykens, Frans Tastenhoye en Fernand Van Loock. Achteraan rechtstaande v.l.n.r. Anne Dekerk, Michel Dekerk, Jean-Pierre Verdeyen, Jef Demol, Paul Hemeleers en Lucien Tastenhoye.

De jonge muzikanten van 1974, 25 jaar later. Zittend v.l.n.r. Anne Stouffs, Michel Dekerk, Marc Tastenhoye en Walter Mommaerts. Staande v.l.n.r. Anne Dekerk, Paul Hemeleers en Jef Demol.

De "marketentsters"⁹⁰ van het rode leger" na de receptie. V.l.n.r. Christine Vanhole, Kris Charlier, Christine Caron, Chantal Schoemans, Annemie Coorevits, Mona Puttemans, Agnes Devolder en Elly Tastenhoye.

Op zaterdag 1 mei vond dan in de tent het eerste deel van het jaarlijks muzieksfeest van Tervuren plaats. Hierop waren voor de gelegenheid ook de muziekmaatschappijen van Huldenberg uitgenodigd. Traden op :

- K.H. IJsegalm uit Huldenberg
- K.H. Eendracht Maakt Macht uit Eizer
- K.F. St Cecilia uit Duisburg
- K.H. De Ware Vrienden van het Recht uit Vossem
- K.H. Vossem's Voerezones uit Vossem

De avond zou even onvergetelijk worden als de rest van het festival, want daar traden de oudgedienden op van de destijds in onze streken razend populaire groep "The Starfighters". De tent was werkelijk te klein. Niet alleen de veertigers en vijftigers, die de groep op hun uitgangsavonden in de jaren '70 hadden weten spelen, waren op post maar ook de jongere generatie was massaal naar Eizer afgezakt om met eigen ogen het evenement te zien waarover hun ouders nu al weken zoveel drukte hadden gemaakt. De lucht boven de Eizerse feestwei was tot in de vroege uurtjes vervuld van nostalgisch enthousiasme.

In een kraaknette tent, waar niets behalve een vage bier- en rooklucht aan de voorafgaande avond en nacht deed herinneren, werd op zondag 2 mei om 9.00 u een plechtige en sfeervolle eucharistieviering gehouden door pastoor Roger Ghysens. De afgestorven leden van de fanfare werden herdacht, en de mis werd feestelijk opgeluisterd door onze fanfare.

⁹⁰ Marketentster : vrouw die het leger volgde om verversingen aan soldaten te verkopen (volgens Van Daele).

Na afloop kwam de Koninklijke Fanfare Sint Rochus uit *Bonheiden* een gesmaakt aperitiefconcert verzorgen, dat op een warm applaus werd onthaald. In het jaar 2000 viert deze sympathieke fanfare eveneens haar 125-jarig bestaan en zal het onze beurt zijn om te Bonheiden te gaan getuigen van de nieuw-gesmede zusterband.

Aperitiefconcert door de Koninklijke Fanfare Sint Rochus uit Bonheiden onder leiding van dirigent Guido Boonen.

Des middags werd er restaurant gehouden en werden de kinderen getraceerd op het optreden van een clown.

In de namiddag had het tweede gedeelte van het jaarlijks muzikfestival van Tervuren plaats. Traden als laatsten in de rij op :

- K.H. De Ware Vrienden uit Huldenberg
- K.H. St Jozef uit Moorsel
- V.H. Fura uit Tervuren
- K.E. Bravoer uit Tervuren
- K.H. St Katharina uit Duisburg

s' Avonds kon Sint Rochus meer dan tevreden zijn : het tweede weekend zat erop, en het was weer eens – in navolging van het eerste weekend – een succes geweest. Niemand zou vanaf nu nog kunnen beweren dat de fanfare haar 125 jarig bestaan niet deftig had gevierd!

En dat grote momenten ook eenvoudige mensen tot mooie dingen kunnen inspireren, daarvan getuige dit gedicht dat Georges Taymans maakte over zijn jubilerende fanfare...

*Driemaal "Hoera" voor onze fanfare
Met haar honderd vijftwintig jaren
Wie had dat immers ooit verwacht
Nog veel minder aan gedacht
Van het eeuwenoud gebeuren
Ze gingen het zich niet betreuren
Die kleine boerkes van 't verleden
Gingen 't Eyzers eens hersmeden
Zij leefden door de eeuwen heen
En bliezen luide als geen één
Ze dachten in hun stoute dromen
Hier moet een muziekkorps komen
Nooit geen vreugd of geen plezier
Een echte saaien boel alhier
Dat moest veranderen in 't geniep
Voor dat Eyzers volledig sliep
We zullen 't spel hier op gaan beuren
En dat ons vrouwen niet meer treuren
Ze zouden een fanfare stichten
Met al haar rechten en haar plichten
Eén met redelijke alluren
Waar ze met d'ogen staan naar gluren
Die mannekes van in den ouden tijd
Keken tot in de eeuwigheid
Ze moesten nog een naam gaan zoeken
Keken langs alle kanten en alle hoeken
En op een dag was het weer gevonden*

*Want ze riepen opgewonden
De Sint Rochusse fanfare gaat ze heten
Riepen ze met luide kreten
Ze werd gedoopt hunne fanfare
Goed en wel met oude klare
Ze waren fier en apetrots
Na hun gezwog en hun gerots
Twee oorlogen hebben ze doorzwoomen
Met hun muziek het leed verdrongen
Ze zijn bekend van wijd en zijd
De pioniers van d'oude tijd
Moesten ze nu eens kunnen kijken
Ze wouden ziel in trots verrijken
Want met een jongen aan het roer
Gaan ze nog een strafferen toer
Die kunnen ook een stukje blazen
Wijl de koeien staan te grazen
Stappen ze op met trots maar zonder stoef
Onder het wakend oog van Gerieke Moef
Die jonge mannekes van het heden
Zullen 't Eyzers blijven smeden
En op den kleine trommel kloppen
Maar nu ga ik er mee stoppen
Hartelijk gefeliciteerd
Voor de familie van den dichter
Hij voelde zich zwaar gegeneerd
Maar nu is het al wat lichter*

Het Play-in-concert

In het festivaljaar 1999 had de Koninklijke Fanfare Sint Rochus ook nog iets anders te vieren : haar jeugdwerking bestond immers 25 jaar! Ook dat jubileum moest de nodige aandacht krijgen, en zo schaarden bestuursleden en feestcomité zich als één man achter het initiatief van *Walter Mommaerts* om een concert te geven waar de jeugd centraal zou staan.

Enkele bevriende muziekverenigingen, waar onze muzikleraren enige band mee hebben, en die er eveneens een actieve jeugdwerking op nahouden, werden uitgenodigd om aan dit unieke muziekevenement mee te werken.

De deelnemende verenigingen waren :

- De Koninklijke Fanfare De Ware Vrienden uit Huldenberg
- The Young Union Band uit Nossegem
- De Koninklijke Harmonie Sint Jozef uit Moorsel
- De Koninklijke Harmonie Sint Rumoldus uit Steenokkerzeel
- De Koninklijke Fanfare Sint Rochus uit Eizer

Samen hebben deze jonge muzikliefhebbers op zaterdag 25 september in het *Pachthof Stroykens* te Duisburg een volledige dag aan geselecteerde muziekstukken gerepeteerd. In de grootste kameraadschap maar ook met volledige concentratie werd er gewerkt, neen gezwoegd, onder de deskundige begeleiding van gastdirigent *Luc Bartholomeus*, directeur aan de muziekacademie te Anderlecht.

Repeteren voor het play-in concert onder leiding van Luc Bartholomeus.

De innerlijke mens werd niet vergeten, en 's middags werden de jongeren vergast op een heerlijke spaghetti-maaltijd die met veel liefde was toeberaid door enige kookmoeders. s'Avonds dan, om 19.30 u, brachten ongeveer 100 jonge muzikanten een schitterend Play-in-concert. Voor een volle zaal speelden zij achtereenvolgens :

- Jupiter Hymn Gustav Holst/ arr. J. de Meij
- The Great Gate of Kiev M. Mussorgsky / arr. J.G. Mortimer
- They Went Thataway arr. Paul Jennings
- Meet The Flintstones arr. John Moss
- De Finale uit de 3de symfonie Gustav Mahler / arr. H.Reynold
- Steps Peter Miseur
- Hootenany Harold L. Walters

Andrea Tastenhoye was de stijlvolle en prachtige presentatrice, en reeg de verschillende stukken naadloos aaneen. Waren alle nummers even weergaloos, een speciale vermelding verdient toch het stuk *Steps* van *Peter Miseur* uit Duisburg, die zijn werk voor het eerst in die bezetting uitgevoerd zag. Hij betuigde zijn enthousiasme door na afloop van dit stuk een staande ovatie te geven voor de kranige en kundige muzikanten.

Het play-in concert in Pachthof Stroykens.

De avond werd prettig afgesloten met een gezellig samenzijn, en het feestcomité werkte zich werkelijk uit de naad om al de dorstigen bijtijds te kunnen laven. Het was een prachtige avond, waar eenieder die erbij was nog vaak zal aan terugdenken....

De concertavonden

Op 27 en 28 november werd de laatste hoofdstuk van het festivaljaar geschreven. Onder leiding van Luc Vandermosten brachten de muzikanten weer eens een prachtig concert ten gehore. Toneel werd er echter niet meer gespeeld door Jong maar Moedig, dat uitgerekend in het festivaljaar en voor het eerst in een onafgebroken reeks opvoeringen sinds 1976 verstek moest laten gaan. Al bij al een spijtig gegeven, en hopelijk van voorbijgaande aard. Op hun uitnodiging werd in elk geval toneel gespeeld door het gezelschap “Klem” uit Hoeilaart. Zij brachten op schitterende wijze het stuk “Au Bouillon Belge” van *Walter Van den Broeck*, dat in sappig Brussels werd opgevoerd met tal van knipogen naar bestaande Belgische geplogenheden (hoe kon het anders?).

Met de fanfare op stap...

Een fanfare die zichzelf respecteert gaat regelmatig op uitstap. Dat was vroeger niet anders, tenzij dan in de wijze waarop.

Als het niet te ver was, ging men te voet.

Voor de eerste wereldoorlog gebruikte men voor grotere verplaatsingen een boerenkar getrokken door paarden. Bij latere verplaatsingen werd gebruik gemaakt van een vrachtwagen, soms zelfs één met open laadbak. Als chauffeurs doorheen de jaren citeren we onder andere *Firmin Sterckx*⁹¹, *René Vanoverloop*⁹², *Florent Reniers*⁹³ en *Felix Charlier*⁹⁴.

Zo ging men in 1930 per *camion* naar een festival in Wilrijk. Men moest zich in de laadbak werkelijk aan elkaar vasthouden om niet omver te vallen bij het schokken over de Vlaamse kasseien.

Later werd uiteraard voor verre uitstappen een autocar gehuurd terwijl eigen wagens gebruikt werden wanneer de verplaatsing niet al te ver was.

Hieronder geven we even in chronologische volgorde de uitstappen van Sint Rochus sinds 1920:

- 1920 : festival St Joost-ten-Node en festival Anderlecht
- 1921 : festival St Joost-ten-Node
- 1922 : festival Tombeek en festival Vossem
- 1926 : Leuven
- 1928 : Tervuren, Vossem en Veeweide
- 1930 : Wilrijk
- 1934 : festival Jette en Feest te Overijse
- 1936 : Etterbeek, K.H. Justus Lipsius te Overijse
- 1937 : Sterrebeek en Woluwe
- 1938 : Sterrebeek
- 1939 : Hoeilaart en Overijse
- 1946 : Leefdaal, Neerijse, Loonbeek en Eizer (EMM)
- 1947 : Etterbeek, Tervuren, Woluwe en Overijse
- 1948 : Mortsel en Hoeilaart
- 1949 : Wezembeek, Veeweide en festival Hoeilaart
- 1950 : Leefdaal (St Lambertus)
- 1952 : Huldenberg, zusters Eizer, festival Vossem, Hoeilaart en de velodroom van Brussel
- 1954 : festival van Loonbeek
- 1956 : Merchtem en Jezus-Eik
- 1957 : Tervuren, Overijse en Hoeilaart
- 1960 : Huldenberg
- 1962 : Sint Pieters Woluwe
- 1963 : Vlaamse kermis Hoeilaart
- 1964 : festival Wezembeek en markthalle Overijse

⁹¹ Firmin Sterckx, "Firmin van de Noeil", °29/9/1901 - +23/3/1979.

⁹² René Vanoverloop, "Renei van de Jakke", °1/5/1915 - +1/7/1981.

⁹³ Florent Reniers, "den Boerre", °17/10/1914 - +18/8/1957.

⁹⁴ Felix Charlier, "Feilix va Jom", 13/12/1922 - +10/5/1983.

1965 : Zaventem, Tervuren en stoet Hoeilaart
 1966 : Veeweide, Tervuren en Hoeilaart
 1967 : Huldenberg
 1968 : Tervuren
 1969 : festival Huldenberg, festival Hoeilaart, festival Tombeek en festival Moorsel
 1970 : Leefdaal
 1972 : Meerbeek, Duisburg, Woluwe en Vossem
 1973 : festival Duisburg
 1974 : markt Overijse
 1975 : markt Overijse, Leefdaal en Neroeteren
 1976 : Duisburg en Overijse
 1977 : Vossem en Huldenberg
 1978 : Leuven
 1979 : Moorsel, Tombeek, concours Leuven en Bertem
 1982 : festival St Martinus Overijse
 1983 : festival Tervuren ('t Vlek)
 1984 : feesten Moorsel en feesten Duisburg
 1985 : Overijse
 1986 : Jezus Eik (Bosuil) en markt Overijse
 1987 : Oudergem, Duisburg, Vossem en markt Overijse
 1988 : Sluiting Europees jaar te Tervuren, festival Tervuren en Gordel Overijse
 1989 : feest Moorsel en feest Duisburg
 1990 : festival Vossem
 1991 : feesten Vossem en festival Hoeilaart
 1992 : festival Huldenberg
 1993 : festival Huldenberg
 1994 : feesten Huldenberg en festival Tombeek
 1995 : Ottenburg en aperitiefconcert Duisburg
 1996 : Ganshoren
 1997 : Ganshoren en "100 jaar Tervurenlaan"
 1998 : jeugdoptreden te Huldenberg

Elk jaar neemt Sint Rochus ook deel aan het slotconcert van de Druivenfeesten te Overijse en sinds 1991 ook aan het gemeentelijk muziekfestival van Tervuren. Het heeft bepaalde voordelen wanneer men tot twee gemeentes behoort.

Een erg speciale uitstap had plaats op 27 juli 1990. Bij ons weten was het de eerste en enige keer dat Sint Rochus gevraagd werd om in het buitenland te spelen. Op uitnodiging van de firma *Trans Charlier* trokken ze naar *Bettignies*, net over de Franse grens waar *Robert Charlier* samen met zijn zonen een douanekantoor had geopend. Muzikanten en vooral sympathisanten namen vol enthousiasme deel aan deze historische exodus, vanwaar zij (letterlijk en figuurlijk) voldaan terugkeerden.

Op 27 juli 1990 trekt de Koninklijke Fanfare Sint Rochus, op uitnodiging van de firma Trans Charlier, naar haar douanedepot bij de Franse grens.

Het ganse dorp leek naar Noord-Frankrijk geëmigreerd.

We herkennen ondermeer rond de tafel vooraan Maria Boisschot, Guillaume Van Loock, Emma Vlasselaer, Ida Wierepant en Paula Princen.

Een fanfare die op stap gaat wil dat ze herkend wordt en loopt daarom meestal met de vlag op kop. We vertelden al dat de eerste vlag van Sint Rochus eigenlijk een houten plank was en pas in 1930 door een echte “drapeau” vervangen werd. Het was *Jozef Charlier*⁹⁵, de opvolger van *Jan-Baptist Dehertog*, die hem voor het eerst mocht dragen. De oorspronkelijke drapeau uit 1930 doet nog steeds dienst maar Jozef Charlier heeft sinds dan al vele opvolgers gekregen. We vonden volgende namen terug :

- *Guillaume Charlier*
- *Emiel Taymans*⁹⁶
- *Leopold Tastenhoye*
- *Maurice Michiels*
- *Leon Charlier*⁹⁷
- *Lucien Tastenhoye*

Als stand-in voor deze laatste fungeerden herhaaldelijk Raoul Vanpee, Luc Charlier en Alain Ceuppens.

⁹⁵ Jozef Charlier, “Jef va Rouze Bot” of “Jef Toejoer”, °26/5/1868 - +11/2/1935.

⁹⁶ Emiel Taymans, “Miel van Treize Frans” of “Lange Miel”, °1906 - +1974. Emiel beschouwde den drapeau als zijn instrument. Hij “bliet” den drapeau, zoals hij zelf zei. De man had geen eigen auto, en wanneer de fanfare een opstap ging buiten Eizer was hij voor vervoer telkens aangewezen op anderen. Op de terugweg namen men wel altijd den drapeau mee naar huis maar het gebeurde meerdere malen dat de drapeaudrager vergeten werd. Wanneer dan toevallig een bevriende fanfare uit ons dorp op hetzelfde evenement aanwezig was, brachten zij doorgaans Miel wel naar huis.

⁹⁷ Leon Charlier, “Leon van den Drees”, °22/8/34 - +1/12/99. Hij was de jongste zoon van voorzitter André Charlier en begon, na een carrière als drapeaudrager, in 1974 als 40-jarige nog muziek te leren.

De fanfare op stap door Eizer in 1948 met Emiel Taymans als trotse drapeaudrager. Op de eerste rij herkennen we v.l.n.r. Emiel Vandenwayenberg, René Decoster en Clement Reniers, alle drie met de hoed in de handen. Tussen Decoster en Taymans zien we Charel Vandenbranden, Polydore Dekerk en Charel Dekelver. Links van Clement Reniers merken we Karel Wauters (met lichte hoed in de hand), architect Demol en Louis Vanoverloop ("De Wit va Fokke") op. Rechts van Clement Reniers zien we verder Jozef Michiels ("de Rosse va Kelves", met witte snor), gevolgd door Louis Franken en Albert Degreef ("Kabeer va Poes"). De man die opzij kijkt, tussen Taymans en Wauters in, is Guillaume Vanoverloop.

Maar de fanfare ging niet alleen op stap om te muziek te spelen...

In een doos met oude foto's vonden we het bewijs dat onze fanfare ook enkele busreizen op touw heeft gezet voor de leden en hun families. Blankenberge scheen daarbij een geliefkoosd doel.

Met de bus op uitstap naar Blankenberge, vlak na de tweede wereldoorlog. We zien v.l.n.r. Constance Sterckx (de echtgenote van Henri Debrouwer), Céline Cammaerts, Louise Depré, Josephine Charlier, André Charlier (met grijze hoed), Julia Reniers (in witte jurk), Ernestine Keyaerts, Yvonne Reniers, Jozef Devolder (met tils, de strohoed die populair was in het interbellum), Emiel Vandenwayenberg, Colette Vannerum en Josephine Vannerum.

Van druiven- en reuzenstoeten

Bij de eerste druivenfeesten in Overijse in 1950 speelden twee fanfares, namelijk Justus Lipsius uit Overijse en Sint Rochus uit Eizer. Vanaf 1958 reed ook de Druivenstoet uit en het spreekt vanzelf dat Sint Rochus ook daar van meetaf aan de kar trok. Tot 1975 zou de fanfare met een praalwagen rijden in de roemrijke stoet.

Deze praalwagens werden veelal gebouwd naar ontwerpen van *architect Demol*, die overigens zelf ook de handen uit de mouwen stak. Plaats van de aktie was de binnenkoer bij Pierre Tastenhoye. Pierre's broers, Jozef en Leopold, beiden schrijnwerker van beroep, leverden de nodige vaardige handen maar zij waren natuurlijk lang niet de enigen.

Een creatie van architect Demol in de Druivenstoet van Overijse in 1967. Op de wagen zien we v.l.n.r Andrea Tastenhoye, André Dekerk, Luk Tastenhoye, Fernande Van Looek en Jean-Paul Dekerk.

Oorspronkelijk werden de wagens getrokken door paarden, maar al vlug schakelde men over op een traktor. Menner van dienst was *Jozef Devolder*⁹⁸ en na zijn dood zijn zoon *Hubert* en schoonzoon *Robert Demol*.

De praalwagen van Sint Rochus, in de S-bocht te Overijse, door paarden getrokken.

⁹⁸ Jozef Devolder, "Jef van den boer", °15/12/1910 - +23/5/1966.

Tijdens één van de eerste druivenstoeten speelde volgend verhaal zich af : Jozef Devolder trok met zijn paarden de praalwagen van Sint Rochus waarop een aantal verklede paters hadden plaatsgenomen. Robert Demol, toen nog een lustige vrijgezel, trok met een tractor de wagen van de BJB van Overijse. Na de stoet reden zij beiden naar huis, en in de Leegheid reed Robert met zijn tractor plotseling van achter in op de wagen van Jozef. Enkele jaren later zou Robert trouwen met Jozef's oudste dochter Agnes, maar of de aanrijding daar voor iets tussen zat is nooit duidelijk geworden.

Op stap tijdens de Druivenstoet van Overijse in 1991. Saartje Tastenhoye en Veerle Mommaerts dragen de druiventros.

In de jaren '60 ging ook een druivenstoet door de straten van Hoeilaart waarin Sint Rochus enkele keren mocht meewandelen en in 1982, 1983, 1984 en 1986 stapte de fanfare eveneens fier op in de Tervuurse Reuzenstoet.

De Vlaamse kermissen

In de jaren '50 was het in onze streek erg in om Vlaamse kermissen te organiseren "voor het goede doel" en Sint Rochus werd uiteraard herhaaldelijk gevraagd zo'n kermis muzikaal op te luisteren.

Van 1950 tot en met 1959 werd de Vlaamse kermis van *Ganspoel*, ingericht door "de Blindenpater", jaarlijks aangedaan. Men speelde er op een kiosk.

... op de Vlaamse kermis te Ganspoel. Van links naar rechts : Robert Charlier, Louis Devos, Marcel Debrouwer, Maria Devos, Roger Charlier, Felix Charlier, Florent Miseur. De kenner zal opmerken dat "Orval" toentertijd een ingeburgerd biertje was.

Nog te Ganspoel. Van links naar rechts : René Vlasselaer, Emiel Vandenwayenberg, André Charlier en Florent Miseur.

In het college van Overijse speelde men in 1955, 1956 en 1958. Daarna kwam het H. Hartcollege van Tervuren aan de beurt. Er werd gespeeld van 1958 tot en met 1965. Men zag er een aankomende *Will Tura* zichzelf begeleiden op gitaar.

In diezelfde periode trok men ook enige keren (1964, 1965, 1966) naar de Breugelfeesten in het Kinderdorp van Pater *Merville*, alias “Nonkel Bob”, te Hoeilaart. Dit kinderdorp bestond uit een aantal paviljoenen die verspreid in het bos waren opgesteld en waar zo’n dertig ouderloze kinderen woonden.

Eizer-kermis is en was niet direct een “Vlaamse kermis” maar ook ter gelegenheid hiervan zette Sint Rochus zijn best beentje bij. In de jaren ’50 plaatste de gemeente Overijse een kiosk voor de kerk van Eizer ter gelegenheid van de grote kermis van juni. Op deze kiosk werd dan op maandagnamiddag na kermisdag door beide fanfares gespeeld. Uiteraard werd naderhand de toer der café’s gedaan...

De processies

Tot drie keer per jaar ging de processie indertijd uit, de zondag voor de kermis met “Hoogwaardig”, de zondag van de kermis zelf, en de zondag na Half Oogst, ten minste als het weer het toeliet. Het gebeurde namelijk regelmatig dat de processie op kermisdag “uitregende”.

Eén en ander zou te maken hebben met een feit dat zich in de jaren ’20 heeft afgespeeld. Tijdens het Lof in de namiddag op kermiszondag stond een bezoekende pater voor de gelovigen een donderpreek te houden. Het was erg warm die dag, en de deuren van de kerk stonden wagenwijd open. Danig gestoord door de muziek uit een kermisorgel dat bij “Pie” Vanderlinden stond opgesteld, vervloekte hij Eizer-kermis en voorspelde dat het die dag gedurende twintig jaar lang slecht weer zou zijn. Die vloek is volgens notoire autochtonen uitgekomen en speelt ons tot op heden nog regelmatig parten ...

De aloude processieweg ging langs *de Dreef*, die voor de gelegenheid fris gemaaid werd, naar de St Rochuskapel op *de Plaan*, en hij kwam terug langs de IJzerstraat en de Duisburgse Steenweg. Vóór de kerk werd er muzikaal afgesloten met het nationaal volkslied.

De straten waren met strooi-bloempjes bedekt en hier en daar was wit zand in kunstige patronen op het wegdek aangebracht. De huizen waar de processie langskwam waren feestelijk versierd, en in de deuropeningen of voor het open raam zag men een beeltenis van Onze-Lieve-Vrouw of van Onze-Lieve-Heer, geflankeerd door witte kaarsjes. Devoot knielden de mensen op het moment dat de “Hemel” passeerde, waaronder de priester de monstrans voor zich uitdroeg.

Deze beelden zijn zeer herkenbaar voor diegenen die nu nog jaarlijks de processie van Eizer meemaken, maar men zal toch al links of rechts gehoord hebben dat het vroeger “nog schooner” was. Dat kwam hoofdzakelijk door een massale deelname van de kinderen van “’t pensionaat”, waar de zusters al weken van tevoren in de weer waren om de kleurigste pakjes te naaien en te verstellen.

Sint Rochus mocht als oudste fanfare vlak voor “den Hemel” stappen, terwijl Eendracht Maakt Macht vooraan in de processie liep. De twee maatschappijen speelden om beurten. We

meldden eerder al dat het er op aan kwam om processiemarsen met de juiste lengte te kiezen, zodat elk van de beide fanfares aan zijn trekken kon komen én dat er vooral muziek kon gespeeld worden waar er huizen en dus ook toeschouwers stonden. Tenslotte was het belangrijk dat de laatste mars net afgelopen was vooraleer men aan de kerk terugkeerde, anders was pastoor Lombaerts niet goed gezind... Om de juiste timing te bewerkstelligen wachtte men soms iets langer vooraleer men met spelen begon, soms hield een fanfare zelfs halt, met als gevolg dat de processie in twee gesplitst werd.

Het gebeurde al eens dat één der fanfares zich niet aan de gemaakte afspraken hield, en bleef doorspelen terwijl de andere aan de beurt was. Zolang de processie lang genoeg was, gaf dit geen problemen, maar in latere tijden vloeiden hier wel enige conflicten uit voort. Deze werden echter uitgepraat, en sindsdien verloopt de processie in de grootste (melodieuze) harmonie.

Een laatste keer liep het mis in 1998, toen pastoor Ghysens na het terugkeren van de processie zijn “Hemel” verliet en de kerk binnenging zonder onze geliefde fanfare ook maar de kans te geven om in schoonheid te eindigen. Het is de brave man vergeven want het was zijn eerste processie te Eizer en hij was uiteraard nog niet op de hoogte van alle lokale regels en geplogenheden, maar wat is er na afloop van het gebeurde al niet gepalaverd geweest!

Het is sinds jaar en dag een vaste gewoonte om tijdens de processie halt te houden voor de St Rochuskapel. Traditiegetrouw wordt daar het plechtige “Te Velde” gespeeld, ook wel eens “den Aux Champs” genoemd. Van de halte op De Plaan maakte men in vroeger jaren handig gebruik om de droge kelen “te smeren”. De “rooden” kregen een glas aangeboden bij *Ferdinand Wauters*⁹⁹ en later bij zijn zoon *Karel*. De “blauwen” dronken een snelle slok bij *Frans Vanderkelen* (“Susse Prang”), die op “De Plaan” een café annex winkel hield. Later zou zijn zoon *Pierre* (“Pie Prang”) die traditie van drankbedeler voortzetten.

AUX CHAMPS !
pour Harmonie ou Fanfare par D. MOTTART

Clairons, Bugles

Harmonie fr 350 Fanfare fr 3 - doubles 0,10
D. MOTTART, Editeur, Louvain. Tous droits de reproduction réservés.

Ce morceau, dont une partie de la Brabançonne est jouée pendant la sonnerie des clairons, est destiné à l'inauguration de monuments élevés aux glorieux Morts pour la Patrie pendant la grande guerre; à la visite anniversaire aux dits monuments et peut aussi être joué aux processions à l'élevation du saint sacrement. Il est écrit de façon à pouvoir être exécuté par les sociétés ne possédant pas de clairons.

Brière de joindre le montant du prix à la commande, la musique n'étant pas envoyée contre remboursement, ni à l'essai, et de dire si les trombones doivent être en Sib ou en Ut.

Dit stuk, in hetwelk een gedeelte van het Vaderlandoch Lied gespeeld wordt, gedurende het klaroengeschal, is bestemd tot het inhuldigen van de gedenktekens, opgericht ter eere van de glorieijke dooden mit den groeten oorlog ofwel tot het jaarlijksch bezoek aan deze gedenktekens. Het kan ook gespeeld worden gedurende de processie's, bij de aanbidding van het heiligh sacrament. Het is zoo gewaarschuwd dat het ook kan uitgevoerd worden door de maatschappij, die geen klaroenen bezitten. Vriendelijck verzoek den prijs bij de bestelling te voegen, daar de muziek niet gestuurd wordt tegen terugbetaling noch ter inzage.

De partituur van het “Ten Velde”, dat in 1926 naar Lamme Tast werd opgestuurd. Nu nog valt om de twee jaar Sint Rochus de eer te beurt om dit muziekstuk tijdens de processie te spelen, en wel op het moment dat de priester de St Rochuskapel buitenkomt met de monstrans in de lucht geheven.

⁹⁹ Ferdinand Wauters, “Nanje va Waites”, °8/12/1863 - +28/6/1937.

Vele jaren heeft *Gustaaf Ceuppens* (“StAAF va Coeupper”), die knaap¹⁰⁰ was van de fanfare van ’48 tot ’55) met het kruis vooraan gelopen in de processie. Een enkele keer hadden enige snoodaards zijn kruis verstopt, op het moment dat hij zijn dorst op De Plaan aan het lessen was. Eer hij het teruggevonden had, was de processie al lang terug vertrokken, en moest StAAF met zijn kruis heel de stoet langs om terug de kop te bereiken.

In het collectieve fanfare-geheugen staat de droeve processie van 1996 gegrift, toen uitgerkend ter hoogte van de kapel onze geliefde *Paul Trappeniers*¹⁰¹ op 22 juni bezweek. Paul was dertig jaar lang secretaris van Sint Rochus geweest en al die tijd was hij met hart en ziel verknocht aan de fanfare. Zijn plotselinge dood veroorzaakte alom verbijstering en verslagenheid omwille van de symboliek alleen al : een vooraanstaand lid van Sint Rochus die sterft, in uniform, en in het aanschijn van de gelijknamige kapel...

De serenades

In vroeger jaren was het de gewoonte van de fanfare om het huwelijk van leden of van hun kinderen op te luisteren met muziek. Dit gebeurde dan meestal op zaterdagavond op de dag van de trouw. Het trouwfeest had toen nog plaats in het ouderlijk huis van de bruid en de fanfare toog daar dan ’s avonds naar toe om er een serenade te spelen.

Naast de muzikanten liepen een drietal mannen met toortsen, gestookt met carbuur, om de partituren te verlichten. Na de serenade werd er uiteraard iets “geschonken”, en de mannen kregen een sigaar. Daarna trok men vaak in stoet, het jonge paar en de feestvierders inbegrepen, naar de zaal bij Lamme Tast waar er gedanst werd. Regelmatig liep zo’n serenade wat uit, en kwam men pas op zondagmorgen terug thuis.

De alleroudste muzikanten herinneren zich nog het huwelijk van *Frans Ceuppens* in de jaren ’20. Hiervoor was men te voet naar Tombeek getrokken! Na de serenade kreeg ieder muzikant twee stukken taart. Er werd uiteraard ook meer dan één *Faro* gedronken, en de op de terugtocht moet de fanfare er ongeveer hebben uitgezien als het leger van Napoleon na de slag van Waterloo. Men besloot op zeker ogenblik een “wegje binnendoor” te nemen. Bij het beklimmen van een steile graskant kreeg de man met de “groskès” één der deksels tegen zijn neus, waardoor een pas geheelde wond opnieuw hevig aan het bloeden is gegaan.

In april 1934 werd het huwelijk van *Karel Wauters* en *Elisa Wijnants* in de Veeweide muzikaal opgeluisterd. Op de terugweg reed chauffeur van dienst *Firmin Sterckx* aan de kerk van Duisburg rechtdoor richting Tervuren en vandaar naar Brussel, waar *Alexis Vandenwayenberg* (“Sik van Weives”) een café had geopend. Nadat men daar nog wat verder geklonken had op het jonge paar nam men *Joannes Peiremans*, die al flink boven zijn theewater was, mee naar het toilet om hem zozegd naar huis te laten bellen. In de plaats van de hoorn van een telefoontoestel gaf men hem het handvat van de “chasse” van de wc. En de brave man belde naar huis : “Marie, ge moogt niet kwaad zijn, maar we zijn hier een beetje blijven plakken...”.

¹⁰⁰ De taak van de “knaap” bestond er uit de “muzieken” te bewaken wanneer de fanfare halt gehouden had bij een café en de muzikanten binnen hun dorst lesten. De knaap ging ook rond met de kan bier tijdens sopers of serenades. In sommige fanfares droeg de knaap eveneens de “grosse caisse” op zijn rug tijdens optochten.

¹⁰¹ Paul Trappeniers, °13/7/1938 - +22/6/1996.

In de jaren '30 werd de fanfare tweemaal ten kastele de Marnix uitgenodigd om het huwelijk van de jonge gravinnen muzikaal te omkaderen. Het verhaal wil dat *Jan Roekens* ("Jan Roenk") op één van deze "deftige" feesten rondliep met openstaande broek. Door zijn omvangrijke buik (die hij nodig had voor het bespelen van de "groskès") had hij deze onwelvoeglijkheid niet opgemerkt, en men diende hem daar (discreet ?) op attent te maken.

Na de tweede wereldoorlog verwaterde dit mooie gebruik en Sint Rochus gaf haar laatste serenade op de Ketelheide in 1948 bij het huwelijk van *Robert Charlier* en *Valentine Mommaerts*.

De Jubilees

In 1948 werd het 50-jarig jubilee van *Leopold Dewilder* als muzikant met veel machtsvertoon gehuldigd¹⁰². Vóór zijn huis langs de Duisburgse Steenweg en temidden van zijn serres gaf de Koninklijke Fanfare Sint Rochus een concert weg, dat gedirigeerd werd door chef Vandenhouten.

In 1948 werd Leopold Dewilder gehuldigd met veel machtsvertoon.

De fiere muzikant luistert naar de redevoering van chef Vandenhouten. Zijn vrouw Josephine Dekerk houdt het mooi ingekaderde portret van de jubilaris vast, het geschenk van de fanfare. Naast Jules Vandenhouten luisteren Louis Devos en Emiel Dekelver aandachtig mee.

¹⁰² Bij Eendracht Maakt Macht scheen men niet erg opgezet met dit evenement. Leopold tenslotte het grootste deel van zijn carrière bij hen gespeeld...

Van links naar rechts : Charel Dekelver, Leopold Dewilder, Leopold Tastenhoye, Louis De Greef.

Menigmaal werd ook een gouden, diamanten of briljanten bruiloft met een optreden bedacht. De manier waarop deze jubilees muzikaal omlijst werd, kon verschillen. Soms speelde men een serenade aan huis, ofwel begeleidde men de feestelingen in stoet tot aan de kerk. Ook de jubileummis werd wel eens met muziek opgeluisterd. Er werd onder andere gespeeld voor :

- Louis Vanzegbroeck (“Paikke Vlas”) en Marie Dewaet: 50 jaar getrouwd in 1954.
- Wynand Tastenhoye en Virginie Debois: 50 jaar getrouwd in 1970.
- Henri Van Loock en Philomena Wauters: 50 jaar in 1979, 60 jaar in 1989, 65 jaar in 1994, 70 jaar in 1999.
- Pierre Tastenhoye en Jeanette Wijnants: 50 jaar getrouwd in 1979, 60 jaar in 1989.
- Kamiel Hanssens en Jeanne Sterckx: 50 jaar in 1980 en 60 jaar in 1990.
- Leopold Tastenhoye en Yvonne Reniers: 50 jaar in 1981, 60 jaar in 1991, 65 jaar in 1996.
- Louis Michiels en Rosa De Bruecker: 50 jaar in 1997.

In 1989 vieren Pierre Tastenhoye en Jeannette Wijnants hun zestig jaar getrouwd. Het jubilerende paar in de feesttent in gezelschap van president André Charlier.

1994 : briljante bruiloft van Henri Van Loock en Philomena Wauters. Aan De Fraat geeft de fanfare een muzikaal huldebetoon. Henri (rechts) en naast hem zijn zonen Fernand en Jozef, alle drie trouwe muzikanten, luisteren vol bewondering.

Begravenissen

Toen het gebruik van lijkwagens nog niet algemeen was, ging men met muziek het lijk ten huize afhalen. De kist werd naar de kerk gedragen door de burens of door de leden van de fanfare. Tegenwoordig wordt de lijkstoet opgewacht in de nabijheid van de kerk.

Vroeger werden alle leden van de fanfare met muziek naar hun laatste rustplaats begeleid maar nu valt deze eer enkel nog te beurt aan muzikanten en bestuursleden en alleen als de begrafenis op zaterdag valt.

Op het kerkhof wordt een grafrede (de “dichten”) gehouden door één der bestuursleden. Lange jaren kwijtte Jules Vandenhouten zich van deze droeve taak. Later nam *Guillaume Charlier*¹⁰³ van hem over tot aan de begrafenis van zijn goede vriend Lamme Tast in 1948. Jom had het toen bijzonder moeilijk om deze taak te vervullen, en kapte er nadien mee. Hij werd opgevolgd door *Roger Charlier* en *Hubert Miseur*. De fakkel werd later doorgegeven aan *Paul Trappeniers*. *Lucien Tastenhoye* sprong geregeld in voor Paul en tegenwoordig is Lucien bijna altijd de man van dienst.

Voor ieder afgestorven lid laat de fanfare een “mis lezen” en minstens éénmaal per jaar wordt ter nagedachtenis van alle afgestorven leden de mis door de fanfare muzikaal opgeluisterd.

Sinds de tweede wereldoorlog wordt er eveneens met Allerheiligen om beurt door de twee muziekmaatschappijen op het kerkhof gespeeld. Na de dodenmars schelt de *Brabançonne* over de dodenakker, en, wanneer Sint Rochus aan beurt is, wordt de nationale hymne sinds enige jaren gevolgd door de *Vlaamse Leeuw*.

En minstens éénmaal per jaar wordt er in de kerk gespeeld, ter nagedachtenis van de afgestorven leden.

¹⁰³ Guillaume Charlier, “Jom va Feike Wit”, °8/7/1896 - +28/10/1979.

Over teerfeesten en andere eetfestijnen

Zoals elke Eizerse vereniging die zichzelf respecteert, brengt onze fanfare jaarlijks haar leden samen rond de tafel. Traditioneel spreekt men van een “teerfeest” of “souper”. Werden deze eetfestijnen aanvankelijk op het einde van december gehouden, vanaf 1987 vonden zij plaats omstreeks de helft van deze maand. Pas in 1996 is het laatste weekend van februari de souperavond geworden.

Steevast stond er beefsteak op het menu. In het “groot kasboek” vinden we de uitgaven voor het souper van 1920 terug :

- 50 pond vlees aan 8 frank per kg.: 200 frank
- 40 kilo aardappelen : 18 frank
- 2 kilo boter : 30 frank
- 1 pot mosterd : 4 frank
- 7 broden : 12 frank
- azijn : 1 frank
- 1 kilo ajuin : 1,25 frank
- 2 muscaatnoten: 0,40 frank

Voor de bereiding werd 5 frank betaald.

In de jaren na de eerste wereldoorlog was *Leopold Dekens* uit Tervuren de leverancier van het vlees. Later werd het vertrouwen geschonken aan de lokale beenhouwer *Robert Vlasselaer*.

De lappen vlees werden in een grote stoofpot aangebakken en lagen daar vaak al van 's middags in te sudderen waardoor enige gelijkenis met schoenzolen kon ontstaan. Aan tafel zelf gebeurde de finale verdeling en omdat het verschil in grootte van de steaks soms tot onenigheden en gemor leidde, zond men op een gegeven ogenblik zelfs de morgen van het souper een bestuurslid naar de beenhouwer om erop toe te zien dat het vlees in even grote stukken werd gesneden, drie stukken uit één kilo.

Aan de leden die niet op het souper aanwezig konden zijn, werd de beefsteak zelfs aan huis gebracht.

De hoeveelheden vlees die werden verorberd namen gestaag toe van 50 pond in 1920 tot 100 kg in 1948. In de jaren '50 nam het totale gewicht weer af tot 75 kg in 1960, waarna er weer een systematische stijging valt waar te nemen tot 131 kg in 1980, toen nog aan 127 frank per kg!

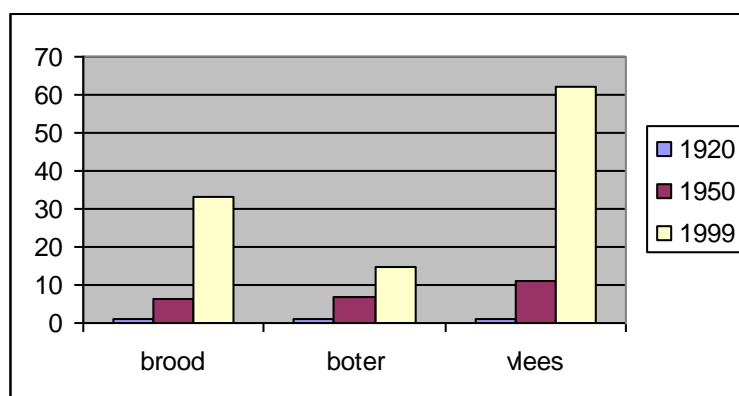
Maar er werd kennelijk niet altijd beefsteak gegeten. Enkele keren kwam er “kicken” op het menu en in 1977 beslist de fanfare tot de aankoop van een varken. Het beest werd door *Robert Vlasselaer* geslacht ten huize van *Leopold Tastenhoye* en er door *Yvonne Reniers* en *Jeannette Wijnants* vakkundig in pensen verwerkt. Het kasboek vermeldt in detail alle ingrediënten voor het maken van de pensen en ze moeten duidelijk in de smaak gevallen zijn want het jaar daarop mocht Robert twee varkens kelen.

Over hoe het menu indertijd vervolledigd werd tasten we in het duister. Pas vanaf het midden van de jaren '60 maken de jaarrekeningen melding van aankoop van groenten. Waarschijnlijk werden ze voorheen geschonken door één of ander genereus lid. En de laatste decennia is witloof blijkbaar de favoriete groente van Sint Rochus geweest.

Vanaf 1947 is er ook een nagerecht op het souper, althans volgens de jaarrekeningen. Van 1947 tot 1956 werden er appelsienen geserveerd, met een uitzondering in 1952, toen men patisserie op z'n bord kreeg. Na 1956 kreeg men een stuk taart als nagerecht, met alweer een uitzondering in 1970, toen er “crème glacé” geserveerd werd.

Tot 1955 werd er op het souper blijkbaar enkel bier gedronken. In 1920 mocht “Corbeel” een half vat bier leveren voor het souper. Het jaar erop was er al een volledig vat nodig en vanaf de jaren '30 zwijgt de jaarrekening wijselijk over de hoeveelheden bier.

Door de grote nauwkeurigheid waarmee de uitgaven voor het teerfeest in het kasboek werden bijgehouden, is het ons nu mogelijk om de evolutie van prijzen te vergelijken voor een aantal basis-voedingsproducten. Zo merken we dat boter tot in de jaren '50 een duur goedje was en een aparte post in elke jaarrekening. Indien we de prijs in 1920 als eenheid nemen en hem vergelijken met deze in 1950 en 1999, komen we tot de vaststelling dat vooral de prijs van het vlees sterk de hoogte is ingegaan :

De fanfare kocht wel “telloren”, “tassen” en “schotels” aan maar voor bestek moest elke disgenoot zelf zorgen, en deze regel werd nog niet zo heel lang geleden afgeschaft.

Soupers waren tot aan de tweede wereldoorlog vooral een mannenzaak. Pas vanaf 1946 is er in het kasboek sprake van “opleg vrouwen”. We vermoeden dat het hier niet gaat over het opleggen of steriliseren van vrouwen maar over het feit dat de echtgenotes vanaf toen, mits een bepaalde financiële bijdrage, mee mochten aanzitten. Toch waren er al van in het begin vrouwen bij het souper betrokken. De jaarrekeningen uit de jaren '20 melden kosten voor “meisjes”. U moet er niets achter zoeken, want het gaat hier om hulp in de keuken en bij het opdienen. In sommige gevallen worden de meisjes zelfs bij naam genoemd : in 1921 werd 10 frank betaald aan “Eliza Karels”,¹⁰⁴ en ook de namen van “Emma”, “Yvonne” en “Evlina”¹⁰⁵ vinden we terug. Of de bereidwillige vrouwen ook later nog betaald werden voor koken en opdienen is minder duidelijk.

Vanaf 1960 bleek de keuken in de oude zaal “Scala” te klein. Men week toen uit naar de keuken van het klooster en kon bovendien rekenen op de hulp van enkele zusterkes¹⁰⁶. In 1999 werd voor het eerst beroep gedaan op een traiteur en mochten eindelijk “alle” vrouwen van Sint Rochus eens genieten van het souper.

¹⁰⁴ Eliza Carels, “Zaikke Tast”, °4/9/1898 - +17/3/1984.

¹⁰⁵ Emma, Yvonne en Evelyne Reniers.

¹⁰⁶ Waarvoor het klooster uiteraard vergoed werd.

Zo'n souper is uiteraard niet alleen een kwestie van eten en drinken. Er werd ook wel eens gedanst. In 1971, 1974 en 1976 was er volgens de jaarrekening zelfs een heus "bal souper" en om de kas te spijsen was er uiteraard ook ieder jaar een tombola¹⁰⁷. De prijzen werden aangekocht bij de lokale handelaars maar het bestuur rekende er ook op dat deze laatsten de pot zelf wat aandikten, hetgeen uiteraard meestal gebeurde. In 1999 werd de tombola vervangen en werd een bierkorf verkocht na openbaar opbod.

Met zoveel leden verzameld op één plaats is het souper voor het bestuur een geschikte gelegenheid om verslag uit te brengen over het reilen en zeilen van de fanfare. In het verleden werd hierbij ook vaak voorgelezen uit het oude kasboek maar we nemen aan dat er wel eens "details" overgeslagen werden.

Vanaf 1983 organiseert Sint Rochus naast het souper ook een jaarlijkse pannenkoekenavond, waarvan de opbrengst in hoofdzaak naar de jeugdwerking gaat.

ZATERDAG 27 OKTOBER 1984 vanaf 19 uur

Zaal SCALA (rechtover de kerk van Eizer)

Grote Pannenkoekenavond

ten voordele van en met muziek door de
JEUGD VAN DE KONINKLIJKE FANFARE SINT-ROCHUS
uit Eizer-Overijse

DEELNAME IN DE ONKOSTEN : 60 Fr.

= 2 Pannenkoeken + 1 tas koffie

In 1984 had je voor 60 frank nog het één en het ander...

En sinds 1994, nadat de toneelgroep "Jong maar Moedig" haar "Penskot"¹⁰⁸ opgaf, organiseert de fanfare ter gelegenheid van de Eizerse feesten een restaurant (pensen of kip). Aanvankelijk vond men dit restaurant terug in Zaal Scala, later verhuisde het naar de feestzaal van het klooster.

¹⁰⁷ Het kasboek maakt in 1948 voor het eerst melding van een tombola.

¹⁰⁸ U leest hier meer over in het volgende hoofdstuk.

De concertavonden

Van bij het ontstaan van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus hielden de spelende leden er aan om hun muzikale vorderingen kenbaar te maken aan een groter publiek. Dat gebeurde dan tijdens de jaarlijkse concertavonden, die van oudsher plaats vonden in februari. In 1953 besloot men het concert te verschuiven naar half december. Dat jaar vonden er dus twee concertopvoeringen plaats, één in februari en één in december. Om de concertmaand te vervroegen waren er gegronde redenen. Ten eerste viel februari op het einde van het concertseizoen, en om te vermijden dat de mensen aan “concertitis”¹⁰⁹ zouden gaan lijden, wou men veeleer bij de eersten zijn om genoeg volk op de been te brengen. Ten tweede dacht men dat, aangezien december over het algemeen zachter weer kent dan februari, de mensen minder gemakkelijk zouden moeten thuisblijven vanwege barre weersomstandigheden...

In 1987 werden de muziek-, toneel- en dansavonden, zoals ze van toen af heetten, nogmaals verplaatst, dit maal naar het laatste weekend van november wat 14 dagen vroeger was dan voorheen. In december waren er namelijk te veel jonge muzikanten met schoolexamens.

Aanvankelijk bleven de feestelijkheden beperkt tot zondagavond, de gebruikelijke uitgangsavond in die tijd. Later werden daar ook de zaterdag- en maandagavond bij betrokken. Pas tijdens de laatste decades van deze eeuw werden vrijdag, zaterdag en zondag de concertavonden gehouden en sinds 1997 werden ze beperkt tot zaterdag- en zondagavond.

We schreven reeds eerder dat het eerste concert plaatsvond in de Ballingstraat, in het huis waar later *Jean-Baptiste Vanderlinden* zou wonen. Daar werd herberg gehouden, en op de zolder was plaats genoeg voor een muziekopvoering. Nadien verhuisden deze muziek evenementen naar de zaal van *Philippus Van Craenenbroeck* en na het schisma van 1893 naar de zaal van *Franciscus Tastenhoye*.

De Boerenkommandant Scheepers

Bekroond drama in één bedrijf, met of zonder vrouwenrol.

PERSONEN:

J. Vandenhouten - PAUL SCHEEPERS, Boerenbevelhebber.
M. Tastenhoye - KARL SCHEEPERS, Paul Scheepers' broeder, oud 16 jaar.
M. De Kerk - MARTHA BAUWENS, Paul Scheepers' verloofde.
L. De Kerk - LORD KITCHENER, opper-bevelhebber van het Engelsch leger.
H. De Kerk - BARLEY, Engelsch bevelhebber der leg-plaats van Graaff-Reinet.
A. Vannerom - WOOD, bevelhebber van het strafingspeloton.
L. De Kerk - EDWARDS, adjudant, gewezen voogd van luitenant Wood.
- POWELL, Barley's ordonnantie-officier.
- REEVES, Lord Kitcheners' ordonnantie-officier.
- Twee korporaals.
- Twee soldaten.
- Een schildwacht.
- Trommelslagers. Engelsche soldaten.

Het toneel is Graaff-Reinet (Kaapkolonie) op 18 Jan. 1902.

De Boerenkommandant Scheepers op zijn lijdensbed.

Tekstboekje van een stuk toneel uit langvervlogen tijden. De Boerenkommandant Scheepers, door Felix Copis, werd in 1907 uitgegeven bij Stoomdrukkerij Van Straelen-Coene uit Cortessem.

¹⁰⁹ Concertitis : een medische term voor “een overdaad aan concerten”.

Het eerder vermelde kasboek leert ons dat er in ieder geval vanaf 1920 tot en met 1938 steevast concert met toneel was. Uit 1926 dateert onderstaande aankondiging van een "prachtig concert gevolgd van bal". We leren eruit dat na het concertgedeelte onder leiding van Jules Vandenhouten een toneelopvoering volgde van "de familiën Stijn en Bolus", een blijspel in drie bedrijven door *Karel Van Rijn*. Acteurs waren *Alexis Vandenwayenberg*, *Sylvie Vanoverloop*, *René Reniers*, *Louis Vanoverloop*, *Emma Reniers*, *Elisa Carels*, *Camiel Ceuppens*, *Daniel Scheepmans* en *Louis Michiels*.

Na het toneel was er bal.

EYZER (OVERYSSCHE).

OP ZONDAG 7 FEBRUARI 1926, OM 6 1/2 URE STIPT
PRACHTIG

CONCERT gevolgd van BAL

te geven door de Fanfaren-Maatschappij « SINT-ROCHUS »
IN HAAR LOKAAL BIJ DEN HEER FRANS TASTENHOYE,
onder het bestuur van Mr JULES VANDENHOUTEN.

* PROGRAMMA : *

1e MARCHÉ DE L'INDÉPENDANCE, van A. NOREL, door de Fanfare.
2e FLOTS DE PERLES, (Ouverture), Ad. DAUFMEGIE, »
3e ROSAMUNDA, (Valse de Concert), A. OMERS, »

4e KLUCHTLIED, te zingen door M. COPPIETERS.
5e TWEEZANG, uit te voeren door A. VANDENWAYENBERG & Mej. YVONNE RENIERS.

De familiën STIJN en BOLUS!

Geprimeerd blijspel in drie bedrijven, door Karel Van Rijn,

PERSONEN :

STIJN, margarinefabrikant,	A. Vandenwayenberg.
CAROLINA, zijn vrouw,	Mej. S. Vanoverloop.
LEOPOLD, hun zoon,	R. Reniers.
BOLUS, boter- en kaashandelaar,	L. Vanoverloop.
MINA, zijn dochter,	Mej. E. Reniers.
RIK SNAPS, commissionaris,	M. Coppeters.
ROSA, zijn dochter,	Mej. E. Carels.
HAANTJES, boekhouder,	C. Ceuppens.
SLABBEN, schouwburgbediende,	D. Scheepmans.
JAN, huisknecht,	L. Michiels.

7^e TWEEZANG, uit te voeren door LOUIS MICHIELS & A. VANDENWAYENBERG.

— De piano zal gehouden worden door G. Afsteens —

Verboden te rooken vóór en onder het Concert. — Het Bestuur behoudt zich alle recht.

* BAL *

- ALGEMEENE INKOMPRIJS: 3 FRANK. -

HET BESTUUR:

De Schrijver,	De Schatbewaarder,	De Ondervoorzitter,	De Eervoorzitter,
Cl. Reniers.	Th. Dekens.	H. Debrouwer.	M ^r Graaf John de Marnix de St. Aldegonde.
De Commissarissen:			
J. Vlasselaer.	J. Charlier.	J. Michiels.	L. De Greef.
Ch. Vandenwayenberg.	G. Charlier.	Ch. Dekelver.	K. Platteborze.

Overysche. — Drukk. Felix Vandendael, Heuvelstraat.

Aankondigingsaffiche uit 1926. Voor 3 frank kon men toen een prachtige avond meemaken.

De bestuursleden, “commissarissen” werden ze toen nog genoemd, waren *Jean Vlasselaer*, *Jozef Charlier*, *Jozef Michiels*, *Louis Degreef*, *Charel Vandenwayenberg*¹¹⁰, *Guillaume Charlier*, *Charel Dekelver*¹¹¹, *Karel Platteborze*¹¹². *Clement Reniers*¹¹³ was toen “schrijver”, *Theophiel Dekens*¹¹⁴ schatbewaarder, *Henri Debrouwer*¹¹⁵ ondervoorzitter, graaf *John de Marnix* erevoorzitter en *Engelbert Mommaerts* voorzitter.

De affiche leert ons eveneens dat er tussen muziek en toneel en ook tussen toneel en bal gezongen werd en wel door *Modest Coppieters*¹¹⁶, *Alexis Vandenwayenberg*, *Louis Michiels*¹¹⁷ en *Yvonne Reniers*. De piano “werd gehouden” door Gustaaf Alsteens, waarover we het al eerder hadden.

Tot aan de tweede wereldoorlog was het gebruikelijk enkele klucht- en levensliederen te zingen op het “concert”. De zangers en zangeressen stonden opgesteld vóór het gordijn. Begeleiding gebeurde zoals gezegd aanvankelijk op piano maar later werd er ook begeleid op accordeon, onder andere door *Jean Craps* (“Jan van Linne”).

Enkele andere begenadigde zangers en zangeressen van vóór wereldoorlog II waren : *Jeannette Wijnants*, *Theophiel Vanoverloop*¹¹⁸, *Jules Vandenhouten*, *Victor Roekens*¹¹⁹, *Marcel*¹²⁰ en *Maria Debrouwer* en zoals u al eerder kon lezen *Maurice Kumps*. Beroemd was het duet van Jeannette Wijnants en Theofiel Vanoverloop en ook het opmerkelijke optreden van Maurice Kumps en Victor Roekens, beiden in vrouwenkleren, blijft in het geheugen van velen gegrift.

Na de oorlog werd er nog gezongen door onder andere *Felix* en *Roger Charlier*, *Jean Craps*, *Victor Vangeneugden* en *Frans Tastenhoye*, de huidige president. Tijdens één van de laatste zangstunden gooide Frans’ zus *Marie Tastenhoye* een emmer water uit over Felix Charlier, die aldoor met zijn stok stond te zwaaien... Geen nood : het hoorde bij het stuk dat ze brachten!

Maar het zingen werd minder en minder populair en in het begin van de jaren ’50 werd achter dit mooie gebruik een definitief punt gezet.

U kon reeds eerder lezen dat het eerste naoorlogs concert plaats vond in 1946 in de Zaal Scala bij Wynand Tastenhoye. Vanaf dat jaar tot op heden werd een ononderbroken reeks concerten opgevoerd. Toneel met eigen acteurs zou er worden gespeeld van ’46 tot ’63, en van ’76 tot en met 1998.

¹¹⁰ “Charel va Weives”

¹¹¹ Charel Dekelver, “Charel va Lonnes”, °16/4/1890 - +1/1/1966.

¹¹² “Naikke Prat”

¹¹³ Clement Reniers, “pei boer”, °16/7/1879 - +28/12/1969.

¹¹⁴ “Fille van de Lange”

¹¹⁵ Het gaat hier niet om de eerste president “Hainke de Brèver” maar om zijn kleinzoon “Reeke de Brèver” (°17/5/1887 - +4/1/1964).

¹¹⁶ Modest Coppieters, °2/12/1889 - +24/4/1936.

¹¹⁷ Louis Michiels, “Lowee va Kelves”, °13/7/1907 - +6/7/1984.

¹¹⁸ Theofiel Vanoverloop: alhoewel hij naar Sterrebeek verhuisd was, bleef hij trouw lid van de fanfare en miste hij weinig repetities. Hij kwam daarvoor op de fiets naar Eizer.

¹¹⁹ Victor Roekens, “de Fik va Jan Roenk”, °14/3/1910 - +25/4/1976.

¹²⁰ Marcel Debrouwer, “Marcel van Brèver”, °7/3/1918 - +18/1/1989.

MUZIEK!

SHOW!

DANS!

dit alles op de

JAARLIJKSE

FEESTAVOND

van de

Koninklijke Fanfare *Sint Rochus*

1874

EIZER-OVERIJSE

1968

met toelating van de gemeenteoverheid

ZONDAG 8 DECEMBER 1968 te 18u.30

IN HAAR NIEUWE FEESTZAAL

SCALA

BIJ LOUIS KENNES-HEMELEERS

Algemene Toegangsprijs 35 F.

HET BESTUUR:

Ere-voorzitter: R. DECOSTER

Ere-ondervoorzitter: Cl. RENIERS.

Voorzitter,	Ondervoorzitter,	Sekretaris,	Schatbewaarder,
A. Charlier	K. Hanssens	P. Trappeniers	L. Tastenhoye

Leden:

L. Van Loock	L. Franken	K. Wauters	H. Van Loock	M. De Brouwer
F. Tastenhoye	J. De Kelder	L. Michiels	H. Miseur	

De aankondiging van de jaarlijkse concertavond uit 1968. In dat jaar opende de nieuwe feestzaal Scala van Louis Kennes haar deuren...

Vroeger was het de gewoonte dat de eigenaar van de zaal deze in orde zette voor het concert. De opbrengsten van de tap waren dan ook volledig voor de uitbater. Pas in 1972 werd bekomen dat de inkomsten van de toog in de zaal naar de kas van de fanfare vloeiden.

Het voorlaatste muziekconcert in Zaal Scala in 1995.

Sinds een goede twintig jaar bestaat de traditie dat sponsors van de fanfare hun naam laten noteren op de bekende borden die, na eerst een tijdlang het café van Michel Kennes te hebben getooid, nu ook meegaan op verplaatsing naar Pachthof Stroykens, waar sinds 1997 de jaarlijkse concertavonden doorgang vinden.

DAVIDSFONDS - AFDEELING EIZER

ALLEN NAAR DE PAROCHIALE FEESTZAAL
OP ZONDAG 14 JANUARI 1940, te 6 uur.
PRACHTIG TOONEELFEEST

PROGRAMMA :

EERSTE DEEL

1. LIED.

2. **HET VALSCHE ETIKET**

Klucht in een bedrijf

PERSONEN :

SAMSON, geldschieder
ZACHARIAS MOOT, zijn bediende
EEN PORTIER,
DIJKBERG, werkman
GROOTHUIS, chef van een technisch bureau
VAN DELDEN, grossier
KLAASSEN, kruidenier
BIK, inspecteur van een vereeniging tot bestrijding van den woeker
HEER RADDER,

J. Mommaerts
M. Mommaerts
J. Craps
Fr. Cordemans
R. Charlier
Alf. Vandenwayenberg
W. Van Loock
M. De Taeye
J. Coppieters

Speelt ten huize van Samson

10 MINUTEN POOS

TWEEDE DEEL

1. LIED.

2. **EEN VERJONGINGSKUUR**

Klucht in twee bedrijven

PERSONEN :

PROFFESOR Dr BLIKMAN,
JAN BLIKMAN, zijn neef ; koopvaardij - officier
HARRY VERMAAS, buurman en huisvriend
OUWE BRAM, de tuinman
FRITS, zoon van Bram, huisknecht
HOOGSTRA, vader
GEETJE, zoon van Hoogstra

A. }
B. }
C. }
D. }
patienten

F. Charlier
M. Van Zegbroek
J. Cammaerts
R. Van Zegbroek
G. Van Geneugden
Fr. Cordemans
M. Michiels
R. Charlier
M. De Taeye
G. Van Loock
J. Craps

Speelt ten huize van Prof. Blickman

PRIJZEN DER PLAATSEN

VOOR DE LEDEN VAN 'T DAVIDSFONDS 1 FR.
NIET LEDEN 3 FR. (2 fr. voor de kinderen)

Drukkerij V. STAS. Kaelheide. Huldenberg

Aankondiging van een "Prachtig Toneelfeest" door het Davidsfonds van Eizer in 1940. Het eerste stuk handelt over een joodse geldschieder. Had het antisemitisme op dat moment ook bij ons ingang gevonden?

De toneelkring Jong maar Moedig

Er bestaat te Eizer een lange toneeltraditie. Reeds bij de eerste concerten van de kersverse fanfare werd er “een klucht” of “nen dram” gespeeld na het muziekgedeelte. Maar niet alleen binnen de fanfare speelde men toneel. Tijdens de oorlogsjaren werd in de parochiezaal wel vier tot vijf keer per jaar een toneelstuk opgevoerd. Velen herinneren zich nog de toneelopvoeringen van de BJB, van het Davidsfonds en vooral van Eendracht Eizer! We vertelden u eerder al dat deze voetbalploeg (sic) zich destijds inderdaad ook op dit vlak zeer verdienstelijk maakte. Een aantal acteurs maakten deel uit van verschillende toneelgezelschappen tegelijk en studeerden zodoende tot drie verschillende toneelstukken na en door elkaar.

Voor de eerste wereldoorlog en ook tussen de twee oorlogen waren het lange tijd “chef” *Jules Vandenhouten* en “onderchef” *Staf Alsteens* die het toneel aanleerden. Men sprak toen nog niet van regisseurs. Van Alsteens wordt verteld dat hij tijdens de repetities wel eens de meisjes in hun billen durfde knippen.

*René Charlier*¹²¹ volgde halfweg de jaren '30 Vandenhouten en Alsteens als regisseur op. Naast *Victor Roekens* en *Maurice Kumps* citeren we nog *Guillaume Vangeneugden*¹²², *Louis Vandenwayenberg*¹²³ en diens zuster *Marie* als andere begenadigde acteurs uit die periode.

Voor de oorlog trad het dienstdoende toneelgezelschap niet op onder eigen naam. De naam “Jong Maar Moedig” moet uit de na-oorlogse periode dateren al is het ons onduidelijk vanaf wanneer hij echt in zwang is geraakt. Wel wordt verteld dat het *Jan Tastenhoye* was die “het kind een naam heeft gegeven”.

René Charlier nam na de oorlog de draad van de regie weer op en leerde opnieuw toneel aan, samen met *Lucas Nijs* die instond voor de dictie¹²⁴. Enkele sterspelers uit de na-oorlogse periode waren onder andere *Louis Devos*, *Jef Van Loock*, *Roger Charlier*, *Jan Tastenhoye*, *Marcel Vanzegbroek*, *Marcel Debrouwer*, *Emiel Decoster*, *Frans Dekerk*, *Frans Tastenhoye* en later *Emiel Michiels*.

René Vlasselaer had in Duisburg al een stevige reputatie opgebouwd als regisseur en acteur. Mensen van Eizer trokken zelfs naar Leefdaal om hem te zien spelen en toen hij in 1952 aangeworven werd als dirigent van Sint Rochus, kreeg hij er ook hier meteen de rol van regisseur en acteur bovenop.

Onder de oorlog had *Robert Charlier* dienst gedaan als “souffleur”¹²⁵ tijdens de toneelstukken van Eendracht Eizer en de BJB, en na de oorlog zette hij die taak verder bij Sint Rochus. Tijdens een klucht kon het gebeuren dat hij zelf in een lach schoot zodat de toneelspelers het op die momenten even zonder hem moesten doen... Van 1952 tot 1963 nam Robert's schoonbroer *René Mommaerts* zijn plaats “in den bak” in.

¹²¹ René Charlier, “Renei va Feike Wit”, °19/7/1904 - +15/5/1987.

¹²² “Jokke va Toinke”.

¹²³ Louis Vandenwayenberg, “Lowee va Miel”, °3/7/1913 - +5/2/1980.

¹²⁴ Lucas Nijs, afkomstig uit Blanden, kwam in het begin van de jaren '30 naar Eizer als schoolmeester en trouwde hier met Leontine Debrouwer, dochter van de eerste president Henri “Hainke” Debrouwer. Zij zou later naast haar man onderwijzeres worden in de gemeentelijke lagere jongensschool van Eizer.

¹²⁵ toefluisteraar

Voor toneelrekwisieten, belichtingsmateriaal, decors en grimmage kon men terecht bij *Florent Vandenberghe*. Florent was afkomstig uit een familie van circusartiesten en mensen uit het varieté-theater, en hielp mee de toneelvoorstellingen het nodige élan te geven!

Zolang er in de oude Zaal Scala gespeeld werd, vond het schminken en omkleden van de acteurs plaats beneden in de keuken van het café. De gekostumeerde spelers moesten dan langs achter naar buiten, en de ladder op om boven door een raam naar binnen te kruipen. Dat was de enige manier om ongemerkt achter op het podium te geraken.

De volledige lijst van gespeelde stukken uit die periode hebben we niet kunnen achterhalen maar hier volgen er toch enkele :

II.

*Door de toneelkring "Jong maar Moedig,"
onder leiding van dhr. Luc Tastenhoye*

Opvoering van :

**De kunstenaar
van Straatsburg**

Drama in zes bedrijven

Rolverdeling :

JOSUA, kunstenaar van Straatsburg	Emiel Michiels
MACHTELD, zijn pleegzuster,	Verheyden Jul.
Meester BOHARDI, wapenschilder.	Vlasselaer Florent
NEZA, zijn dochter, schilderes,	Verheyden Irène
Graaf KOENRAAD, edele van Straatsburg,	Van Loock Frans
Ridder VRIJBURG,	Van Loock Raym.
Hertog ISWALD, president van 't Senaat	Tastenhoye Luc
KASPAR, lid van 't Senaat,	Michiels Maurice
Lid van Senaat,	Roeykens Marcel
De beul van Straatsburg,	Franken Hugo
Schildknaap,	Kennes Nicole
Soldaat.	Dekelver Roland
Soldaat,	Vandenwayenberg Etienne

*Toneelschikking, kostumes, verlichting en grimeren
door het huis Florent Vandenberghe.*

- 1946 : Niet ieder paar hoort bij elkaar
- 1948 : Dolle Hans
- 1950 : Roosje
- 1951 : Jacoba van Beieren
- 1952 : De trompetter van Lübbingen
- 1958 : In de schaduw van de guillotine
- 1959 : Stijfkop
- 1961 : De kunstenaar van Straatsburg
- 1962 : De wonderdokter
- 1963 : Engel in 't pandjeshuis

*Momentopname van "De Kunstenaar uit Straatsburg"
in de oude Zaal Scala in 1961 met Emiel Michiels
en Juliet Verheyden in de hoofdrollen.*

In 1951 trok men zelfs op verplaatsing. Het stuk "Jacoba van Beieren" werd opgevoerd in *Laar*. En naar de opvoering van "De kunstenaar van Straatsburg", een drama in zes bedrijven dat in 1961 werd gebracht onder leiding van Lucien Tastenhoye, wordt nu nog regelmatig verwezen, als gold het een referentiepunt in de Eizerse toneelgeschiedenis...

De jaarrekeningen uit die jaren maken veelvuldig melding van uitgaven voor "drank komiek" of "drank toneel". Er is zelfs een uitgavepost voor "souper komiek" en mogelijk wordt

hiermee de “sortie” bedoeld die de acteurs op dinsdagavond na het concert hielden. Er werd toen nog op maandagavond concert gespeeld! Met een rood mini-busje trokken ze naar enkele notabelen van de fanfare waar ze een druppel kregen. ’s Avonds kwamen ze terug naar het lokaal om te eten want Virginie De Bois had inmiddels stoofvlees met brood klaargemaakt.

In 1963 geraakte het toneelspelen, om God weet welke redenen, in onbruik, en “Jong maar Moedig I” stierf een stille dood. Het zou tot in 1976 duren vooraleer er terug zelf toneel gespeeld werd te Eizer. In tussentijd werd de leemte opgevuld met “show- of kleinkunst-avonden”, en één enkele keer met een toneeloptreden van de Tombeekse toneelgroep “De Lanezonen”.

Op basis van de nog beschikbare programmablaadjes konden wij de historiek van de concertavonden en het Eizerse toneel binnen de fanfare verder samenstellen. Wij vermelden er ook de toegangsprijs bij, zodat u zich een idee kan vormen van de stijgende levensduurte doorheen de afgelopen jaren.

Datum	Toegang	Show	Dans
8/12/1968	35,-	Johnny Steggerda (Radio TV vedette) Gina (Teenager zangeresje) Sylvia Van Loo (Fantaisiste) Buffalo Bill jnr. (Wild West act) The Go-Go Girls (Musical act) Haldy (illusionist)	The Musicmakers
14/12/1969	40,-	The Strangers (radio- en TV-vedetten)	The Silver Stars
13/12/1970	50,-	Theo Van Den Bosch Suzie Marleen	The Silver Stars
12/12/1971	50,-	Charles Janssens Co Flower	The Comets

Toneel

10/12/1972	50,-	“Antje” door de toneelgroep De Lanezonen uit Tombeek	Leo Windy en zijn Hammondorgel
------------	------	---	-----------------------------------

Kleinkunst

17/02/1974	50,-	De Kadullen	The Comets
8/12/1974	60,-	Walter De Buck	
14/12/1975	60,-	‘t Kliekske	DJ Mac

Zoals u wellicht in de voorgaande lijst opgemerkt hebt, was er geen concert in 1973. Dit was omdat er op de geplande datum een autoloze zondag was. Om het goed te maken werd er in 1974 tweemaal concert gehouden, een eerste keer in februari, zoals vóór 1953, en een tweede keer in december.

Tijdens dat tweede concert van 1974 vond er een ommekeer plaats in de concertgeschiedenis. *Walter De Buck*, die het avondprogramma zou afsluiten na het muziekoftreden van de fanfare, liet op zich wachten. Meer dan een uur te laat arriveerde hij te Eizer. Veel toeschouwers waren al naar huis vertrokken, en het verkorte optreden van De Buck werd een matig succes ¹²⁶.

Na dit mislukte optreden vond Lucien Tastenhoye dat het nu genoeg geweest was. Er moest en zou terug toneel gespeeld worden met en voor eigen volk. Het idee moest kennelijk nog even rijpen, en in '75 vond er nog een optreden plaats van 't *Kliekske*. Maar in 1976 wist hij *Jan Tastenhoye*, *Roger Michiels* en *Emiel Michiels*, acteurs van vóór '63, evenals zijn jongste zus *Andrea*, ertoe te bewegen om met een nieuw toneelgezelschap naar voren te treden. Meteen kregen zij de volle steun van een schare enthousiaste medewerkers als *Robert Demol*, *Maurice Michiels*, *Jef Van Belle*, *Marcel Verbelen*, *Cyriel Van Overloop*, *Etienne Vandenwayenberg* en mogelijks nog enkele anderen. Vanaf nu verzorgde “Jong maar Moedig II”, met als pseudoniem “Oep van de Zène”, ononderbroken de toneelopvoeringen en zij bleken ware publiekstrekkingen tijdens de concertavonden. Er werd weer toneel gespeeld in Eizer!

		Toneel	Dans
11 & 12/12/1976	70,-	“De dochter van de muzikant”	DJ Mac
10 & 11/12/1977	70,-	“De Meestergast”	DJ Lexy en Freddy
9 & 10/12/1978	70,-	“Tante Jutta”	DJ Lexy en Freddy
8 & 9/12/1979	80,-	“Geen uitkomen met het inkomen”	The Lucky Boys
13 & 14/12/1980	80,-	“In de schaduw van de guillotine”	The Lucky Boys
12 & 13/12/1981	100,-	“De consul van Cocorico”	DJ Eddy en Michiel
11 & 12/12/1982	100,-	“Kink in de kabel”	DJ Eddy
10 & 11/12/1983	100,-	“Die rare familie”	DJ Eddy
8 & 9/12/1984	100,-	“De Spaanse vlieg”	Disco Bar
6, 7 & 8/12/1985	120,-	“De bokskampioen”	Disco Bar
12,13 & 14/12/1986	120,-	“Schat, je bent een schat”	Disco Bar

¹²⁶ *André Charlier*, *Polle Tastenhoye* en *Lucien Tastenhoye* hielden toen spoedberaad in Lucien's keuken, en besloten dat de zanger zijn loon niet verdiende en slechts de helft van het overeengekomen bedrag zou krijgen. Afgaande op de rekeningen van dat jaar valt het te betwijfelen dat ze ook de daad bij het woord gevoegd hebben.

27,28 & 29/11/1987	120,-	“De verloofde van mijn vrouw”	Disco Bar
25,26 & 27/11/1988	120,-	“Wat een toestanden”	Disco Bar
24,25 & 26/11/1989	120,-	“De mirakelmakers”	Disco Bar
23,24 & 25/11/1990	120,-	“Hoera! Een drieling!”	Disco Bar
22,23 & 24/11/1991	120,-	“Tango-Tango”	Disco Bar
27, 28 & 29/11/1992	150,-	“Vrijgezellen te huur”	Disco Bar
26,27 & 28/11/1993	150,-	“Voor hete vuren”	Disco Bar
25,26 & 27/11/1994	150,-	“Oscar”	Disco Bar
24,25 & 26/11/1995	150,-	“De Sint Jansvrienden”	Disco Bar
22,23 & 24/11/1996	150,-	“Pompen of verzuipen”	DJ Ben Van Rooy
29 & 30/11/1997	180,-	“Een meid teveel”	DJ Ben Van Rooy
28 & 29/11/1998	180,-	“Gasten zijn lasten”	DJ Michel en Daniel

Jong maar Moedig bij haar eerste toneelopvoering sinds 13 jaar : de dochter van de muzikant. Zittend v.l.n.r. : Jozef Van Belle, Andrea Tastenhoye, Florent Vandenberghe (die voor het puike decor zorgde) en Jan Tastenhoye (regisseur). Staand v.l.n.r. : Lucien Tastenhoye, Robert Demol (toefluisteraar), Yves Tastenhoye, Roger Michiels, Emiel Michiels, Cyriel Vanoverloop en Etienne Vandewaeyenberg.

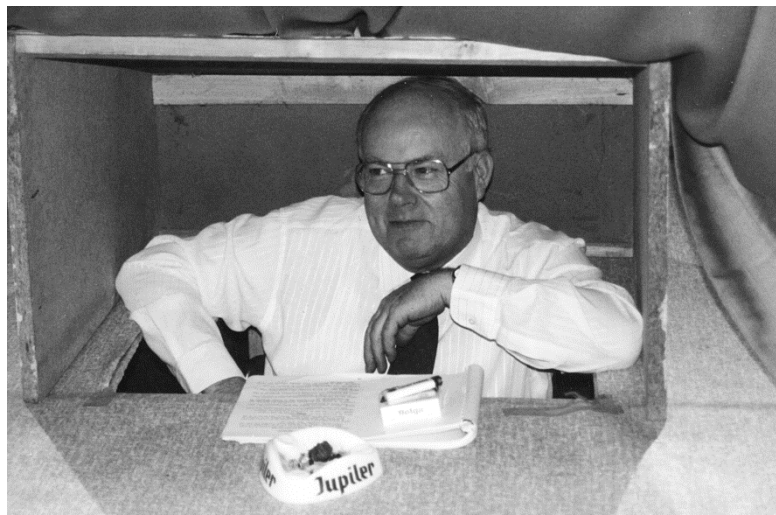
Als eerste stuk werd “De dochter van de muzikant” geselecteerd. De repetities vingen aan op 2 november 1976. Tijdens één van die repetities kwam *Gaston Tastenhoye*¹²⁷ eens een kijkje nemen. Blijkbaar had die zijn twijfels over de goede afloop van het hele gedoe, en beloofde 6000 frank te geven als er inderdaad in december toneel zou gespeeld worden. Gaston kreeg ongelijk, want er werd inderdaad toneel gespeeld, en het werd bovendien een geweldig succes¹²⁸.

Jan Tastenhoye werd de eerste voorzitter en eveneens regisseur van de nieuwe toneelkring. Na zijn dood volgde *Yves Tastenhoye* hem op als voorzitter. Van een echt bestuur kon men echter nooit spreken want de toneelkring werkte volledig binnen het kader van de fanfare.

*Lucien Tastenhoye en Jan Tastenhoye,
twee van de bezielers van het Eizerse toneel, samen in actie...*

Robert Demol werd secretaris en souffleur, een functie die hij uitoefende van 1976 tot 1995. Hij werd toen als “in den bak” opgevolgd door Emiel Michiels.

Robert Demol als toefluisteraar in “zijn bak”.

¹²⁷ Gaston Tastenhoye, “de Gast va Waikke”, °2/11/1927 - +21/11/1989.

¹²⁸ Toen in 1977 de toneelkring op weekend ging naar Han-sur-Lesse ging Gaston mee. Daar werd hij herinnerd aan zijn belofte, en met enig gegrom en veel tegenzin gaf hij zijn ongelijk toe. Hij vereffende zijn schuld, en gaf zelfs meer dan het bedrag dat hij aanvankelijk beloofd had.

Een vaste regisseur had Jong maar Moedig II niet, en meestal waren er twee of drie die hielpen bij de keuze en het aanleren van de stukken. Aanvankelijk was dat dus Jan Tastenhoye terwijl Florent Vandenberghe advies gaf. Vanaf 1983 ging ook *Raoul Van Pee* mee regie voeren. In de jaren '90 kwam ook *Eric Maeckelbergs* de groep regisseurs vervoegen. De laatste in de rij was *Frank Ruttens*.

Voor decors en grimmage werd opnieuw beroep gedaan op *Florent Vandenberghe*. Dit zou zo blijven tot 1985. *Marleen De Geest* zorgde van toen stevast voor het schminken, terwijl *Yves Tastenhoye* zich ontfermde over het decor. *Marcel Verbelen* zou zich als BRT-medewerker specifiek met de regie van geluid en belichting gaan bezighouden.

Om zich in de nieuwe Zaal Scala klaar te maken voor het toneel, moesten de acteurs tijdens het muzikaal gedeelte van het concert een onderkomen vinden onder het podium, en dienden ze via een valluik boven op de scène te geraken. Doordat de muzikanten met hun voeten de maat hielden, gaf dat onder de planken vloer een kabaal van jewelste. Als tegenmaatregel stootten de opgesloten acteurs met borstelstelen tegen de zoldering van hun "gevang", op de verkeerde maat wel te verstaan, opdat *Paul Trappeniers* de maat zou verliezen met zijn "groskès"... Eén enkele keer stelde men een tent op achter de zaal. Daar werden de acteurs dan geschminkt en gekleed, en via een raam in de achterwand van de zaal konden ze toen ongemerkt het podium bestijgen.

Robert Demol in de tent achter Zaal Scala.

1977 werd De Meestergast opgevoerd, alweer een succes-story van Jong maar Moedig. Op de foto herkennen we vooraan v.l.n.r. Andrea Tastenhoye, Marina Vandenplas, Monique Dekens, Hedwige Dekerk en Marina Parijs. Tweede rij v.l.n.r. : Roger Michiels, Robert Demol, Jef Van Belle, Lucien Tastenhoye. Achteraan v.l.n.r. : Mevrouw Vandenberghe, Etienne Vandenwaeyenberg, Maurice Michiels, Yves Tastenhoye, Cyriel Vanoverloop en Emiel Michiels.

Grappen uithalen op de scène was een normale zaak voor Jong maar Moedig. Men maakte er regelmatig een spel van om tijdens de toneelopvoeringen dingen te zeggen die niet in het script stonden, om de medespelers op een verkeerd been te zetten. Een andere klassieker was het om, wanneer er op de scène iets gedronken werd, de glazen te vullen met een andere vloeistof dan verwacht¹²⁹. En *Anne Stouffs*, die in een bepaald stuk aan Raoul Van Pee een foto van haar kindje moest tonen, had bij de première de foto van de baby vervangen door de foto van een koe...

Tijdens de opvoering van het stuk “De bokskampioen” gebeurde het dat *Jan Demol*, die de rol van de echte bokser speelde, Raoul Van Pee, de valse bokser, met de vuisten moest bewerken. Om de slagen te ontwijken kroop Raoul op de kast. Op dat moment diende Yves Tastenhoye op de scène te komen om de vechters uit elkaar te halen. De zaal lag echter plat van het lachen bij het zien hoe Jan op Raoul timmerde. Raoul zag Yves staan wachten achter de coulissen en deed wanhopig teken dat hij moest opkomen. Yves vond echter dat de mensen zich zo amuseerden, en liet Jan nog een tijdje doorgaan...

¹²⁹ Raoul Van Pee kreeg ooit water van de bloemen geserveerd in zijn cognacglas.

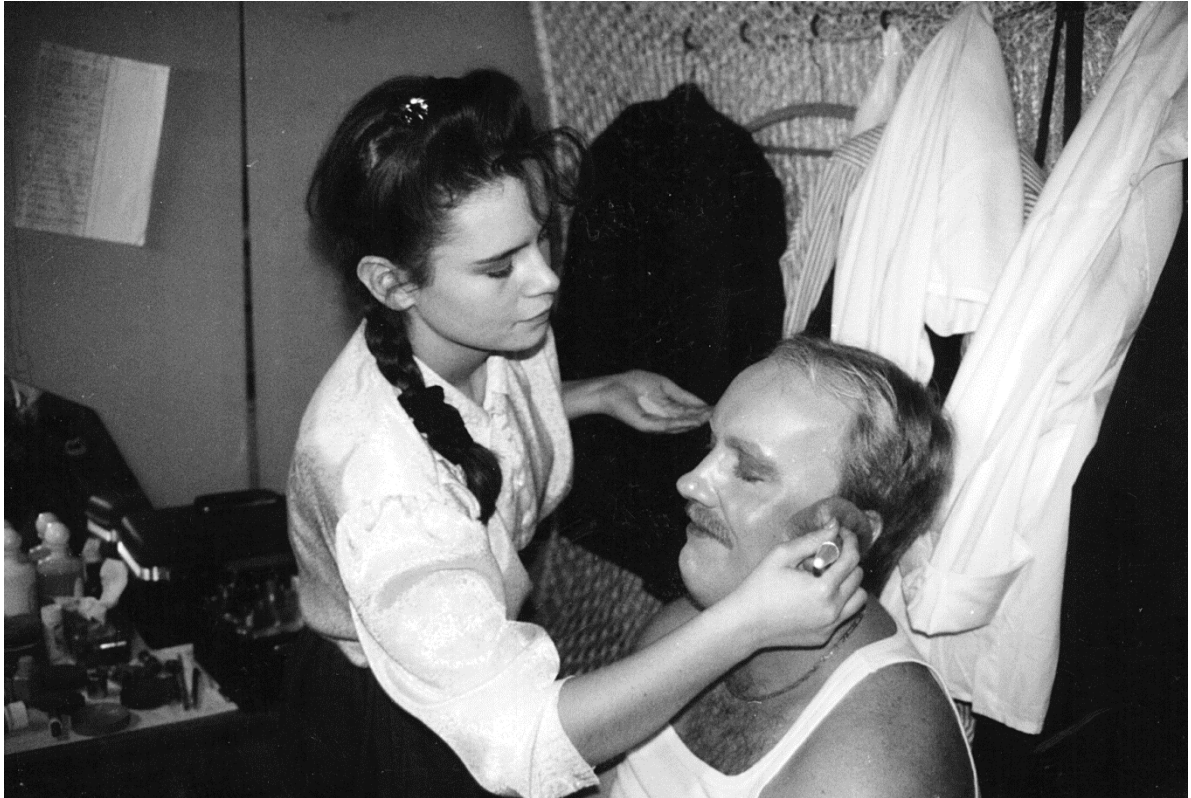

Aan De Bokskampioen (1985) werkten mee : zittend v.l.n.r. Jef Demol, Hilde Charlier, Anne Stouffs, Andrea Tastenhoye, Tania Charlier en Elly Tastenhoye. Staande v.l.n.r. Jan Tastenhoye, Erik Maeckelberg, Marcel Verbelen, Ludo Michiels, Hubert Devolder, Raoul Van Pee, Robert Demol, Hedwig Cordemans, Emiel Michiels, Yves Tastenhoye, Jan Demol en Lucien Tastenhoye.

Er gebeurden uiteraard ook af en toe “accidentjes”. Lucien Tastenhoye moest in het stuk “in de schaduw van de guillotine” opkomen met pruik en hoed, om dan met een hoofse zwaai zijn hoed af te nemen. Hij was echter zijn hoed vergeten, en zonder het goed te beseffen wou hij in de bewuste scène zijn pruik afnemen. Robert Demol zag het allemaal aankomen van in de souffleursbak en maakte heftige gebaren om Lucien op het ontbreken van zijn hoed attent te maken. Lucien begreep de wilde gebaren echter niet, en riep naar Robert dat hij beter zou “opsteken” (souffleren) dan “mouvementen” te maken...

In 1980 werd “In de schaduw van de guillotine” opgevoerd, een stuk dat zich afspeelt ten tijde van het schrikbewind van Robespierre na de Franse revolutie, in de jaren 1794 – 1795. In een prachtig decor, alweer van het huis Vandenberghe, staan voor u v.l.n.r. Andrea Tastenhoye, Etienne Vandewaeyenberg, Lucien Tastenhoye, Anne Stouffs en Emiel Michiels.

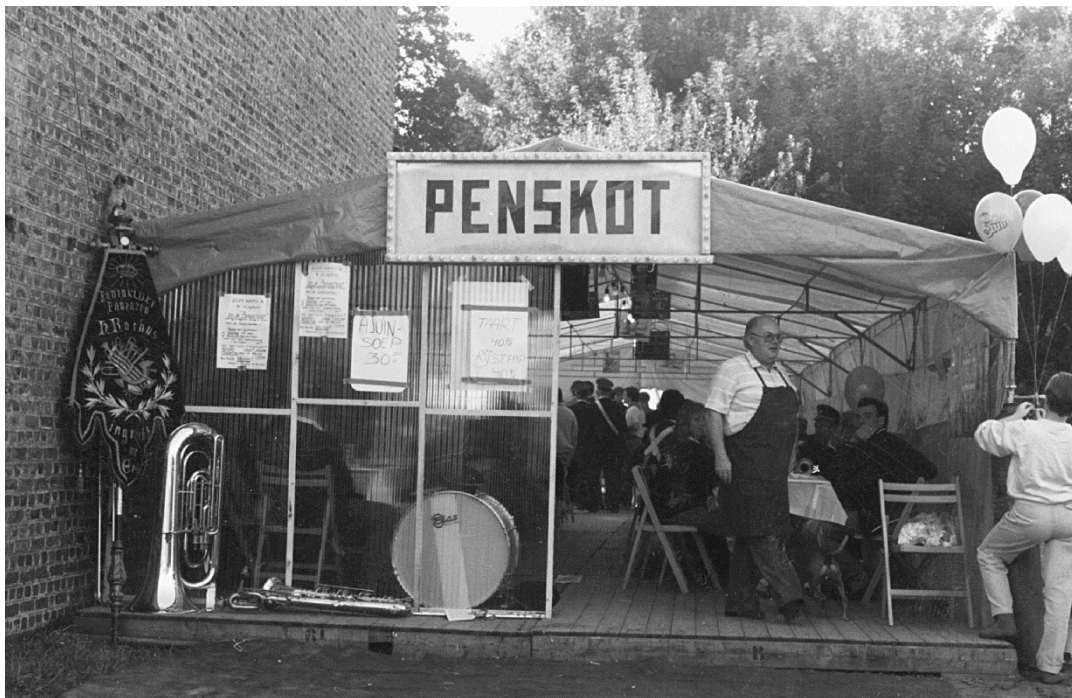
In 1995 werd "De Sint-Jansvrienden" opgevoerd. Hier wordt Jef Demol klaargemaakt voor zijn rol van "champetter".

We hadden het al over Andrea Tastenhoye. Na jaar en dag een gevierd toneelspeelster te zijn geweest in "Jong maar Moedig II", kennen we haar de laatste jaren vooral als de lieflijke presentatrice tijdens de concertoptredens.

De presentatrice van Sint Rochus.

In 1977 nam “Jong maar Moedig” voor het eerst deel aan de Eizerse feesten, die het jaar tevoren waren opgestart in de geest van “Moefkeskermis”, waarover we het voorheen al hadden. Op de feestweide naast de kerk organiseerden zij een pensenkermis. Het eerste “Penskot” was de markt tent van *Kamiel Hanssens*, uitgebreid met enige kleinere tentjes. Het jaar nadien besloot men, wegens het overrompelend succes van het initiatief, om zelf een grotere tent te bouwen. Avond na avond werd er in de smidse van Jan Tastenhoye gewerkt aan een grootse constructie. De kosten van deze zelf-gebouwde tent werden het jaar nadien al terugverdiend want de tent van de toneelkring was inmiddels uitgegroeid tot het epicentrum van de Eizerse feesten : daar moest men wezen, daar was het te doen! Men kon er eten, men kon er drinken. Bovendien konden ook ouders met hun kinderen en een gerust hart naar de feestweide komen, want er stond een kermismolen en een springkasteel¹³⁰ en Robert Demol hield er een oogje in’t zeil.

Het “Penskot” uit de beginjaren van de Eizerse feesten.

De opbrengsten van het “Penskot” werden gebruikt om rekvisieten voor het toneel aan te schaffen, en om de werkingskosten van de toneelkring te helpen dekken, zodat de fanfare hierin niet moest tussenkomen. Met de overschot werd een jaarlijks souper voor de leden van de toneelgroep betaald plus een jaarlijks gastronomisch weekend, dat gecombineerd werd met allerlei culturele neven-activiteiten.

Het “Penskot” werd dus een enorm succes. Alle eten werd zelf bereid. Van tevoren was men vaak reeds wekenlang bezig : drie volwassen varkens werden verwerkt tot pensen (wel 2000!) en geperste kop. *Agnes Devolder* was charcutier van dienst, maar zij kreeg hulp van vele handen. Behalve pensen en geperste kop werd er ook kalfskop gemaakt, zelfgebakken taarten, zelfgebakken brood, rijstap en appelmoes¹³¹. Alle culinaire voorbereidingen vonden plaats in de kelder van Agnes, waar het de week vóór de kermis een drukte van belang was!

¹³⁰ Beide attracties werden door de toneelkring zelf betaald!

¹³¹ In 1986, tijdens het plukken van de appels, viel Jan Tastenhoye van de ladder en brak een been.

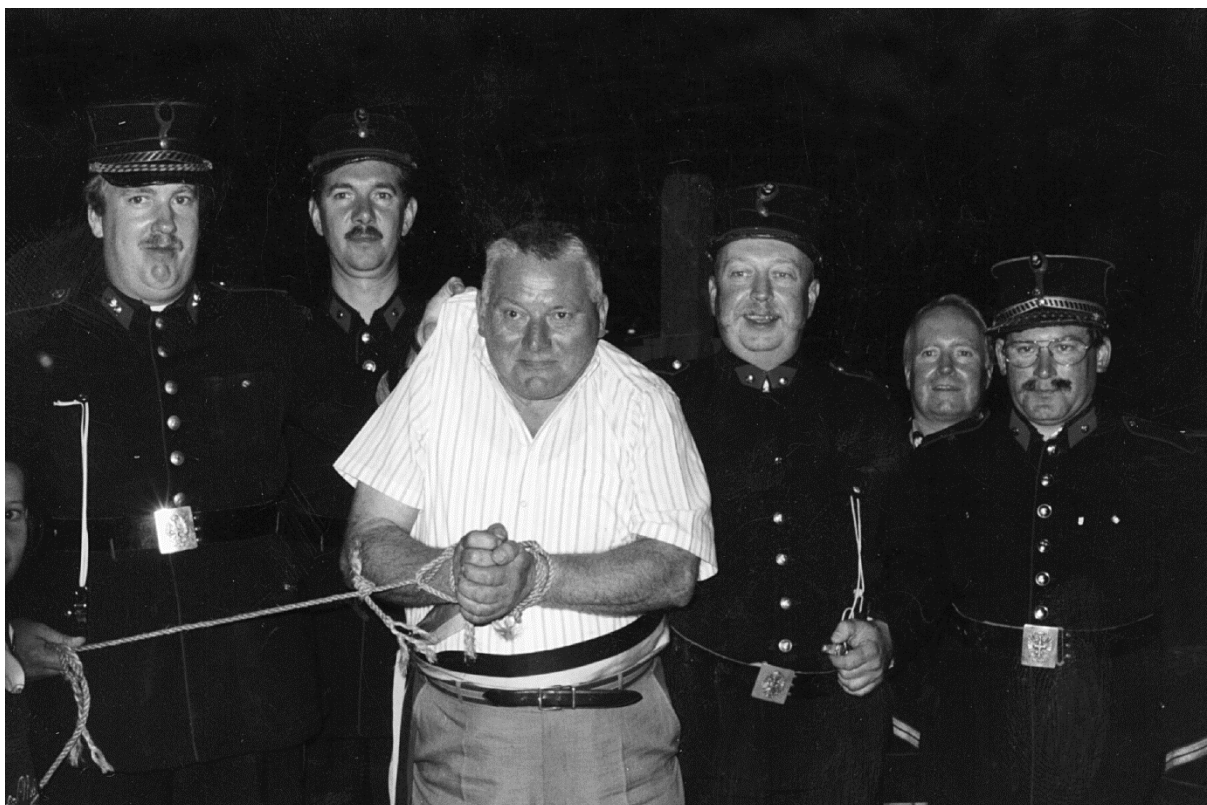

De vrouwen van de toneelkring aan het werk bij het bereiden der pensen in de kelder van Agnes Devolder. V.l.n.r. Jacqueline Dekelver, Margriet Trappeniers en Agnes Devolder zelf.

*De kroon op het werk in het "Penskot" zelf: het bakken der pensen.
V.l.n.r. Agnes Devolder, Jan Tastenhoye en Jacqueline Dekelver.*

Al gauw bleek de zelfgemaakte tent te klein, en er werd dan maar een grote tent gehuurd. Deze zou in dienst blijven tot in 1994, het jaar dat de toneelkring zich terugtrok uit de Eizerse feesten.

Niet alleen op de planken voelt “Jong maar Moedig” zich thuis. Hier evoceren zij tijdens de Eizerse Feesten van 1995 de gevangenneming van Susken Tast, de vriend en beeldhouwer van Gerieke Moef. De pakkebous leiden Susken, Eizers eerste burgemeester, gevangelijk door de parochie. V.l.n.r. Jef Demol, Yves Tastenhoye, Lucien Tastenhoye, Raoul Van Pee, Firmin Hanssens en Ludo Michiels.

De jeugdwerking

Een fanfare die niet kan rekenen op een jeugdige achterban, is ten dode opgeschreven. Dat hebben ze bij Sint Rochus reeds lang voor ogen gehouden.

We vertelden u eerder al dat na de eerste wereldoorlog *Jules Vandenhouten* en *Staf Alsteens* de jonge muzikanten wegwijs maakten in de leer der noten. Maar oudere muzikanten hielpen eveneens mee bij de opleiding van de aspiranten en onder andere *Jozef Tastenhoye*¹³² en *Louis Michiels* hebben zich op deze manier erg verdienstelijk gemaakt.

De eerste lessen waren alles behalve gemakkelijk, want de muziekboeken waren toendertijd enkel in het Frans en geen enkele der jonge muzikanten was deze taal machtig.

Na de tweede wereldoorlog geraakte de jeugdopleiding echter gedurende enkele tientallen jaren in het slop. Het ging de fanfare te goed voor de wind. De behoefte aan jong bloed werd niet direct ingezien. Door de gebrekkige begeleiding haakten er van de weinige leerlingen enkelen al na een paar lessen af. Bovendien moest de schade van de oorlog ingehaald worden en dat deden sommige van de al gevorderde muzikanten met heel veel overgave. Repetities liepen regelmatig uit tot in de kleine uurtjes en wanneer de fanfare op “sortie” ging wisten de achterblijvende echtgenotes meestal wel wanneer manlief vertrokken was maar niet wanneer en in welke toestand ze hem terug zouden zien. Zij stelden dan ook vaak hun veto tegen voorstellen om hun zonen de edele kunst van het muziekspeken bij te brengen. En in de jaren '60 met zijn protestbewegingen en hippietoestanden waren fanfares niet echt populair.

Al die factoren tezamen leidden ertoe dat de fanfare in het begin van de jaren '70 een oude-mannenclubje was geworden¹³³. In 1974, het jaar dat de Sint Rochus 100 jaar werd, bedroeg de gemiddelde leeftijd van de muzikanten 52 jaar en het was nu duidelijk dat de jubilerende muziekmaatschappij echt aan verjonging toe was.

Men besloot om de opbrengst van het eeuwfeest te besteden aan de opleiding van een nieuwe generatie jonge muzikanten. Coördinator was *Robert Hemeleers*, al vlug bijgestaan door *Paul Trappeniers*. Er werd een massale oproep aan de jeugd gericht. En met succes : zo'n veertig kinderen tussen tien en veertien jaar oud kwamen opdagen voor de eerste notenleerles in Zaal Scala. Onder hen waren er voor het eerst ook meisjes en begon het mannelijk bastion van Sint Rochus zijn eerste barsten te vertonen.

René Venken, een muzikale rijkswachter uit Limburg die tijdelijk onderkomen had gevonden in Eizer, werd ingeschakeld en samen met Robert Hemeleers bracht hij de jonge muzikanten de eerste beginselen van de notenleer bij. René gaf muziekonderwijs aan zijn keukentafel. De eerste zware opdracht waarmee hij ten aanzien van kersverse muzikanten werd geconfronteerd, was de uitspraak van de notennamen. Muzieknoten konden immers alleen op de goede hoogte worden gezongen als de fonetische uitspraak klopte. Dus geen dialekte “dau, rei, mee...” maar “do, re, mi”¹³⁴.

De eerste lessen hadden dus plaats in Zaal Scala, maar al snel verhuisde men naar *De Fraat*, toen nog de Gemeentelijke Lagere Jongensschool. Het voordeel was dat er daar borden

¹³² Jozef Tastenhoye, “Jef va Lamme Tast”, °26/7/1899 - +3/5/1978.

¹³³ Vandaag de dag is het nog steeds duidelijk dat in Sint Rochus een generatie muzikanten ontbreekt, de veertigers en jonge vijftigers.

¹³⁴ Marc Tastenhoye in ‘t Rochusje, 1991 nr. 1.

hingen, wat erg handig was tijdens de notenleer. Bovendien waren er drie afzonderlijke klaslokalen, zodat meer en minder gevorderden apart les konden krijgen.

Voor het lesgeven met instrumenten deed men beroep op *Roger Derongé* (trompet, slagwerk) en *Felix Derongé* (clarinet, saxofoon). Felix Derongé was coordinator van de muziekacademie te Hoeilaart en hij zorgde er ook voor dat een aantal jonge muzikanten daar

bijkomende muzieklessen konden volgen. Roger Derongé was ook dirigent van Bravoer, in die tijd voornamelijk een jeugdorkest. Daardoor kwam het dat een aantal leden van Bravoer regelmatig de rangen van Jong Sint Rochus kwamen versterken en vice versa.

Robert Hemeleers was in die dagen geregeld chauffeur van dienst: met zijn *Ford Transit* camionette stond hij in voor het ophalen en wegbrengen van de leerlingen. Het was één van zijn ideeën om naast muzikale ook ontspannende nevenactiviteiten te houden. Tevens was hij de initiatiefnemer voor de jaarlijkse jeugdkaartavonden, die in de loop van de voorbije jaren zoveel succes hebben gekend. Een paar keer werd er zelfs door Jong Sint Rochus gevoetbald, in gemengde ploegen nota bene. Toen hij in 1988 plotseling overleed, liet hij een grote leemte achter in de rangen van Sint Rochus...

Robert Hemeleers (1943 – 1988) in vol ornaat...

Onvermijdelijk viel in de loop van de tijd een deel van de kandidaten af, maar na een jaartje was het mogelijk om met de doorbijters een bescheiden jeugdorkestje op te richten. Het was de bedoeling om de muzikantjes naast een individuele opleiding ook een introductie te geven in het samenspel. Dit bleek de ideale overgang naar het grote orkest. In 1976 mochten de jeugdmuzikanten zelfs een vooroptreden geven tijdens het jaarlijkse concert. En van dan af kreeg onze fanfare voortdurend nieuw bloed ingepompt.

Van de veertig oorspronkelijke debutanten blijven er nu nog zo'n vijftal over : *Jef Demol*, *Paul Hemeleers*, *Anne Stouffs*, *Walter Mommaerts* en *Anne Dekerk*. De laatste twee zijn bovendien als “koppeltje” ontstaan in de schoot van de fanfare.

Het korps der lesgevers wisselde regelmatig: tot de latere lesgevers behoorden onder andere *Frans* en *Marc Tastenhoye* en *Frans Dekerk*. Sommige leerlingen werden zelf leraar, zo bijvoorbeeld *Walter Mommaerts* en *Regine Schabon*. In 1982 werd *Luc Vandermosten* aangetrokken als lesgever, later gevolgd door *Mr Michaux* en tenslotte in de jaren '90 door *Pieter Nuyts*, *Karen Luyckfasseel*, *Pierre Sokal* en *Koen Danhieux*. Enkele van hun leerlingen helpen inmiddels zelf al mee aan de opleiding van de allerkleinsten.¹³⁵

¹³⁵ De jeugdopleiding kost handen vol geld. Een vlugge berekening toonde ons aan dat Sint Rochus tegenwoordig er jaarlijks zo'n 650 keer meer aan besteedt dan het schamele bedrag dat onderchef Alsteens in 1920 kreeg voor het “aanleren”.

Muziekles bij Pierre Sokal.

Charlotte Logghe kan geen noot meer zien, Wim Mariëns nog wel.

De jonge muzikanten van na 1974 bleven niet jong en de meesten zijn inmiddels getrouwd. Jong Sint Rochus werd regelmatig opgetrommeld om de huwelijksmis op te luisteren.

Na de dood van Robert Hemeleers in juni 1988 nam Walter Mommaerts de taak van coördinator over en hij is het tot op heden gebleven. In 1988 werden ook een peter en meter van de jeugdwerking gekozen, kwestie van wat sponsoring te hebben. Peter werd *Robert Charlier*, meter *Hilda Gillis*, de weduwe van Robert Hemeleers. Hilda zou tevens lid van het hoofdbestuur der fanfare worden, waardoor het monopolie van de mannen nu echt doorbroken werd.

In 1989 verscheen voor het eerst het driemaandelijkse blad “’t Rochusje”. De bedoeling van het blad was meer informatie te verschaffen over het reilen en zeilen van Jong Sint Rochus maar de extra subsidies, die zo’n boekje met zich meebracht, waren aardig meegenomen. Door reclame toe te laten werd de kosten van het drukwerk wat beperkt. Walter Mommaerts was hoofdredacteur en Dirk Miseur hield zich vooral bezig met lay-out en grafische aspecten, tekeningen dus. Regelmatig verschenen in dit blad statistieken van *Paul Tastenhoye* over het drankgebruik bij de jeugd die op een erg visuele manier het percentueel aandeel van verschillende dranken aanduidden en waaruit men kan afleiden dat met de jaren frisdranken het gingen halen op bieren.

Wanneer jong en oud Sint Rochus samenkomen gaat dit vaak gepaard met studentikoze grappen van de eersten ten koste van de laatsten. “Druppels” werden regelmatig gevuld met water in plaats van jenever en Paul Trappeniers mocht nu en dan op zoek naar de “majoches”¹³⁶ van zijn groskès. Ook erepresident Pierre Tastenhoye was menig maal kop van jut. Het was algemeen geweten dat hij, die zelf graag iemand een poets lapte, er niet goed tegenkon dat men met hem grappen uithaalde. Pierre ging dan ook nogal hevig te keer tegen Jef Demol toen hij na lang zoeken ontdekte dat een vod er de oorzaak van was dat er maar weinig muziek uit zijn tuba kwam¹³⁷.

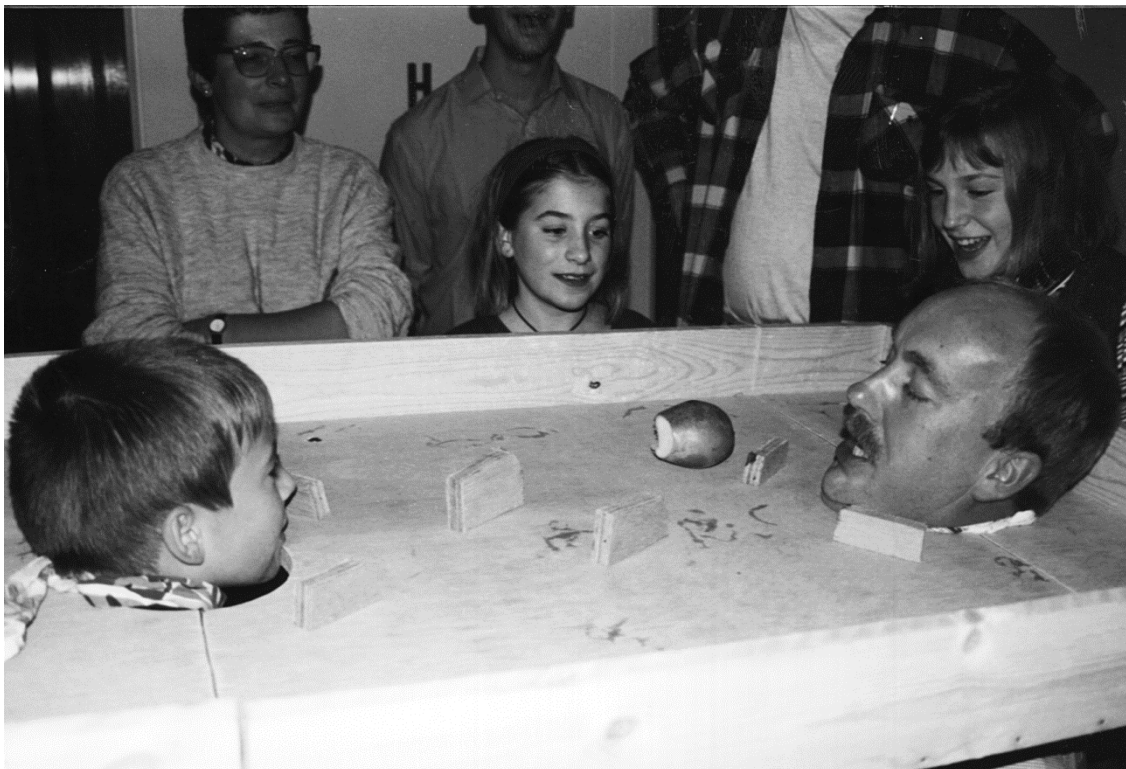
¹³⁶ Stokken van de dikke trom.

¹³⁷ Het was nota bene Paul Hemeleers die de vod in het instrument verstoppt had.

Al vrij snel opende men een eigen bankrekening. Allerlei benefietactiviteiten werden georganiseerd ten voordele van de jeugd. De opbrengst van kaart- en pannenkoekenavonden gaat haast integraal naar de aankoop en het herstel van instrumenten, en naar de kosten van de opleiding. Met het overschot worden uitstappen naar pretparken gefinancierd¹³⁸, het lokaal in De Fraat ingericht en voorzien van drank en snoep. Na het sluiten van de Gemeentelijke Lagere Jongensschool werd namelijk het derde klasje boven ingericht als bar en salon voor de jonge muzikanten.

Winstbejag staat dus niet centraal bij deze jeugdactiviteiten : in de eerste plaats dienen de activiteiten als propaganda naar de buitenwereld toe, en bovendien gelden zij als zelfbevestiging. Dat betekent dat de jeugd bewijst dat zij in staat is min of meer zelfbedruipend te zijn, en dat zij haar eigen plaats kent binnen de fanfare. Om deze redenen wordt de jeugd van Sint Rochus dan ook gerespecteerd en tegelijk gekoesterd in de beschuttende schoot van de fanfare.

Vanaf 1994 werd een jaarlijkse weekend georganiseerd in voorbereiding van het concert. In '94 en '95 ging dit door in *Vaalbeek*, in '96 in *Oostmalle*, in '97 in *La Roche*, in '98 terug in Oostmalle en tenslotte in '99 in *Diest*. Naast repeteren voor het concert, is de bedoeling van die weekends uiteraard zich te amuseren en de groepsgeest te bevorderen. Van '95 tot '98 was er tijdens deze weekends ook een bezokedag voorzien met aangepast programma voor de ouders en sympathisanten. Erg geslaagd waren de bezoeken aan het kaartenmuseum van Turnhout en het kasteel de Renesse in '96 en het bezoek aan de brouwerij van "Achouffe" en de grotten van Hotton in '97.

Weekend in Oostmalle in 1997. Er mag al eens gelachen worden vinden An Sciot, Marie Loghe en Sofie Charlier. Wie is de peer, Jan Tastenhoye of Jef Demol?

¹³⁸ Walibi, de Efteling en Bobbejaanland werden aangedaan. Het langlaufen in de Hoge Venen moest ter efferd ure worden afgelast wegens "geen sneeuw".

Door de aanhoudende toevoer van nieuwe muzikanten moet de fanfare ook voortdurend nieuwe instrumenten aankopen of oude herstellen. Dat de kosten hiervan in de loop der jaren drastisch gestegen zijn leren we uit het oude kasboek dat een goed beeld geeft van de prijsevolutie. Waar een “klein caisse” in 1934 nog 75 frank kostte, betaal je er anno 1989 al 20.000 frank voor. Een klarinet kost je de dag van vandaag 25.000 frank waar je in 1920 al voor 150 frank gesteld was. En een bombardon had je in 1936 voor 555 frank, in 1950 is dat opgelopen tot 8.750 frank, in 1961 tot 12500 frank en in 1983 tot 90.000 frank; tegenwoordig tel je er zelfs 160.000 frank voor neer!

Er is ook een evolutie waar te nemen in het soort instrumenten die de nieuwe muzikanten aanspreken. In de jaren '20 en '30 zijn vooral bugel, piston en alto in de mode; in later jaren worden zij verdrongen door de saxofoons en de fluiten. De klarinet is blijkbaar altijd populair geweest.

Vermelden we nog dat in 1975 de fanfare voor 152.200 frank nieuwe instrumenten kocht. De jeugdwerking werd letterlijk en figuurlijk nieuw leven ingeblazen!

De dirigenten van Sint Rochus

De “chefs” hebben steeds het muzikale gezicht bepaald van onze muziekvereniging. Zij waren het die onze muzikanten verheven tot het vereiste niveau om “onder de mensen te kunnen komen”. Als de fanfare fier is op haar uitstraling in het omliggende, dan is dat vooral te danken aan haar dirigenten...

De naam “dirigent” werd zelden gebezigd. Wel sprak men van een “bestuurder”, “muziekbestuurder”, “chef”, “muzikleider” of “muziekmeester”.

Ondanks het feit dat Sint Rochus al 125 jaar bestaat is ze pas haar vijfde “chef” aan het verslijten...

Overzicht van de dirigenten van Sint Rochus

- Franciscus Vandooren (1874 – 1905)
- Jules Vandenhouten (1905 – 1952)
- René Vlasselaer (1952 – 1975)
- Felix Derongé (1975 – 1982)
- Luc Vandermosten (1982 -)

Joannes Franciscus Vandooren (1874 – 1905)

“Suske” Vandooren, geboren te Overijse op 2 februari 1852 als zoon van Joannes Josephus en Maria Gordts, was de eerste chef van de fanfare Sint Rochus.

Het bevolkingsregister vermeldt Joannes Franciscus Vandooren als “Muziekmeester”. Hij had dus vermoedelijk een gedegen muzikale opleiding genoten, waarschijnlijk aan het conservatorium. Hij componeerde zelf en hij dirigeerde meerdere muziekmaatschappijen in het omliggende, o.a. Sint Martinus te Overijse van 1873 tot 1932. Hij was niet alleen dirigent maar componeerde ook zelf en gaf privé-muzieklessen. Naar alle waarschijnlijkheid kwam hij in die hoedanigheid geregeld als pianoleraar op het kasteel van de Marnix.

Suske Vandooren, die getrouwd was met *Melanie De Roeck*, woonde te Overijse op de hoek van de Heuvelstraat en het Schavei. Het echtpaar had twee dochters, Eugénie en Marguerite. Hij kwam te voet van Overijse naar Eizer voor de repetities. Het was algemeen geweten dat Suske doodsbang was in het donker en sommige muzikanten maakten er dan ook een spelletje van om na de repetitie in het café bij Lamme Tast allerlei *horror*-verhalen te vertellen op zo’n manier dat Suske ze zeker zou horen. Het gevolg was dat iemand de brave man moest begeleiden op zijn lange tocht huiswaarts. Om aan dit euvel te verhelpen bracht Suske na een tijdje zelf een begeleider mee die hem trouw opwachtte in het café zolang de repetitie duurde.

Suske, die Ridder in de Leopoldsorde was, was een man van aanzien, en werd nooit anders gezien dan in *pitteler* en grijze streepbroek. Hij overleed te Overijse op 6 augustus 1932.

Jules Vandenhouten (1905 – 1952)

Jules Vandenhouten werd te Eizer geboren één jaar na de stichting van de fanfare Sint Rochus, namelijk op 25 september 1875. Hij woonde in de Notelarenstraat, liep lagere school

te Eizer bij meester *Boeckx* en volgde nog twee jaar onderwijs te Genval¹³⁹. Later werd hij landbouwer. Dat bleef hij tot 1910, het jaar waarin hij naar Etterbeek verhuisde om er als vertegenwoordiger te gaan werken. Hij spaarde er voldoende centen om nadien, in 1912, terug te keren naar Overijse en er enkele serren te laten bouwen. Dat jaar trouwde Jules met *Anna-Maria Vandenschrick*, een meisje dat net als hij uit Eizer geboortig was. Uit dit huwelijk sproten vijf kinderen voort : Marguerite, Adrien, H el ene, Paul en Maurits.

Reeds jong was hij chef bij *Vlamingen Vooruit*, in de Veeweide te Duisburg, en later ook bij 't *Zeel* in Huldenberg ("De IJsegalm"). Hij bleef chef van beide fanfares tot het uitbreken van de oorlog. Tijdens zijn jaren te Etterbeek (1910 – 1912) was hij muzikant bij de *Cercle d'Etterbeek* en werd er weldra chef. Het dirigeerstokje dat hij voerde, is nog steeds in familiebezit en is versierd met een metalen plaatje met de vermelding : "Reconnaissance du Cercle d'Etterbeek   son chef J. Vandenhouten".

Muzikant was hij bij de *Harmonie Sint Martinus*, en natuurlijk ook bij de fanfare Sint Rochus, samen met zijn broer Emiel. Hij bespeelde verschillende instrumenten, maar vooral *kleine bugel* of *piston* (cornet   pistons)¹⁴⁰. Hij volgde zijn leermeester Suske Vandooren, waarvoor hij een grote bewondering koesterde, op en werd de tweede chef van Sint Rochus.

*De tweede dirigent van de fanfare Sint Rochus, Jules Vandenhouten,
met zijn echtgenote Anna-Maria Vandenschrick.*

Dirigent was hij vol overgave, en vol eerbied voor zijn muzikanten. Hij getuigde dat er veel geduld voor nodig was : "want het zijn allemaal vrijwilligers die dikwijls na een zware dagtaak nog een grote inspanning komen leveren!". Hij leerde ook liederen aan, en leidde leerling-muzikanten op. Velen onder hen mochten ook 's zondags thuis om muziekles komen. Naar het schijnt gebeurde het wel eens dat zo'n leerling na een paar lessen al de vraag durfde stellen "wanneer zij nu eindelijk eens mochten meespelen in de processie". Als zo'n knaapje dan naar huis vertrokken was, zou Jules opgemerkt hebben dat "het toch nooit wat zou worden met die kerel...".

¹³⁹ "op wissel" zoals dat heette.

¹⁴⁰ Dit instrument werd na het overlijden van Jules door de familie aan de fanfare Sint Rochus geschonken.

Jules zong bij het jaarlijkse concert van de fanfare wel eens een lied, hij leerde ook de toneelstukken aan en speelde er zelf in mee.

Avonden lang zat hij thuis partituren over te schrijven voor zijn muzikanten en zelf componeerde hij twee processiemarsen voor de fanfare met de naam “Maria Magdalena” en “Sint-Roochus”¹⁴¹. Tenslotte placht hij meermalen, bij ’t overlijden van een lid van de fanfare, een passende lijkrede te houden.

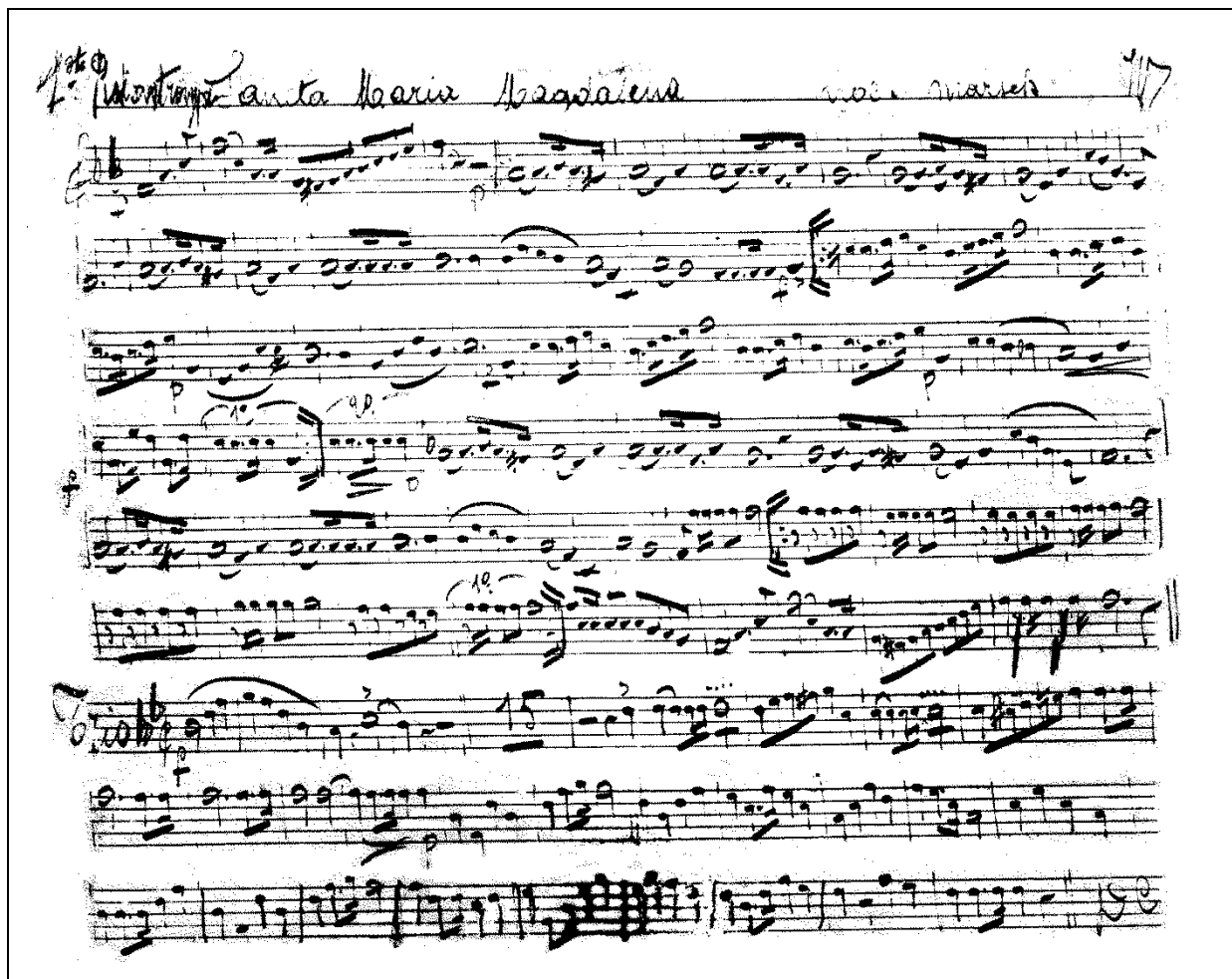
Partituur van de processiemars “Sint-Roochus” door Jules Vandenhouten, geschreven voor de eerste trombone Sib. Alhoewel Jules naar het schijnt de gewoonte had te signeren met “Vanten”, de eerste en de laatste lettergreep van zijn achternaam, valt het op dat deze partituur getekend is met “JVD”.

Het dient vermeld dat Jules Vandenhouten ook in de “nieuwe kerk” van Eizer de kerkdiensten opluisterde op een harmonium¹⁴².

Op 25 januari 1954 stierf Jules Vandenhouten te Overijse. Toen hij op 28 januari begraven werd, konden de muzikanten na de mis slechts in de kerk een treurmars spelen, omdat het buiten zo geweldig vroom dat de instrumenten aan de lippen vastvroren...

¹⁴¹ De partituren van Sint-Roochus werden in 1997 terug van onder het stof gehaald en deze “mars van den ouwe”, zoals René Vlasselaer ze destijds noemde, wordt nu opnieuw tijdens de processie van Eizer gespeeld.

¹⁴² Dit harmonium is nog steeds in bezit van de familie Vandenhouten.

*Partituur van de processiemars "Sancta Maria Magdalena",
geschreven voor eerste piston en trompet.*

René Vlasselaer (1953 – 1975)

De ouders van René Vlasselaer waren afkomstig uit Leefdaal. Vader Vlasselaer was kuiper van beroep. Hij had ondermeer gewerkt in de brouwerij *Jespers-Boon* te Tervuren. Toen hij werk vond in de brouwerij op de "Chasse" verhuisde hij met zijn vrouw naar Elsenne waar René geboren werd op 9 februari 1907. Tijdens de eerste wereldoorlog daalde de vraag naar bier en derhalve ook naar kuipers en keerde het gezin Vlasselaer noodgedwongen terug naar Leefdaal.

In 1927, na zijn legerdienst, trok de jonge René naar het conservatorium van Brussel. Hij diende echter zijn studies na anderhalf jaar af te breken wegens ziekte van zijn moeder, waardoor het gezin de dure studies niet meer kon betalen. René begon dan als schilder te werken bij *Louis Michiels* uit Leefdaal, ook gekend als "Weeke Spoinke" of "Loweke de Schilder". René kroop zo snel de ladder op en af dat de mensen zegden : "daar zit nogal vapeut¹⁴³ op" en zo ging men hem dus "Vapeut" noemen en aldus is hij nog steeds het best gekend.

¹⁴³ n.v.d.r. "stoom".

Op 25 augustus 1932 trouwde René met *Jeanne Vanderelst*, eveneens uit Leefdaal. Het paar kreeg één zoon, *Paul*, al jaren een trouw muzikant van Sint Rochus.

René was in die tijd lid van de *Filharmonie* van Leefdaal. Hij speelde er trompet en later werd hij er ook dirigent. Naast muziek speelde hij er ook toneel en zijn faam was zo groot dat men van Eizer naar Leefdaal trok om er zijn acteurskunsten te bewonderen.

Tussen 1935 en 1938 speelde hij in de muziekkapel van de Gidsen waar toen ook niet-militairen toegelaten waren.

In 1947 verhuisde het gezin Vlasselaer naar de Lindenberg in Vossem. Kort daarop werd hij dirigent van de *K.F. Sint Cecilia* uit Duisburg (“die van Deroem”). Hij is dat gedurende 27 jaar gebleven.

Op het einde van 1952 zocht Sint Rochus een nieuwe dirigent. Enkele muzikanten die ook bij Sint Cecilia speelden stelden voor René Vlasselaer te vragen. André Charlier en Louis Franken trokken toen op een avond naar Vossem en René stemde meteen in¹⁴⁴.

Tijdens zijn eerste jaar bij Sint Rochus kreeg René meteen al twee concerts op zijn agenda want in 1953 werd er voor eerst in december gespeeld terwijl er dat jaar ook nog een concert in februari was geweest.

In zijn eerste jaren bij Sint Rochus was René Vlasselaer tevens regisseur en een gerenommeerde acteur op de toneelvoorstellingen ter gelegenheid van het jaarlijkse concert.

“Vapeur” bleef bij Sint Rochus tot in 1974.

Felix Derongé (1975 – 1982)

Felix Derongé werd geboren te Tervuren op 16 juni 1926. Na zijn humaniora volgde hij avondschool boekhouding.

Felix speelde saxofoon en klarinet maar ook viool. Als muzikant begon hij bij *'t Koper* in Tervuren waar ook zijn vader René en broer Paul speelden. In Tervuren had men in die tijd twee muziekverenigingen, namelijk *'t Koper* en *'t Vlek*¹⁴⁵. De jeugdafdeling van 't Koper werd later het koperensemble *Bravoer*.

In de jaren '50 bracht Felix enkele jaren door in de Kongolese evenaarsprovincie. Zijn eerste vrouw stierf er in het kraambed bij de geboorte van hun eerste zoon Jean-Marie. Felix hertrouwde dan in Kongo met *Marie-Georges Goulet* en ze kregen samen nog vier kinderen : Anne-Marie, Patricia, Christian en Chantal.

Na de terugkeer in België ging hij eerst als boekhouder bij *Atlas Copco* werken en daarna bij de gieterij *Desbeck* in Hoeilaart. Het gezin verhuisde toen mee naar Hoeilaart en Felix werd er muzikant bij “de Blauw”.

¹⁴⁴ Er wordt verteld dat de Harmonie Eendracht Maakt Macht uitgerekend diezelfde avond ook een delegatie naar Vossem stuurde om Vlasselaer te ronselen. Sint Rochus was echter eerst en René had al ja gezegd toen Eendracht Maakt Macht aanklopte.

¹⁴⁵ Vroeger waren er meer muziekmaatschappijen in Tervuren.

Na zijn dagtaak was hij nog toezichter in de muziekacademie van Hoeilaart, toen een afdeling van de muziekacademie van Etterbeek, en volgde hij bijscholing om dirigent te worden. Dat is hij uiteindelijk dus ook geworden en niet alleen bij Sint Rochus maar ook bij *Bravoer* en bij *De Ware Vrienden van het Recht* uit Vossem alsook bij fanfares uit Heverlee, Haasrode en Nethen en op den Bakenbos.

Toen Felix in 1975 chef werd bij Sint Rochus, bracht hij twee van zijn kinderen als muzikant mee naar Sint Rochus: *Christian* en *Chantal*. Deze laatste is tegenwoordig beroepsmuzikante : ze geeft les in de muziekacademies van Wezembeek-Oppem en St Pieters-Woluwe en speelt fagot in een aantal ensembles.

Felix Derongé bleef dirigent van Sint Rochus tot in 1982. Hij stierf te Ukkel op 6 januari 1996.

Luc Vandermosten (1982 -)

Luc Vandermosten werd geboren in een zeer muzikale Huldenbergse familie op 16 mei 1956. Zijn vader is nog steeds lid van de Huldenbergse fanfare *De Ware Vrienden* (“De Keet”) en ook zijn broer is er actief aan het slagwerk. Toen de repetities nog op zondag werden gehouden, mocht hij soms mee met zijn vader en na enkele keren kreeg hij al een bugel in zijn handen.

Als jonge knaap speelde Luc melodica, en vanaf het vierde studiejaar begeleidde hij er de kerkliedjes mee voor de school. Op 10-jarige leeftijd werd hij door de toenmalige dirigent van “De Ware Vrienden”, *Jef Demey*, meegenomen naar de muziekschool in Bosvoorde, waar hij zijn eerste lessen notenleer mocht volgen. Tijdens zijn humaniora volgde hij verder muziekschool en leerde trompet en later cornet spelen. Hij haalde een regeringsmedaille voor beide instrumenten, en werd laureaat van de *Pro Civitate* wedstrijd.

Op 18-jarige leeftijd werd hij dan dirigent van het jeugdorkest van zijn fanfare.

Ondanks zijn voorliefde voor muziek wou hij toch absoluut in het onderwijs gaan. Hij behaalde het diploma regentaat Nederlands-Engels-Economie en gaf enige jaren les. Toen sloeg de microbe weer toe. Vanaf het begin der jaren '80 ging hij naar het conservatorium in Brussel. Hij combineerde dit met een part-time job als leraar Nederlands-Engels en muziek in het *Lutgardiscollege* te Oudergem, waar hij nu nog steeds les geeft. Hij studeerde ook twee jaar muziekgeschiedenis aan het conservatorium te Gent.

In 1981 werd de toenmalige dirigent van *De Ware Vrienden*, “Jos Aertgeers”, tot directeur benoemd aan de muziekschool van Tienen. Hij vroeg Luc om zijn plaats in te nemen als dirigent. Ongeveer tegelijkertijd had de fanfare *De Dijlegalm* van St Joris-Weert hem als dirigent aangesteld. Hij zou dit tot in 1984 blijven.

Op 18 mei 1982 kwam Sint Rochus aankloppen, en zo werd Luc dirigent van drie fanfares tegelijk. Op dat ogenblik was *Louis Michiels*, na het vertrek van Felix Derongé, chef “ad interim”. Op de eerstvolgende repetitie, dirigeerde Louis eerst *St Pol sur Mer* om dan officieel het stokje door te geven aan de nieuwe chef. Waarop deze onmiddellijk komaf maakte met het houten trapje waarop de dirigent placht te staan.

Luc Vandermosten, de vijfde chef van Sint Rochus.

Voor “zijn entree” bij Sint Rochus had Luc een “tournee général” gegeven. Zijn eigen pint had hij achter zich gezet en, waren het de zenuwen, of was hij werkelijk abuis, maar bij de volgende “*santé*” dronk hij prompt de pint uit van *Michel Dekerk*, die zich naast de zijne bevond. “Verdorie, hier schenken ze klein pintjes”, dacht hij nog, toen Michel hem geschrokken aansprak : “Maar Chef, ge hebt mijn pint uitgedronken!”. Het ijs was meteen gebroken...

Van 1978 tot 1988 was Luc Vandermosten solo cornettist in de Brusselse *Genuine Brassband* onder leiding van *Julien Vannetelbosch*¹⁴⁶. Sinds 1986 organiseert hij muziekkampen voor jongeren. Nadat hij van 1976 tot 1985 tijdens de vakantiemaanden gewerkt had als stagebegeleider op taalkampen Engels, stelde hij vast dat er vraag was naar muziekkampen voor humaniora-studenten. Hij vulde dit gat in de markt samen met Marc Verboomen en Filip Verbist. Luc’s vrouw *An Sciot* doet het secretariaatswerk.

In '98 is Luc terug naar de muziekschool gegaan, ditmaal deze van Meise, om er schuiftrumpet te leren. Momenteel maakt hij deel uit van de *Trombone Academici*, een groep van volwassen leerlingen van twee muziekscholen die samen musiceren.

Tenslotte speelt Luc Vandermosten nog wekelijks de zondagsmis op het orgel in de kerk van Huldenberg.

Luc Vandermosten is tevens een bekwaam fluitspeler...

¹⁴⁶ De zoon van Julien Vannetelbosch, Reginald, is een gewezen muzikant van de Koninklijke Harmonie Eendracht Maakt Macht.

Eizer en Sint Rochus liggen hem zeer nauw aan het hart. Eizer leeft, de fanfare leeft en dat spreekt hem geweldig aan. De warm-menselijkheid, de combinatie van werken en plezier maken, de bewondering voor de jeugdwerking, de inzet van zovelen en het groot aantal muzikanten zijn voor hem een blijvende stimulans en motivatie. En nu nog krijgt hij kippenvel bij de gedachte aan de aanwezigheid destijds van het “politbureau¹⁴⁷” achteraan in de zaal tijdens de repetities.

1987: zelfs op verplaatsing in Oudergem houdt het “politbureau” de jonge chef goed in het oog... V.l.n.r. André Charlier, Leopold Tastenhoye, Pierre Tastenhoye en Jules Vanderhaegen. Jeanne Craps (uiterst links) versterkt hun gelederen.

Gevraagd naar het hoogtepunt van de fanfare-werking, verwijst hij naar het begin van de jaren '90, toen een merkwaardig hoog muzikaal niveau werd bereikt. Maar hij is ook van mening dat een dirigent steeds moet rekening houden met de homogeniteit van de groep muzikanten die voor hem zit (“zijn pupitters”, noemt hij hen). En als er al veel aankomende jonge muzikanten bij zijn, dan moeten de muziekstukken hieraan aangepast worden. Zelf steekt hij heel veel tijd in het selecteren van muziekstukken. Hiervoor dient hij niet zelden veel cd's te beluisteren, om er voor te zorgen dat iedereen aan bod kan komen. “Sint Rochus is in de eerste plaats een groepsgebeuren!” zegt hij...

Nu is Luc een alomgekend en geëerd dirigent die het gezicht van de fanfare anno 1999 meer dan wie ook bepaalt...

¹⁴⁷ De groep van tachtigers in het bestuur van Sint Rochus werd destijds naar analogie met hun leeftijdsgenoten uit het Kremlin ietwat oneerbiedig tot “politbureau” gedoopt. Sommige jongere muzikanten noemden hen “The Muppet Show”.

De presidenten van Sint Rochus

Wat zou de fanfare geweest zijn zonder haar voorzitters? Wie anders zorgde voor een vlekkeloos bestier, wie anders loodste het muzikale schip over de soms woelige baren en langs de meest verraderlijke klippen?

Overzicht van de voorzitters van Sint Rochus

• Henri De Brouwer	(1874 – 1913)
• Jules Cockaerts	(19xx – 19xx)
• Joannes Vannerom	(19xx – 1924)
• Engelbertus Mommaerts	(1924 – 1932)
• André Charlier	(1932 – 1990)
• Kamiel Hanssens	(1990 – 1996)
• Frans Tastenhoye	(1996 –)

Henri De Brouwer (1874 – 1913)

Henri De Brouwer, in Eizer gekend als *Hainke Debrèver*, is geboren te Loonbeek op 2/2/1832. Hij had een boerderij, boven op het einde van de Lindaalstraat, die nu nog altijd in bezit is van de familie Debrouwer¹⁴⁸. Hij was ook schepen van de gemeente Overijse.

Uit zijn eerste huwelijk met *Catharina Christiaans* had hij twee dochters en één zoon, Theofiel¹⁴⁹. Hainke trouwde een tweede maal op 60-jarige leeftijd met de 20-jarige *Emilia Van Peel* en slaagde er, ondanks zijn leeftijd, in met haar niet minder 8 kinderen te krijgen, 6 dochters en 2 zonen. Hij overleefde zelfs zijn tweede vrouw en stierf te Eizer op 15 april 1913.

In zijn laatste levensjaar bouwde hij met behulp van zijn kinderen zijn boerderij terug op die het jaar voordien afgebrand was.

Henri was de eerste voorzitter van Sint Rochus, ook één van haar stichters. Of “Hainke” ooit zelf muzikant is geweest, weten we niet maar hij was in ieder geval geliefd bij zijn muzikanten. Getuige daarvan is het feit dat ze elk jaar op één mei naar het Lindal trokken om er aan de poort van zijn boerderij een serenade ten beste te geven. Bij die gelegenheden zorgde de president telkens voor mooi versierde sparren langs de ingang van zijn boerderij¹⁵⁰.

Jules Cockaerts (19xx – 19xx)

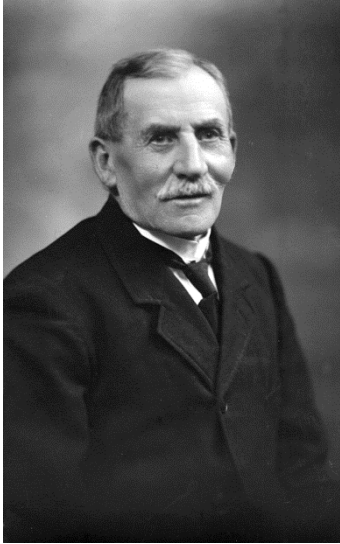
Jules Cockaerts werd te Eizer geboren op 8 mei 1864 en zou er sterven op 9 januari 1939. Hij was getrouwd met *Rosalie Nootens*¹⁵¹. Zij kregen 7 kinderen, 2 zonen en 5 dochters. Jules was boer en later serrist en hield ook een tijd winkel en café in zijn huis op de hoek van de Lindalstraat en de Ballingstraat.

¹⁴⁸ De achternaam van Henri “Reeke” en zijn afstammelingen wordt in één woord geschreven.

¹⁴⁹ Theofiel De Brouwer, “Fil van Brèver”, (°1859 - +1917) was de vader van de Henri Debrouwer, “Reeke Debrèver”, en de grootvader van Marcel Debrouwer.

¹⁵⁰ Eénmaal gebeurde het dat enkele grapjassen de nacht tevoren de bomen afgezaagd hadden. Zij gingen van toen af door het leven als de “mazoagers” (de meizagers).

¹⁵¹ Ook de vrouw van de stichter Louis Decoster heette Rosalie Nootens maar dat zal wel toeval geweest zijn.

Jules Cockaerts, “Fluit”.

U las al eerder dat er enige onduidelijkheid is over de exacte periode waarin hij president geweest is. Sommigen plaatsen dit presidentschap zelfs nog tijdens het leven van de vorige president maar er zijn meer aanwijzingen dat het op het einde van de eerste wereldoorlog moet geweest zijn.

In ieder geval zijn alle bronnen het er over eens dat zijn presidentschap niet langer dan één of twee jaren heeft geduurd. Het is ook niet echt duidelijk waarom hij niet tot aan zijn dood president is gebleven. Feit is wel dat hij een omstreden figuur was binnen de fanfare. Hij genoot de steun van Lamme Tast¹⁵² maar het zal sommigen een doorn in het oog geweest zijn dat een liberaal, want dat was hij, aan het hoofd kon staan van een katholieke fanfare. Mogelijk hebben er ook andere zaken meegespeeld.

Joannes Vannerum (19xx – 1924)

Joannes-Josephus Vannerum werd geboren te Duisburg op 3 augustus 1854. Hij stierf te Eizer op 11 oktober 1924. Hij was landbouwer, maar ook cafébaas en biersteker. Het café bevond zich op de hoek van de Duisburgse Steenweg en de Horenberg waar ook later één van zijn kleinzoons, *Guillaume Vanoverloop*¹⁵³, café zou houden.

Joannes “Wannes” Vannerum was gehuwd met *Maria-Catherina Noé* en had met haar zeven kinderen.

Hij was zelf geen muzikant, maar stond wel bekend als een geslepen kaartspeler.

Aangezien het niet duidelijk is wanneer zijn voorganger Cockaerts president was, weten we ook niet met zekerheid wanneer het presidentschap van Vannerom begonnen is. Hij bleef in alle geval president tot aan zijn dood op 11 november 1924.

Engelbertus Mommaerts (1924 – 1932)

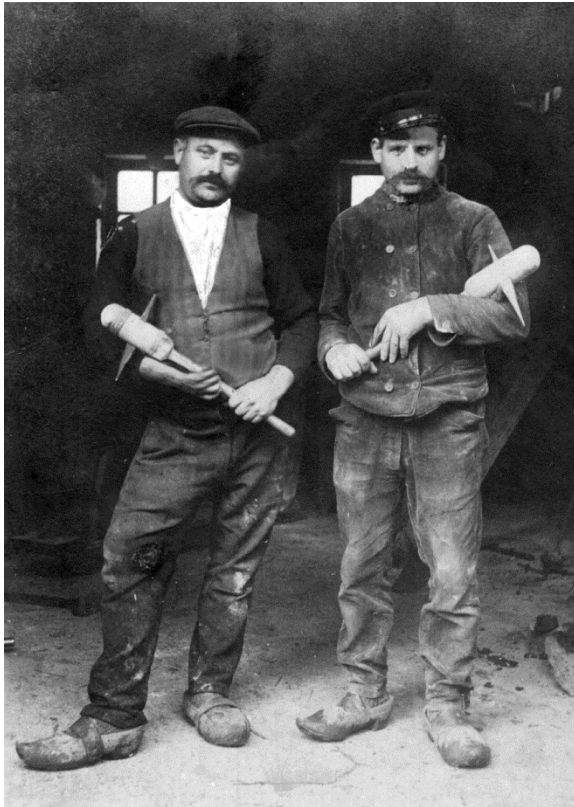
Engelbertus Mommaerts is geboren op 21/10/1881 en was in Eizer gekend als “Berte van Maines”. Hij was de oudere broer van Charel Mommaerts, de vader van pastoor Mommaerts.

Engelbert, die altijd jonkman gebleven is, was een struise en kloeke gast. Hij is gemeenteraadslid geweest voor de CVP, schatbewaarder van de Kerkfabriek, “werkend lid van al de katholieke sociale werken van Eyzer”, en lid van “den Bond van het Heilig Hart”. Bovendien beheerde hij de graanmolen voor de pastoor. Het dient gezegd dat hij in die hoedanigheid tijdens de eerste wereldoorlog menig Eizenaar geholpen heeft door ze extra porties meel te bezorgen boven op de karige rantsoenen die door de Duitse bezetter toegelaten waren. Het moet dus een kerel met een goed hart geweest zijn maar hij was ook een levenslustig iemand. Getuige daarvan is de volgende anekdote : wanneer hij affiches liet drukken voor de Boerenbond, dan drong hij er bij de drukker speciaal op aan om toch maar de “B” niet te vergeten...

¹⁵² Jules’ dochter Maria Celina (1891-1967) trouwde in 1921 met Lamme’s oudste zoon Frans (1891-1963).

¹⁵³ Guillaume Vanoverloop, “Jokke”, °24/6/1913 - +13/12/1974.

Na een werkongeval bleef Engelbert mank. Dit is nog te zien aan de gewrongen houding waarin hij is afgebeeld op onderstaande foto.

Engelbert Mommaerts in de molen met rechts van hem zijn helper Victor Vandenwayenberg.

André Charlier (1932 – 1990)

André Charlier, alias “den Drees”, werd in 1898 op *den Deksenhoek* geboren. Hij was de derde zoon van *Felix Charlier*¹⁵⁴. Vlak na de eerste wereldoorlog begon hij muziek te leren, en in 1919 maakte hij zijn eerste “*sortie*” mee als tubaspeler. Het eerste instrument dat hij tweedehands kocht in 1920 voor 250 frank zou hij gedurende 62 jaar blijven bespelen. Hij was er fier op dat hij tijdens zijn muziekloopbaan hooguit vijf repetities miste wat een hele prestatie is als men weet dat hij als serrist ooit 100 serres beheerde, waarvan de meeste perzikserres waren¹⁵⁵. Dat betekende dat er in de perzikentijd soms tot 18 uren per dag gewerkt werd. Van de overige kostbare rusttijd wist hij toch nog enkele uurtjes af te pitsen om naar de repetitie te gaan. En wanneer hij dan al eens tot over zijn oren in ’t werk zat, belde hij de chef op om te vragen of de repetitie toch niet iets later kon beginnen. Na de repetitie speelde hij gewoontegetrouw met de kaarten terwijl hij een dikke sigaar rookte, en hij ging zelden voor één uur naar huis.

In 1922, het jaar dat hij met zijn broer *Edmond*¹⁵⁶ het familiebedrijf overnam, trad hij in het huwelijk met *Ernestine Keyaerts*, met wie hij vier kinderen kreeg : *Robert, Roger, Raymond* en *Leon*. André was zeer actief in en voor zijn fanfare.

¹⁵⁴ Felix Charlier, “Feike Wit”, °14/8/1859 - +26/12/1937. U kan meer lezen over deze belangrijke Eizenaar in Zoniën 1987-3.

¹⁵⁵ De gemiddelde serrist uit Overijse bewerkte in die tijd 9 serres.

¹⁵⁶ Edmond Charlier, “Mo va Feike Wit”, °27/7/1894 - +7/5/1977.

Toen voorzitter Bert Mommaerts overleed, werd hem het voorzitterschap aangeboden. Hij weigerde eerst, en stelde zijn broer Edmond voor. Deze laatste wou de aanbieding niet aanvaarden (volgens André mocht hij niet van zijn vrouw) en de toen 34-jarige André kroop dan maar zelf in de leeggekomen stoel van de voorzitter. De Koninklijke Fanfare heeft er nooit spijt van gehad.

Hij was een zeer minzaam man, zeker geen grootspreker, en steeds wist hij de geest van kameraadschap in de fanfare te bewaren. Zo spreekt volgende anekdote boekdelen :

Op een muziekfestival in de Veeweide won Sint Rochus eens de laatste prijs, zegge en schrijve 250 vooroorlogse franken. Toen het op uitbetalen aankwam, bleek het geld gestolen! De organisatoren van het festival zaten met de handen in het haar, maar André bracht raad : hij betaalde het geld uit eigen zak aan de schatbewaarder der fanfare, en voegde er lachend aan toe : ”gelukkig wonnen we slechts de laatste prijs!”.

Onder zijn presidentschap won onze fanfare een prijs bij de inhaling van de toenmalige burgemeester van Hoeilaart. Deze prijs kregen zij omdat zij met de sterkste bezetting aanwezig waren : 51 muzikanten met dirigent en vaandeldrager.

De eerste bekommernis van voorzitter André Charlier ging uit naar de jonge muzikanten. Die bekommernis zou heel zijn 58-jarig presidentschap beïnvloeden. Hij had terecht begrepen dat een fanfare pas tot grote bloei kan komen vanuit een dynamische jeugdwerking. Hijzelf gaf het goede voorbeeld, en zorgde ervoor dat zijn eigen kinderen en enkele van zijn kleinkinderen actieve muzikanten werden.

Kamiel Hanssens (1990 – 1996)

Na de dood van André Charlier verkoos men Kamiel Hanssens tot president. Kamiel werd geboren op 4 juni 1911 te Overijse. Hij was oorspronkelijk serrist van beroep, maar werd al vlug opkoper¹⁵⁷. Later werd hij marktkramer in groenten en fruit. Na zijn huwelijk met *Jeanne Sterckx*¹⁵⁸ werd hij lid van Sint Rochus .

Hoewel hij zelf altijd graag muziek had willen spelen, is het er nooit van gekomen.

Kamiel had drie kinderen: *Angèle*, *Firmin* en *Agnes*.

Kamiel's presidentschap was van korte duur. Hij overleed op 16 juni 1996.

Kamiel Hanssens

¹⁵⁷ Een opkoper kocht fruit en groenten aan voor een handelaar.

¹⁵⁸ Jeanne Sterckx, “Jeanne van de Noeil”, °1914 - +1999. Van haar erfde Kamiel zijn bijnaam “Kamiel van de Noeil”.

Frans Tastenhoye (1996 -)

Frans “Sus” Tastenhoye is geboren op 12 april 1929, en begon zijn muzikale carrière in 1946. De jaren dààrvoor was hij via zijn peter Lamme Tast al vaak met Sint Rochus in contact gekomen. De concerten, de soupers, hij zag het allemaal gebeuren.

Zijn eerste muzikale stappen zette hij onder de begeleiding van *Louis Demessemaecker* (“de Weeter”), toenmalig muzikant en latere chef van *Vlamingen Vooruit*¹⁵⁹. Deze gaf hem muziekles en leerde hem klarinet spelen. Dat gebeurde in de Duisburgse Veeweide, waar Louis woonde en waar Frans ook regelmatig op familiebezoek kwam.

Zijn eerste uitstap mocht hij meemaken tijdens het festival van de *Filharmonie van Leefdaal* (“nummer één”, of “de harmonie van Weeke de Schilder” waar ook René Vlasselaer destijds speelde).

Ondertussen was Frans ook al actief als toneelspeler. Tijdens de oorlog speelde hij met de BJB van Eizer en later, zoals al eerder vermeld ook bij Sint Rochus. Frans speelde normaliter steeds “de goeie”, maar toen hij op een keer “de slechterik” moest spelen, deed hij dat op zo’n overtuigende wijze dat men hem tijdens de pauzes “nen dikken deugeniet” ging noemen en van dan af kreeg hij enkel nog dit soort rollen.

In 1953 trouwde hij met *Françoise Charlier*. Ze kregen vier kinderen: *Yves*, *Guy*, *Marc* en *Brigitte*. Tot aan zijn huwelijk werkte Frans bij zijn vader *Jozef* in de serren en ook bij zijn oom *Pierre Tastenhoye* om er “serren te rechten”. Na enkele eigen serren bewerkt te hebben begon hij in 1960 met zijn vrouw een winkel in baby-artikelen : “Baby Lux”. Deze winkel groeide in 1967 uit tot “Meubelen Tastenhoye”, welke zij uitbouwden tot een bloeiende zaak en in 1992 overlieten aan hun zonen *Yves* en *Marc*.

Sinds 1960 is Frans bestuurslid van Sint Rochus en op 3 september 1996 nam hij het roer van de fanfare over.

Frans Tastenhoye tijdens één van zijn vele toespraken.

¹⁵⁹ En later ook van Eendracht Maakt Macht.

Nu is Frans de alom gewaardeerde voorzitter van Sint Rochus, niet in het minst omdat hij een erg bezige bij is, die heel wat tijd spendeert aan de fanfare. Het dient gezegd dat hij een voorzitter is die de handen uit de mouwen weet te steken. Daarnaast is hij ook nog druk doende met de jeugdwerking. Wij wensen onze voorzitter nog vele mooie jaren aan het hoofd van "zijn" Sint Rochus .

Van erepresidenten, schrijvers en schatbewaarders

Terwijl de voorzitter en de chef in hoofdzaak “het gezicht” van de fanfare bepalen, zijn er daarbuiten tal van bestuursleden die een al even achtenswaardige functie bekleden.

Van een erevoorzitter wordt verwacht dat hij goed bij kas is en gul van hart. De annalen van Sint Rochus vermelden volgende erepresidenten :

- Philippus Van Craenenbroeck¹⁶⁰
- Fernand de Marnix
- John de Marnix
- Jacques de Marnix
- René Decoster
- Pierre Tastenhoye
- Leopold Tastenhoye

Als *schrijvers* (“secretarissen”) vonden wij deze notoire ingezetenen :

- Gustaaf Alsteens
- Theofiel Dekens
- Guillaume Vanderkelen
- Theodoor Decoster
- Clement Reniers
- Leopold Tastenhoye
- Kamiel Hanssens
- Paul Trappeniers
- Walter Mommaerts en Willy Puttemans

Waarschijnlijk zijn er nog anderen geweest maar de lijst van de door ons teruggevonden schatbewaarders of penningmeesters bestaat uit :

- Edmond Dekens
- Theophiel Dekens
- Emiel Vandenwayenberg¹⁶¹
- Leopold Tastenhoye
- Frans Dekerk

Mogelijk is Guillaume Vanderkelen¹⁶² niet alleen schrijver maar ook schatbewaarder geweest. Hij was schrijver van Sint Rochus tot 1922. In het oude kasboek werden tot en met 1922 niet alleen inkomsten en uitgaven genoteerd maar ook ledenlijsten, waaruit men zou kunnen besluiten dat de penningmeester in die tijd tevens ook schrijver was.

¹⁶⁰ Volgens het Jubileumboek van Eendracht Maakt Macht.

¹⁶¹ Emiel Vandenwayenberg, “Miel va Weives”, °9/11/1875 - +9/2/1962.

¹⁶² Constant Guillaume Vanderkelen, alias “Jom van Dous” (°1884 - +1936) was een kleinzoon van Louis Decoster, één der stichters van Sint Rochus. Hij verliet Sint Rochus in 1922 na een incident voor de deur van Lamme Tast waarbij Theofiel Tastenhoye hem de toegang tot het café had ontzegd. De dag na het incident gaf Guillaume zijn zoon Frans de opdracht om, op weg naar school, zijn instrument en de boeken van de fanfare in het werkhuis van Lamme Tast binnen te gooien. Het valt op dat na 1922 de rekeningen in het kasboek met minder zorg werden bijgehouden.

Het is de *schatbewaarder* die er samen met de secretaris voor zorgt dat elk jaar weer de rekening klopt. De dag van vandaag dienen daar heel wat meer formaliteiten voor vervuld te worden dan vroeger. Er moeten onder andere auteursrechten, verzekeringen en een hele serie taksen betaald worden en voor alles en nog wat is er een officiële toelating vereist.

Schatbewaarder en schrijver waken er ook over dat elk jaar weer de lidgelden geïnd worden maar wat dat betreft komen de hedendaagse penningmeester en secretaris er beter van af dan hun voor-oorlogse collega's. Toen werd het lidgeld namelijk nog per semester betaald en wie wat krap bij kas was, mocht zelfs in vier schijven betalen. Het lidgeld was dan ook in verhouding een stuk hoger dan vandaag. In 1920 betaalde een erelid 9 frank op jaarbasis. Een muzikant kwam er met 6 frank van af.

In die tijd stond één man in voor het rondhalen van het lidgeld en hij kreeg er een kleine vergoeding voor. Tegenwoordig is dit werk onbezoldigd en wordt het verdeeld onder een aantal bestuursleden. Met een steeds groter aantal ledenaantal is dit noodzakelijk geworden. U las vroeger al dat de fanfare in 1920 36 muzikanten en 88 leden telde. In 1961 waren deze cijfers al opgelopen tot respectievelijk 42 en 162. Anno 1999 is onze fanfare maar liefst 222 leden en 62 muzikanten sterk.

Sint Rochus kan met vertrouwen de éérentwintigste eeuw instappen!

Lijst van de spelende leden anno 1999

Zoals het een deftig gedenkboek, dat zichzelf respecteert, betaamt vindt u hieronder dus ook de lijst van spelende leden terug die het gezicht uitmaken van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus anno 1999. Netjes gerangschikt volgens het instrument dat zij bespelen :

Slagwerk

Demol Jef
Vanderelst Geert
Verdeyen Jean-Pierre

Fluit

Belmans Hanna
Decoster Dorien
Logghe Marie
Luyckfasseel Karen
Peeters Lize
Ruttens Hanne
Stouffs Inge
Tastenhoye Annelies
Tastenhoye Kaat
Tastenhoye Tom

Klarinet

Charlier Sofie
Dekerker Anne
Gevers Katrien
Gillis Vera
Guns Roger
Logghe Charlotte
Mommaerts Sylvia
Nuyts Pieter
Puttemans Sam
Ruttens Sarah
Tastenhoye Frans
Tastenhoye Kim
Tastenhoye Lynn
Tastenhoye Marc
Tastenhoye Paul
Tastenhoye Saartje

Sax Alt

Charlier David
Degreef Dirk
Gillekens Evelyn
Gillekens Marie
Neukermans Elies
Puttemans Gert
Stouffs Kristel
Tastenhoye Jan

Trompet

Charlier Dieter
Charlier Robin

Dekerker Frans
Dekerker Michel
Hemeleers Paul
Mariens Wim
Miseur Dirk
Tastenhoye John

Alto

Charlier Robert

Hoorn

Hemeleers Tessa
Mommaerts Elke
Sokal Pierre

Tenor Sax

Vlasselaer Paul
Stouffs Anne

Trombone

Van Messom Luc

Bariton

Mommaerts Walter
Van Loock Ferdinand

Tuba-euphonium

Degreef François
Dekelver Emiel
Gevers Erwin
Van Loock Jozef

Bariton Sax

Roeykens Marcel

Bas

Charlier Leon (+)
Schabon Pieter
Neukermans Luc

De Koninklijke Fanfare Sint Rochus vlak voor haar 125-jarig jubileumconcert op 30 april 1999.

Het huidige bestuur van de Koninklijke Fanfare Sint Rochus

Ere-voorzitter : Leopold Tastenhoye

Voorzitter : Frans Tastenhoye

Onder-voorzitter : Lucien Tastenhoye

Ere-ondervoorzitter : Henri Van Loock

Secretarissen : Walter Mommaerts
Willy Puttemans

Penningmeester : Frans Dekerk

Commissieleden : Luc Charlier
Jan Dekelver
Robert Demol
Hilda Gillis
Marcel Roeykens
Kristel Stouffs
Lode Stouffs
Ferdinand Van Loock
Marcel Verbelen

Slotwoord

In de inleiding kon u lezen dat de idee om een gedenkboek over 125 jaar Sint Rochus te schrijven medio 1998 gegroeid was. Kort daarop werden muzikanten en sympathisanten gevraagd hun zolders onderste boven te halen op zoek naar oude documenten of foto's van de fanfare. Wie zich nog verhalen uit de "prehistorie" van Sint Rochus herinnerde werd verzocht met ons contact op te nemen.

De buit was eerder mager en bedroeg begin maart 1999 niet veel meer dan een stapel meestal recente foto's. Het leek alsof alle verdere sporen van 125 jaar muziek, amusement en drama uit het collectieve Eizerse geheugen gewist waren. Bovendien bleken de officiële archieven van de fanfare van de aardbol verdwenen. Een gedenkboek aanbieden tijdens de festivalweekends van april en mei 1999, zoals oorspronkelijk gepland, zat er niet meer in.

Anderzijds leek het ons ook beter de publicatie uit te stellen tot het einde van het jubileumjaar. Op die manier kon het verslag van de festiviteiten erin opgenomen worden wat het boek meteen ook vollediger maakt.

Bovendien kon er daardoor tijdens de festivalweekends ingetekend worden zodat we ook de lijst van intekenaars kunnen publiceren.

Het festival kwam er en men zag dat het goed was.

Maar wat er minder goed uitzag was dat er ondertussen nog steeds geen bijkomende informatie was opgedoken over de geschiedenis van onze fanfare.

8 September 1999 dan: crisisberaad! Het kon toch niet dat Sint Rochus niet in staat was zijn geschiedenis te boek te stellen. Een kordate en systematische aanpak drong zich op. Een lijst van onderwerpen werd opgesteld waarover meer gericht informatie moest gezocht worden en als de informatie niet tot ons kwam dan moesten wij maar naar de informatie gaan. En zo geschiedde.

Beginnende bij de 90-plussers, Polle en Rik, werden één na één de oudere muzikanten op de rooster gelegd, sommigen meerdere malen. Nazaten van de stichters en van vroegere dirigenten, presidenten, bestuursleden en cafébazen werden evenmin gespaard. De "jonge muzikanten" werden achtervolgd tijdens hun weekend in Diest en daar het mes op de keel gezet. Ook enkele leden van een bevriende harmonie werden aangesproken, kwestie van eens een andere klok te horen luiden.

Bij ieder kruisverhoor trok de mist wat op en werden meer stukjes van de puzzel zichtbaar. Vaak moesten tegenstrijdige versies onderzocht worden en voor ieder "sterk" verhaal werd bevestiging gezocht via een tweede onafhankelijke bron. We hoorden verhalen over vroegere geschillen, familieruzies en andere onverkwikkelijke zaken en vaak vroeg men ons "dat toch allemaal niet in dat boek te zetten" - wat we dan ook niet gedaan hebben – maar we hoorden ook merkwaardige feiten en grappige anekdoten en die hebben we u zeker niet willen onthouden.

Enkele keren werden we op een verkeerd been gezet of liepen we op een dood spoor.

Een verkeerde familienaam deed ons twee namiddagen speurwerk in parochie- en gemeentearchieven verliezen maar leverde ons wel een prachtig ander verhaal. Het had spijtig genoeg niets met de geschiedenis van de fanfare te maken.

Er was ook informatie waar we louter toevallig achter kwamen. In het jubileumboek van Eendracht Maakt Macht lazten we over “den Halve” die een belangrijke rol had gespeeld in het schisma van 1893. We vonden wel een paar oudere mensen die nog over den Halve hadden horen spreken maar geen van hen kon ons zijn ware identiteit onthullen. Na een aanéensluiting van toevalligheden, en toen we de moed al hadden opgegeven, kwamen we erachter dat hij Philippe Van Craenenbroeck heette en enkele telefoontjes volstonden toen om bij een achterkleindochter van hem in Wezembeek-Oppem te belanden.

Er blijven echter onopgeloste zaken, mysteries die we niet konden ontsluiten. Ondanks verwoed zoekwerk kunnen we u bijvoorbeeld niet vertellen wat er juist gebeurd is na de dood van Henri De Brouwer of wanneer precies Jules Cockaerts het roer van Sint Rochus in handen had; ook over de eerste stamlokalen hangt nog een waas van mist.

Naarmate we verder in het verleden peilden werd het steeds moeilijker om betrouwbare informatie te vinden. Over de eerste decennia van onze fanfare is dan ook relatief weinig geweten. Het is gewoon te lang geleden, alle getuigen zijn reeds lang dood.

Als de klap op de vuurpijl dook op het einde van ons onderzoek het oude kasboek van de fanfare plots weer op, precies daar waar we het van in de beginne vermoed hadden. Vele ontbrekende stukjes van de puzzel waren nu terecht, tenminste vanaf 1920, en de geschiedenis van Sint Rochus kon eindelijk geschreven worden. Het resultaat, beste lezer, hebt u in de voorgaande pagina's kunnen zien. Hiermee zult u het moeten stellen.

We zijn er ons terdege van bewust dat na het lezen van dit boek nog vele vragen open blijven of nieuwe vragen zullen rijzen. Ook zijn we ervan overtuigd dat sommige lezers misschien wel antwoorden op een aantal van die vragen zullen hebben of dat ze nieuwe feiten of elementen zullen kunnen aanvoeren om de inhoud van dit boek te vervolledigen. Wij doen een oproep om ons deze informatie desgevallend te willen bezorgen.

Toen we aan onze opdracht begonnen hadden we nooit gedacht dat dit een dergelijke omvang zou aannemen. Een eerder onschuldig idee om de geschiedenis van de fanfare te boek te stellen en zo het nageslacht iets tastbaars na te laten over die eerste 125 jaar, groeide vooral de laatste maanden uit tot een intense zoektocht vol verrassingen. Vele mensen in Eizer wisten waarmee we bezig waren en polsten ook regelmatig naar de vordering der werken. Voor onszelf was het een boeiende openbaring van een stuk ongekende feiten. Elk bezoek, elk interview leverde bijkomende informatie of bezorgde ons nieuw speurwerk. Tot de laatste dagen van 1999 en de eerste van 2000 bleven we aan de slag, meermaals tot frustratie van Frank die de oogst van het veldwerk tot een samenhangend geheel moest omtoveren. Wij hopen in elk geval dat het een ‘vlot leesbaar en rijk gedocumenteerd boek’ is geworden zoals Andrea Tastenhoye het aankondigde tijdens de concertavonden van november vorig jaar.

Zo zijn we aan het einde van ons betoog gekomen en hierbij past het dank te zeggen aan allen die ons gastvrij in hun woonst hebben ontvangen en gewillig onze vragen hebben beantwoord, allen die voor ons de diepten van hun memorie hebben afgeschuimd, allen die ons hun

familiëgeschiedenisjes, ook de minder aangename, hebben verteld, allen die ons foto's, doodsprentjes, doodsbrieven of andere documenten hebben uitgeleend.

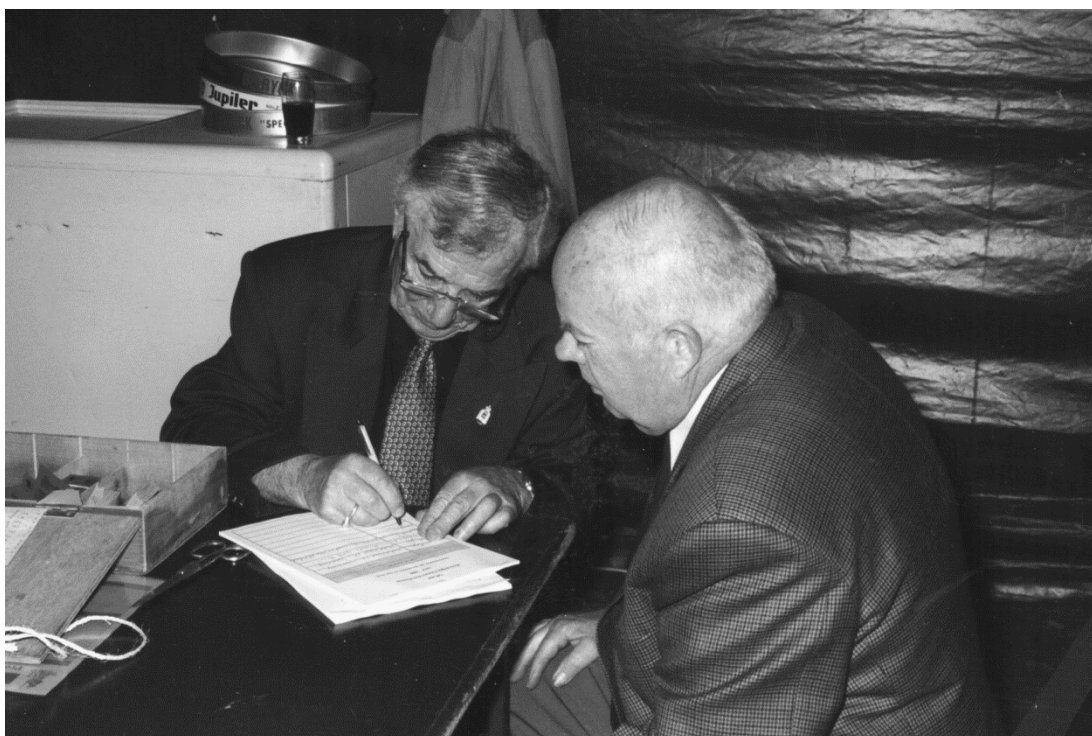
Dank zeggen we ook aan de voorzitter van de kerkfabriek van Eizer, aan de pastoor van Eizer en aan de bevolkingsdiensten van de gemeente Overijse.

En dank zeggen we tenslotte ook aan Ann, Christine en Chantal voor het geduld dat ze de voorbije maanden met ons hebben gehad.

*Willy Puttemans
Frank Ruttens
Jean-Louis Tastenhoye*

Januari 2000

Lijst van intekenaars

De lijst van intekenaars geraakt stilaan vol. Jozef Van Loock en Robert Demol houden de score bij.

<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>	<u>Naam</u>	<u>Gemeente</u>
Boulangier Jimmy	Overijse	Mommaerts Edmond	Overijse
Brankaer René	Overijse	Mommaerts René	Overijse
Brown I.	Brussel	Mommaerts Walter	Overijse
Cammaerts Danny	Tervuren	Peeters Filip	Overijse
Ceuppens Alain	Overijse	Puttemans Marcel	Tervuren
Charlier Edmond	Overijse	Reniers	Overijse
Charlier Guy	Overijse	Roeykens Marcel	Tervuren
Charlier Hubert	Overijse	Ruttens Piet	Tervuren
Charlier Marcel	Overijse	Schabon Pierre	Overijse
Charlier Robert	Overijse	Schoemans Chantal	Overijse
Charlier Roger	Tervuren	Sterckx Gaston	Overijse
Cordemans Edwig	Oud-Heverlee	Sterckx Leon	Huldenberg
Debecker Paul	Tervuren	Stouffs Lode	Overijse
Decoster Christian	Overijse	Tastenhoye Andrea	Tombeek
Decoster Emiel	Huldenberg	Tastenhoye Andrea	Eizer
Degreef François	Tervuren	Tastenhoye Brigitte	Overijse
Dekelver Emiel	Tervuren	Tastenhoye Frans	Overijse
Dekelver Jos	Tervuren	Tastenhoye Gilberte	Tervuren
Dekelver Raymond	Tervuren	Tastenhoye John	Overijse
Dekerk Frans	Tervuren	Tastenhoye Lucien	Overijse
Dekerk Hedwige	Overijse	Tastenhoye Luk	Overijse
Dekerk Jean-Paul	Arlon	Tastenhoye Luc	Brussel
Dekerk Josephine	Overijse	Tastenhoye Maria	Overijse
Dekerk Justine	Overijse	Tastenhoye Paul	Tervuren
Dekerk Leopold	Tervuren	Tastenhoye Paul	Overijse
Dekerk Michel	Tervuren	Tastenhoye Yves	Tervuren
Demiddeleer José	Tervuren	Taymans Georges	Overijse

Demol Frans	Overijse	Thielemans Willy	Tervuren
Demol Jef	Overijse	Timmermans Georges	Tervuren
Demol Jan	Tervuren	Trappeniers Firmin	Tervuren
Demol Robert	Tervuren	Trappeniers Margriet	Overijse
Devolder Hubert	Tervuren	Van Begin Yves	Tervuren
Devos Patrick	Overijse	Van Delm Stef	Overijse
Dewaet Jos	Overijse	Van Hecke Danny	Overijse
Feyaerts Louis	Tervuren	Vanhole André	Tervuren
Gevers Erwin	Antwerpen	Vanhole Christine	Tervuren
Gevers Katrien	Overijse	Van Loock Ferdinand	Overijse
Ghysens Roger	Overijse	Van Loock Raymond	Tervuren
Gillis Hilda	Overijse	Van Loock Frans	Hoeilaart
Gillis Valère	Overijse	Van Loock Jozef	Brussel
Goossens José	Tervuren	Van Messom Firmin	Tervuren
Guns Roger	Overijse	Van Messom Greet	Tervuren
Hanssens Agnes	Overijse	Van Messom Luc	Tervuren
Heemk. Kring St Hubertus	Tervuren	Van Pee Raoul	Tervuren
Hemeleers Gerda	Overijse	Vande Putte Guy	Berchem
Hemeleers Paul	Overijse	Vandendriessche Gibert	Tervuren
Hemeleers Roger	Overijse	Vandeputte Richard	Overijse
Hoymans Marc	Tervuren	Vander Elst Joël	Tervuren
Joseph Emiel	Overijse	Vanderlinden Fernand	Tervuren
Mariens Louis	Overijse	Vandermosten Gerard	Huldenberg
Mariens Michel	Tervuren	Vandermosten Luc	Huldenberg
Mariëns Monique	Tervuren	Vandezande J-P	Tervuren
Michiels Ann	Overijse	Vangeneugden Victor	Tervuren
Michiels Emiel	Tervuren	Vanzegbroek Marcel	Overijse
Michiels François	Holsbeek	Vekemans Willy	Tervuren
Michiels Jozef	Overijse	Verbelen Marcel	Tervuren
Michiels Maurits	Tervuren	Wauters Lea	Overijse
Michiels Louis	Brussel	Wauters Hubert	Tervuren
Miseur Dirk	Tervuren	Wijnants Irma	Tervuren
Miseur Hubert	Overijse	Witteveen Hans	Bonheiden
Miseur Roger	Tervuren	Wongergem Jacob	Overijse
Mommaerts Albert	Overijse	Wynants Maurits	Tervuren